Doğu Marmara Kalkınma Ajansı

KALKINMA BÜLTENİ

Temmuz-Aralık 2020 Sayı: 66

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

MARKA DOĞU MARMARA KALKINMA AJANSI

KALKINMA AJANSLARI 2021 TEMASI

KAYNAK VERİMLİLİĞİ

Üretirken, Tüketirken Verimlilik

AFET YÖNETİMİ

Covıd-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi

Kocaeli'nin Yatırım Fırsatları ve Öne Çıkan Sektörler

İlhan AYDIN
Kocaeli Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü

AFAD Röportajları

Kocaeli-Sakarya-Düzce
Bolu-Yalova

Örnek Uygulama

Pandemik Anti Kontaminasyon Cihazı (PAK-C)
Ahmet Serdar İBRAHİMCİOĞLU
Bilişim Vadisi Genel Müdürü

Köşe Bucak Doğu Marmara

Düzce'de Doğa Turizmi

KOCAELİ SAKARYA DÜZCE BOLU YALOVA

www.marka.org.tr

KALKINMA AJANSLARI 2021 YILI TEMASI

KAYNAK VERİMLİLİĞİ

Üretirken, Tüketirken Verimlilik

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı

KALKINMA BÜLTENİ

Temmuz-Aralık 2020 Sayı: 66

T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

MARKA DOĞU MARMARA KALKINMA AJANSI

KALKINMA BÜLTENİ DERGİSİ SAHİBİ

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı

İMTİYAZ SAHİBİ

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri
Dr. Mustafa ÇÖPOĞLU

YAYIN KURULU BAŞKANI

Büşra DURU

YAYIN KURULU

Meva Ecem GÜVENDİKLER
Muttalip PEKER
Naciye Benginur UYGUN
Selim POLAT
Yasemin DİLEK

TASARIM

Cüneyt POLAT

Kalkınma Bülteni Dergisi'nin tüm yayın hakkı Doğu Marmara Kalkınma Ajansına aittir. Dergideki yazı ve fotoğraflar, Ajanstan izin alınmadan, eğitim ve tanıtım amaçlı kısmi alıntılar hariç olmak üzere, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz. Yazılar ancak kaynak gösterilmek suretiyle iktibas edilebilir.

Dergide yayınlanan yazı/makalenin içeriğiyle ilgili bütün sorumluluk yazara aittir. Yazılardaki/makalelerdeki görüş ve düşünceler "Doğu Marmara Kalkınma Ajansı"nın resmi görüşünü yansıtmaz.

Dergide yayınlanmak üzere yazı/makalenin yayınlanması konusundaki takdir yetkisi yayın kuruluna aittir. Yayın kurulu yazı/makalede gerekli gördüğü değişikliği yapabilir.

SUNUŞ

Değerli Okurlarımız;
Afetler; fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal hayatı ve insan faaliyetlerini durduran ya da kesintiye uğratan, etkilenen toplumun baş etme kapasitesinin yeterli olmadığı doğa, teknoloji veya insan kaynaklı olaylardır. Afet kavramını doğrudan olayın kendisi olarak değil; doğurduğu yıkıcı sonuçlar olarak tanımlamak daha doğru olacaktır.

Afet yönetimi, afetlerin önlenmesi, vereceği zararların azaltılması, afet sonucunda meydana gelen hasarın hızlı ve etkili şekilde ortadan kaldırılması ve afetten etkilenen toplulukların daha güvenli bir yaşam alanına kavuşturulmasını kapsayan; toplumun her kesimi tarafından verilmesi gereken topyekûn bir mücadeleyi tanımlamaktadır. Doğu Marmara Bölgesi'nin gerek nüfusu gerekse fiziki ve coğrafi şartları dikkate alındığında, afet yönetimini ülkemizde en fazla önemsemesi gereken bölgelerden biri olduğu aşikârdır.

Kalkınma Bülteni'nin bu sayısında, Afet Yönetimi ile ilgili bilgilendirme çalışmalarına, bölgemiz özelinde gerçekleştirilen faaliyetlere ve örnek projelere yer verilecektir. Bu temada, bölgede afet yönetimine ilişkin bilgi birikimini ve uygulama deneyimlerini aktaran çalışmalar odağında Ajansımız ve ilgili bölge paydaşlarımızın faaliyet ve değerlendirmeleri yansıtılmaya çalışılacaktır.

Afet yönetimi konusunda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından koordinatör Ajans olarak seçilen Ajansımızca ülkemizdeki 26 Kalkınma Ajansı için Afet Risk Yönetimi ve Sakınım Planlaması konusunda model olabilecek bir süreç tasarımı hazırlanmıştır. Afet riskinin azaltılmasına ilişkin farkındalık yaratma, bölgedeki riskleri tanıma, bölge kapasitesini geliştirme, mücadele yöntemleri uyarlama gibi alt bileşenlerini içeren planlamaya ilişkin bilgilendirici yazıya yer verilmiştir.

2020 yılının ilk aylarından itibaren küresel çaplı sonuçlar doğuran ve biyolojik afet olarak tanımlanabilecek Covid-19 salgınının bölgesel ölçekte sosyo-ekonomik etkilerinin birincil/ikincil veriler ile saha araştırmaları kapsamında değerlendirildiği kapsamlı rapora ilişkin bir bilgilendirme yazısı paylaşılmıştır. Bununla birlikte bu kapsamda Japon Hükümetince finanse edilen ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Türkiye Temsilciliği (UNDP Türkiye) ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ortaklığında ve tüm kalkınma ajansları adına ajansımız iştirakinde yürütülen "Covid-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık" projesinin bileşenlerine dair bilgileri içeren özet bir paylaşımda bulunulmuştur.

Ajansımızın çalışma alanı olarak belirlenen 5 ildeki Afet ve Acil Durum İl Müdürlükleri Temsilcileri ile ilgili kurumun öne çıkan faaliyetleri, afetlere karşı önlem ve hazırlık çalışmalarına ilişkin röportajlar gerçekleştirilmiştir. Gebze Teknik Üniversitesi'nin başvuru sahibi olduğu ve Ajansımızın Fizibilite Desteği Programı kapsamında finanse edilen Marmara Deprem ve Yapı Mühendisliği Test Merkezi Projesine ilişkin detaylar da afet yönetimi temasındaki iyi uygulama örneklerinden biri olarak tanıtılmıştır. Başka bir uygulama olarak; MARKA desteğiyle Bilişim Vadisi tarafından sağlık çalışanlarının enfekte olma riskini azaltmak amacıyla yerli imkanlarla üretilen ilk ürün olan "Pandemik Anti Kontaminasyon Cihazı (Pak-C)" ve proje detayları anlatılmıştır.

Türkiye afetler açısından yüksek risk grubu ülkeler arasında yer aldığından; yeterli ve bilinçli şekilde önlem alınmadığı ve afetle ilgili tedbir, müdahale ve toparlanma süreçleri efektif olarak planlanıp yönetilmediği koşullarda afetlerin toplumları sosyal, ekonomik ve beşeri anlamda oldukça derin hasarlarla karşı karşıya bıraktığı unutulmamalıdır. Bütüncül afet yönetimi yolları ve alınması gereken önlemler ile ilgili Doğu Marmara Bölgesi'ne yönelik olarak; bütüncül bir şekilde afet yönetim, afete müdahale ve afet sonrası toparlanma süreçlerinin ilgili kurumlarla koordineli bir şekilde devam edeceğini belirtiyor, bültenin hazırlanmasında emeği geçen paydaşlarımıza ve çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Dr. Mustafa **ÇÖPOĞLU**
Genel Sekreter

İÇİNDEKİLER

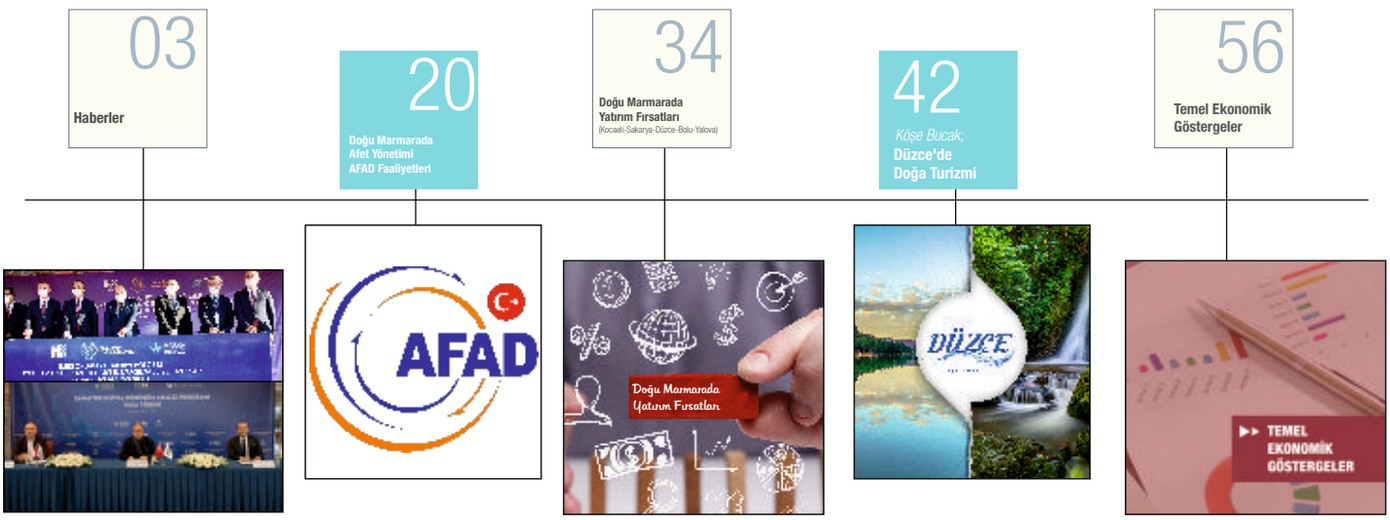

- Afet Yönetimi ---- 7
  Giriş Yazısı - Candan Umut ÖZDEN (MARKA / Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birim Başkanı)
- Doğu Marmara Kalkınma Ajansı Afet Risk Yönetimi ve Sakınım Planlaması ---- 9
  Bilgilendirme Yazısı - Hayriye SEZER (MARKA / Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı)
- Covıd-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi ---- 13
  Bilgilendirme Yazısı - Fatma AVŞAR (MARKA / Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı)
- Covıd-19'un Bölgedeki Sosyo-Ekonomik Etkilerine İlişkin Rapor Çerçevesi ---- 16
  Bilgilendirme Yazısı - Cem BAYRAK (MARKA / Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı)
- Marmara Deprem ve Yapı Mühendisliği Test Merkezi (MARTEST) ---- 18
  Bilgilendirme Yazısı - Selim POLAT (MARKA / Proje Uygulama Birimi Uzmanı)
- Kocaeli İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü ---- 21
  Röportaj - Alper ŞEN (Kocaeli İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü Planlama Şefi)
- Sakarya İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü ---- 23
  Röportaj - Hüseyin KAŞKAŞ (Sakarya İl Afet ve Acil Durum Müdürü)
- Düzce Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü ---- 26
  Röportaj - Ali KARTAL (Düzce İl Afet ve Acil Durum Müdürü)
- Bolu Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü ---- 28
  Röportaj - Cengiz ÇAVUŞ (Bolu İl Afet ve Acil Durum Müdürü)
- Yalova Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü ---- 30
  Röportaj - Doğan TONCER (Yalova İl Afet ve Acil Durum Müdürü)
- Kocaeli'nin Yatırım Fırsatları ve Öne Çıkan Sektörler ---- 35
  Makale - İlhan AYDIN (Kocaeli Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü)
- Kocaeli'de Önemli Kamu Yatırımları ve Özel Yatırımlar ---- 37
  Makale - Hüseyin Özgür ÜNSAL (MARKA - Kocaeli Yatırım Destek Ofisi Uzmanı)
- Sakarya'da Yatırım Ortamı ---- 39
  Makale - Murat UNCUOĞLU (MARKA - SakaryaYatırım Destek Ofisi Uzmanı)
- Köşe Bucak; Düzce'de Doğa Turizmi ---- 42
  Meva Ecem GÜVENDİKLER (MARKA - Düzce Yatırım Destek Ofisi Uzmanı)
- Temel Ekonomik Göstergeler ---- 56
  Fatma AVŞAR (MARKA / Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı)

OSB'ler Bilişim Vadisi ile Dijitalleşecek

Teknoloji ve inovasyon üssü Bilişim Vadisi, dijital teknolojilerin hem tedarikçisi, hem kullanıcısı konumunda olan sanayi kuruluşlarına özel bir çalışma başlattı.

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı'nın (MARKA) desteklediği "Sanayide Dijital Dönüşüm Analiz Programı" ile Organize Sanayi Bölgelerindeki işletmelere dijital olgunluk analizi yapılacak. İlk etapta 3 OSB'den 15 firma ile başlayacak program kapsamında dijital dönüşüm kapasitesi ve ihtiyaçları belirlenecek. Belirlenen Dijitalleşme Yol Haritası ile hem teknoloji tedarikçilerinin yerlileşmesi hem de uluslararası pazarda firmaların daha rekabetçi hale gelmesi planlanıyor.

Dijitalleşme Çabaları Hızlandı

Covid-19 salgını, KOBİ'lerin dijital üretim ve karar verme teknolojileri ile donatılmış olmasını zorunlu hale getirdi. Bu nedenle tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'deki işletmeler de pandemi ile birlikte dijitalleşme çabalarını hızlandırdı. Türkiye'nin en büyük teknoloji geliştirme bölgesi olan Bilişim Vadisi, bu çabalara destek olacak önemli bir adım attı.

Dijital Olgunluk Analizi

Bilişim Vadisi'nin yürütücüsü olduğu program çerçevesinde OSB'lerdeki sanayi firmalarına dijital olgunluk analizi gerçekleştirilecek. Bu analiz sonucunda sanayi kuruluşlarının dijitalleşme alanındaki eksikleri tespit edilecek. Bilişim Vadisi bu sorunlara çözüm önerileri getirecek.

3 OSB'de Uygulanacak

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı'nın Sanayide Dijital Dönüşüm çağrısı kapsamında hazırlanan program, Otomotiv Yan Sanayi ve İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (TOSB) İstanbul Madeni Eşya Sanatkârları Sanayi Sitesi (İMES) ve Gebze Güzeller Organize Sanayi Bölgesi'nde (GGOSB) uygulanacak.

İlk Etapta 15 Firma

Bu 3 OSB'den ilk etapta 15 firma seçildi. 15 işletmenin dijitalleşme bağlamındaki mevcut durumları, işleyişleri, olanakları, dijital dönüşüme karşı bakış açıları, kısa ve uzun vadeli projeleri, dönüşüm için nelere ihtiyaç duydukları gibi konular belirlenecek.

İmzalar Atıldı

Programın tanıtımı, Bilişim Vadisi, MARKA ve TOSB İnovasyon Merkezi arasında gerçekleştirilen Sanayide Dijital Dönüşüm Analiz Programı İmza Töreni ile yapıldı. TOSB'daki törende, Bilişim Vadisi Genel Müdürü A. Serdar İbrahimcioğlu, MARKA Genel Sekreteri Mustafa Çöpoğlu ve TOSB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Dudaroğlu sözleşmeye imza attı.

Firmaların Röntgeni Çekilecek

Bilişim Vadisi Genel Müdürü A. Serdar İbrahimcioğlu, bu imzalarla Sanayide Dijital Dönüşüm Analiz Programının başladığını ifade ederek "İlk etapta firmalarımızın her biriyle ayrı ayrı görüşmeler yapılacak. Bilişim Vadisi'nin aracı olduğu danışmanlar, anlaşma yapılan firmaların çalışanlarına eğitimler verecek. Fiziki ve teknik incelemeler yapacak. Danışmalar firmaların, üretim süreçlerini analiz edecek. Hangi firmanın neye, nasıl bir dijital dönüşüme ihtiyacı olduğu tespit edilecek. Bir anlamda firmaların röntgeni çekilecek." dedi.

Dijitalleşme ve Küresel Rekabet

MARKA Genel Sekreteri Mustafa Çöpoğlu, işletmelerin artık geleneksel yöntemlerle değil dijitalleşerek küresel rekabette kendilerine yer bulabildiklerine işaret ederek "Bu noktadan hareket eden Bilişim Vadimiz, görev alanımızda bulunan 3 OSB'den 15 firmanın dijital dönüşümünü sağlayacak." dedi.

Farkındalık Oluşturacak

TOSB İnovasyondan Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi Ömer Burhanoğlu, otomotiv sektöründe dijitalleşmenin olmazsa olmaz olduğunu vurgulayarak "Bu program farkındalık oluşturması açısından da çok önemli. Firmalar bu farkındalıkla birlikte küresel otomotiv pazarında yerini sağlamlaştıracak." diye konuştu.

İMES OSB

Uygulamalı İleri Mühendislik Mükemmeliyet Merkezinin

Temel Atma Töreni Gerçekleştirildi

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı'nın güdümlü proje kapsamında desteklediği; Kocaeli Üniversitesi, Gebze Teknik Üniversitesi, Dilovası Mesleki Teknik Anadolu Lisesi ve Çelik İhracatçıları Birliği Ali Nuri Çolakoğlu Mesleki Teknik Anadolu Lisesi işbirliği ile hayata geçirilen, Kocaeli-Gebze VI. İMES Makina İhtisas OSB'nin "Uygulamalı İleri Mühendislik Mükemmeliyet Merkezi'nin" temel atma töreni T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mustafa Varank'ın katılımları ile gerçekleştirildi.

Türkiye'de Sanayinin Kalbi Kocaeli

Merkezin temel atma töreninde konuşan Bakan Varank, Türkiye'de sanayinin kalbinin Kocaeli'de attığını dile getirerek, kentteki 14 Organize Sanayi Bölgesi (OSB), 2 serbest bölge, 4 teknopark ve Bilişim Vadisi'nden alınan güçle üretim, istihdam ve ihracatta önemli bir rol üstlenildiğini, Kocaeli ne kadar hızlı toparlanırsa ülke genelindeki etkinin de bu denli güçlü olduğunu anlatarak şunları kaydetti:

"Biz de Bakanlık olarak şehrimizin potansiyelini ileriye taşıyacak her türlü projeye destek veriyoruz. Yılbaşından bu yana şehrimizdeki 4,5 milyar liralık sabit yatırıma teşvik belgesi düzenledik. Bu yatırımların tamamlanmasıyla ilave 5 bin vatandaşımıza yeni iş kapıları açılmasını bekliyoruz. Ayrıca bu gün açılışını gerçekleştirdiğimiz bu merkez ile gençlerimize teknolojinin farklı alanlarında yeni kabiliyetler kazandıracağız. Bununla birlikte, gençleri sanayi sektörüne yönlendirmeyi, bu alanda yetiştirmeyi de son derece önemsiyoruz. Bu nedenle bu projenin de bölgemize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum."

Konuşmaların ardından, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Kocaeli Valisi Seddar Yavuz, Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Büyükakın, İMES OSB Yönetim Kurulu Başkanı İrfan Küçükay, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Dr. Mustafa Çöpoğlu ve diğer protokol üyeleriyle İMES OSB'de kurulacak merkezin temeline ilk harç atıldı.

Projenin Toplam Bütçesi 16 Milyon TL

Kurulacak bu merkez ile firmaların ve ülke sanayisinin ihtiyaç duyduğu vasıflı işgücü yetiştirilmesine katkı sağlanması, istihdam imkânlarını artıcı eğitim çalışmaları gerçekleştirilmesi, firmaların yenilikçi ürün geliştirme ve üretme kapasitelerine katkıda bulunması, yeni teknolojiler aracılığıyla maliyet düşürücü yeni üretim teknikleri geliştirilmesi ve rekabet gücünün artmasından kaynaklanan sürdürülebilir ihracat elde edilmesi amaçlanmaktadır. Toplam bütçesi 16 milyon TL olan projenin 10 milyon TL'si Doğu Marmara Kalkınma Ajansı tarafından sağlanmaktadır.

Kurulan merkezde yılda yaklaşık 2.000 kişinin eğitim alması planlanlanıyor.

VERİLECEK EĞİTİMLER

CNC (Computer Numerical Control) Operatörlüğü Kursu

Bilgisayarlı Numerik Kontrol (CNC) sistemine sahip üretim tezgâhlarını kullanabilen ve sanayi işletmelerinin en fazla ihtiyaç duyduğu, temininde en fazla güçlük çektiği nitelikli CNC operatörleri düzenlenecek 120 saatlik kurslar ile yetiştirilecektir. Eğitim sonunda bu operatörlerin CNC tezgâhlarını programlayabilecek ve işletebilecek düzeye gelmeleri hedeflenmektedir.

Kalite Kontrolcü Kursu

Sanayi işletmelerinin ihtiyaç duyduğu ve temininde güçlük çektiği ara elemanlar arasında "Kalite Kontrol Elemanı" da yer almaktadır. Düzenlenecek 120 saatlik kurs ile kalite kontrol bilincine, niteliğine ve tecrübesine ileri düzeyde sahip elemanların yetiştirilerek ihtiyaç duyan işletmelerde istihdam edilmesi planlanmaktadır. Verilecek eğitimlerin 80 saati teorik, 40 saati uygulama biçiminde olacaktır.

Bilgisayar Destekli Tasarım ve İmalât Elemanı Yetiştirme Eğitimleri

Kurulacak UİMMM'nde verilecek kurslardan biri de "Bilgisayar Destekli Tasarım ve Bilgisayar Destekli İmalât Elemanı" yetiştirme [Computer Aided Design (CAD) /Computer Aided Manufacturing (CAM)]eğitimleridir. Düzenlenecek 120 saatlik kurs ile CAD ve CAM programlarını üst düzeyde yeterlilikle kullanabilecek düzeyde elemanların yetiştirilerek sanayi kuruluşlarında, ihtiyaç duyacak işletmelerde istihdam edilmesi planlanmaktadır. Bu amaçla iki farklı CAD kursu (AutoCAD ve Solidworks) ve bir CAM kursu, (SolidCAM) düzenlenecektir.

Bilgisayar Destekli Tasarım Analizi ve Optimizasyon Hizmeti

Kurulması planlanan UİMMM'nde, bir diğer temel hizmet bilgisayar destekli mühendislik tasarımları ve analizleri yapmak, geliştirilen tasarımların optimizasyonu ile ileri mühendislik hesaplamalarını gerçekleştirmektir. Bu analizlerin kapsamı, sonlu elemanları analizleri ile çeşitli parça ve sistemlerde mukavemet, yorulma, titreşim, patlama, şok, devrilme, çarpışma, ısı transferi gibi mekanik analizlerin sayısal benzetim yöntemleri ile çözümler sunma şeklinde olacaktır.

Ürün tasarımları ve tasarım optimizasyonu sistem ve parça tasarımı ve mevcut üründe tasarım optimizasyonu türündeki çalışmalar yapılacaktır. Bu analizleri doğru ve hızlı bir şekilde hesaplayabilen sonlu eleman tabanlı ABAQUS, ANSYS, NASTRAN, LS-DYNA, MARQ ve ALGOR gibi çeşitli gelişmiş yazılım programları mevcuttur.

UİMMM'nde bu yazılımlardan ANSYS programını bünyesinde bulunduran bir iş istasyonu kurulacaktır. Bu iş istasyonunun getireceği teknik imkânlarla ileri düzey mühendislik tasarımları ve analizleri yapabilme imkânları elde edilecektir.

Üretim Ünitesinin Kiralanması Hizmeti

UİMMM'nde, işletmelerin tasarlayıp henüz imalâta dönüştürmedikleri prototiplerin ve üretim ihtiyacı olan diğer parçaların üretilebilmesi için mevcut makine ve tezgâh altyapısı eğitim dışındaki zamanlarda firmalara/yatırımcıya saatlik ücret karşılığı kiralanacaktır. Kiralamaya esas ücretler, kâr amacı gütmeden UİMMM'nin sürdürülebilirliğini sağlayacak ölçüde belirlenmiştir. Bu makine altyapısı seri üretim amaçlı değil, prototip ve/veya Ar-Ge amaçlı üretimler için kiralanacaktır.

AFET
YÖNETİMİ

AFET YÖNETİMİ

// Candan Umut **ÖZDEN**
MARKA / Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birim Başkanı

Yaklaşık son bir yıldır yaşanan pandemi süreci ile birlikte tanımı bir kez daha irdelenen "afet" kavramı artık günlük hayatta sürekli dile getirilen bir terim olmuştur. Afet; tamamen ya da büyük oranda insanların kontrolünün dışında, insanları ve insanların yaşadıkları/etkileşim içinde bulundukları ortamı etkileyecek şekilde vuku bulan olayların doğurduğu olumsuz sonuçları ve oluşmasından zarar görülen olayın neden olduğu etkileri ifade etmektedir.

Afetler; doğal ve beşeri olanlar, yavaş ve hızlı gelişenler, teknoloji kaynaklı olanlar şeklinde birçok farklı şekillerde sınıflandırılmışlardır. Değişen, dönüşen süreçlerle birlikte bu sınıflandırma da değişmektedir. Bu sınıflandırmanın alt kategorilerinde yer alan deprem, sel, yangın, kuraklık, salgın hastalıklar, çığ, heyelan, kıtlık, açlık, fırtına, hortum, erozyon vb. olayların sonucunda yaşanan olumsuz /istenmeyen durumların hepsi afet olarak tanımlanmaktadır.

Görev ve yetkiler açısından konuya bakıldığında tüm kamu kurumları için olası afetler ile ilgili olarak en azından kurumların kendileri için almaları gereken tedbirler bulunmaktadır. Kurumlar, tedbirlerini afetin her gün gerçekleşebileceği düşüncesi ile faaliyetlerine yansıtmalıdırlar. Bu kapsamda kurumlar; farklı afet türleri için hem kurum güvenliğini hem de kamusal hizmetlerin sürekliliğini sağlamak ve hatta afet durumunda çözüm üretici bir mekanizmaya dönüşmek için ilgili tedbirleri almak, bunu pratiğini test etmiş olmak, diğer ve ilgili kurumlarla işbirliği ve görüş alışverişi içerisinde olmak durumundadırlar; kısacası afet esnasında ve devamında oluşan kaos ortamını yatıştırmak için rollerini belirlemiş ve benimsemiş olmalıdırlar. Özellikle deprem, sel, heyelan, çığ düşmesi gibi doğal olaylara bağlı afetleri sıkça yaşayan ülkelerde, afet anına yönelik müdahale yöntemleri gelişmiştir, ilgili kurumlar ve gönüllü yapılar organize bir şekilde afete müdahale edebilmektedirler. Ancak afete müdahaleden ziyade afeti önleme ve afet sonrası toparlanma konularında benzer şekilde bir organizasyon başarısından söz etmek oldukça zordur. Bu noktada; afete müdahale ile birlikte, afet gerçekleşmeden önce tedbir alma ve afet meydana gelmeden sebepleri ortadan kaldırma kurgusu ile hareket etme, ilgili kurum ve kuruluşların görev ve yetkilerini bu şekilde düzenleme kültürüne ulaşılması konusunun öncelikli olarak çalışılması gerekmektedir.

Son bir yıldır sosyal ve ekonomik hayatın her aşamasında tüm insanları etkileyen ve "Pandemi" olarak nitelendirilen Covid-19 salgını beklenmedik bir şekilde çok kısa sürede ülkelerin en büyük sorunlarından birisi haline gelmiş ve ülkeleri acil koruma ve müdahale tedbirleri almak durumunda bırakmıştır. Farklı bir süreç olarak salgın hastalıkların da afet olarak adlandırılmasıyla birlikte tedbir, müdahale ve toparlanma süreçlerinin mevcut politika ve planlarda hem ülke ölçeğinde hem de kurumlar ölçeğinde ele alınması gerekliliği bir kez daha ortaya çıkmıştır. Yaşanan pandemi süreci ile birlikte görülmüştür ki; çeşitli afet türlerini önleme, afetlerin bireylerin ve yaşam alanlarının/ortamlarının üzerindeki etkilerini azaltma ve müdahale ederek toparlanma süreçlerini destekleme konuları farklı kurum ve kuruluşların görev ve yetki alanlarında kalmakla birlikte; sivil toplum kuruluşları ve kalkınma ajansları gibi yapılanmalar tarafından da afetlerin söz konusu boyutlarıyla ilgili çeşitli çalışmalar yürütülmektedir.

Kalkınma ajanslarının en güçlü yönlerinden birisi sahip olduğu koordinasyon rolüdür. Sorumlu olunan bölgedeki tüm illerin valilerinden, belediye başkanlarından, ticaret ve sanayi oda başkanlarından ve il genel meclisi başkanlarından oluşan güçlü Yönetim Kurulu yapısı da ajansların bu koordinasyon görevini daha işler hale getirmektedir. Bu minvalde afetle ilgili önleme, müdahale ve toparlanma süreçlerini içeren çalışmaları Yönetim Kurulu'nun gündeminde tutarak, olası bölgesel ve ulusal afet konularını değerlendirmek ve ilgili çalışmaları sunmak koordinasyon düzeyinde yapılan en önemli çalışmalardandır.

Afetler konusunda tedbir, müdahale ve toparlanma süreçleri sadece idari yapılanma ve tatbikatla değil aynı zamanda afetlerin gerçekleşeceği mekânların düzenlenmesi yoluyla da gerçekleştirilmelidir. Bu anlamda mekânsal organizasyonun olası afet türlerine ilişkin olarak düzenlenmesi önem arz etmektedir. Mekânsal organizasyonu yönetecek idari organizasyonun da bununla uyumlu olması gerekmektedir. Tüm planlama ölçeklerinde ilk eşik afet olasılıkları kabul edilmeli ve hem mekânsal hem de idari organizasyon bu şekilde planlanmalıdır. Bu noktada kalkınma ajanslarının yerel yönetimlerin planlama çalışmalarına yapmış oldukları destek kapsamında afetlerle ilgili hususları ön planda tutması hem uygulama hem de afetle ilgili çalışmaların güncel tutulması için yerinde olacaktır.

Kalkınma ajansları arasında afet temasında koordinatör ajans olarak Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) tarafından farklı zeminlerde çalışmalar gerçekleştirilmiştir ve hâlihazırda da sürdürülmektedir. MARKA, bölgedeki kurumlar arasında koordinatör rolü önemli olan bir kurum olarak çeşitli kurumlarla afet kapsamında çalışmalarını sürdürmektedir. Teknik ve mali destekler yoluyla kurumların kapasitelerinin artırılması ve yeni organizasyonel yapıların tasarlanarak hayata geçirilmesi sağlanmaktadır. MARKA afet konusunda gerçekleştirdiği çalışmalara tedbir, müdahale ve toparlanma üçgeninde yaklaşmakta ve bölgesel olarak da bu şekilde organizasyonu sağlamaya çalışmaktadır.

MARKA'nın afet konusundaki çalışmalarından bazıları ile ilgili olarak bülten içerisinde bilgilendirme yazıları bulunmaktadır. Ancak özellikle son 1 yıldır Türkiye'de gerçekleşen depremler neticesinde ve pandemi sebebi ile daha etkin ve tabanda bilgilendirme amacı daha yaygın olan çalışmalara yönlenmiştir. Japon Hükümetince finanse edilen ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Türkiye Temsilciliği (UNDP Türkiye) ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ortaklığında yürütülen "COVID-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık" projesinde MARKA, kalkınma ajansları adına koordinatör görevini yürütmektedir. Projede; COVID-19 krizi sonrası ekonomik toparlanma bileşeni kapsamında otomotiv, gıda, makine, tekstil, lojistik ve turizm kırılgan sektörler olarak önceliklendirilmiştir. Bu kapsamda sektör bazlı etki ölçümleri yapılmakta, yol haritaları geliştirilmekte ve yeni ürün ve pazarlara yönelik araştırmalar yapılmaktadır. Ajansın içinde olduğu diğer bileşenler kapsamında da kriz sonrası ekonomik toparlanma için firmalarda ve yerel kurumlarda kapasite geliştirme ve genç işsizlere yetkinlik kazandırılması konularında çalışmalar bulunmaktadır. Projenin nihai çıktılarında afet yönetim süreçleri ile ilgili olarak çeşitli modeller geliştirilmesi ve başta kalkınma ajansları olmak üzere, tüm kamu kurum ve kuruluşlarına örnek olarak sunulması hedeflenmektedir.

Kalkınma ajanslarının afet temasını her zaman gündemde tutmaları ve acil durum müdahale planları için model geliştirmeleri, sakınım planlarının hazırlanmalarını sağlamaları ve bu planların mevcut planlara entegrasyonu noktasında kurumlara destek vermeleri, OSB gibi özelleşmiş alanlarda afetler karşısında bilinç düzeyini ve alınacak tedbirlerin etkinliğini artırmaları gibi birçok farklı alanlarda yapacakları çalışmalar, afetleri önleme ve etkileri ile başa çıkma süreçlerine ulusal düzeyde katkıda bulunacaktır. Bu noktadan bakıldığında, Kalkınma Ajansları acil müdahale kurumları olmamalarına rağmen Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının koordinasyonunda, sahada çalışılması gereken alanların tespit edilmesinde ve bu alanlara uygun projelerin üretilmesinde aksiyon almaktadırlar.

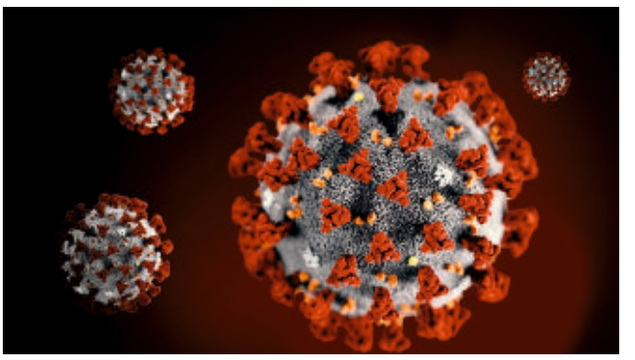

Doğu Marmara Kalkınma Ajansı

AFET RİSK YÖNETİMİ VE SAKINIM PLANLAMASI

Ülkemizde bugüne kadar büyük can ve mal kayıplarına yol açan depremlerin yaşandığı ve ülkemizin her daim deprem felaketiyle karşı karşıya kalma ihtimali göz ardı edilemeyecek gerçeklerdir. Aktif bir deprem kuşağında yer alan Türkiye'de sanayi bölgeleri ve barajların bir kısmının dahi fay hatları üzerinde olması tehlikenin boyutunu daha da fazla arttırmaktadır. Bu sebeple afet öncesi hazırlık ve risk azaltma çalışmaları, başta olası depremler olmak üzere diğer afet türlerinin yol açacağı sosyal ve ekonomik kayıpları engellemek açısından son derece önem taşımaktadır. Bu noktada, yapılacak çalışmaların bütüncül bir nitelikte olup kurumlar arası eşgüdümü, iş birliğini ve koordinasyonu sağlaması önemli bir husustur. Bu bağlamda, Türkiye'nin farklı bölgelerinde yer alan ve yerel kalkınmanın önemli aktörlerinden olan kalkınma ajanslarına önemli roller düşmektedir.

// Hayriye **SEZER**
MARKA - Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı

2020 yılında gerçekleşen Elazığ Depremi ve Van Çığ felaketini müteakip Elazığ'da "Kalkınma Ajansları Afet Öncesi Planlama ve Değerlendirme Toplantısı" yapılmıştır. Toplantıda MARKA tarafından "Dünyada ve Türkiye'de Afet Riski Azaltma Politikaları ve Doğu Marmara Pratiği" sunumu yapılmış olup bunun neticesinde afet ile ilgili konularda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Afet konusunda koordinatör Ajans olarak seçilen Ajansımızca ülkemizin dört bir yanında bulunan diğer Ajanslara kılavuz olabilmesi için Afet Risk Yönetimi ve Sakınım Planlaması öneri model çalışma süreci tasarlanmıştır. Bu çalışmanın içeriğinde afet öncesi risklerin tespiti, bu risklere yönelik önlemlerin alınması ve tedbirlerin geliştirilmesinde yereldeki aktörlerle birlikte uygulayacağı faaliyetler yer almaktadır. Bu iş planında altı ana bileşen bulunmakta olup bu bileşenler kapsamında yapılması planlanan faaliyetler özellikle kurumların kapasitelerini ve organizasyonel yeteneklerini geliştirici niteliktedir.

1. Ajanslarda Farkındalık Yarat

Temel Kavramlar Hakkında Farkındalık Etkinliği Düzenlenmesi: Akademisyenler ve afet konusunda çalışan bürokratlar tarafından temel kavramlarla ilgili Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü (KAGM), ajanslar ve diğer ilgili paydaşlara yönelik çevrimiçi eğitimler verilecektir.

Afet, Risk, Hazırlık, Mücadele ve Sakınım Konularında Detaylı Eğitim Verilmesi: KAGM ve ajans personeline yönelik afet ile ilgili literatür, temel gündemler ve afet türleri konusunda eğitim ve bilgilendirme gerçekleştirilecektir.

UNDRR ve Diğer Uluslararası Aktörlerin Gündem ve Tecrübelerinin Aktarılması: Birleşmiş Milletler Afet Riski Azaltma Ofisi (United Nations Office for Disaster Risk Reduction-UNDRR) ve diğer ilgili birimlerden yetkililerin küresel politikalar ve hedefler ile uygulama örneklerini paylaşacağı bir etkinlik organize edilecektir. Sendai Çerçevesi ve diğer politika belgeleri sunulacaktır.

Afet Konusunda Hazırlanmış Stratejiler ve Politikalar ile Mevzuat Konusunda Bilgi Verilmesi: Afet ile ilgili konularda yasal, politik ve stratejik olarak yer alan ya da afet konusunda gündemi bulunan Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ve diğer kurumların beklentileri için bilgilendirme etkinlikleri gerçekleştirilecektir. TAYSB, TARAP, KENTGES, UDSEP ve kurumsal strateji planları sunulacaktır.

2. Bölgedeki Riskleri Tanı

Tehlike ve Zamanlama Kriterlerine Göre Bölgesel Risk Önceliklendirme Analizleri Yapılması: Her bir bölge için öncelikli risk konularının nicel ve nitel analizler kullanılarak belirlenmesi (deprem, sel, çığ, heyelan, salgın, yangın, don, kuraklık vb.) sağlanacaktır. Risklerin gerçekleşme olasılıklarının yanı sıra etkilerine göre de öncelikler belirlenecektir.

Bölgesel Risk Analizi Raporları Hazırlanması: Her bir bölge için bölgesel risk analizi raporu oluşturulacaktır. Ortak yarı yapılandırılmış şablon oluşturulacak, ajanslar tarafından bölgeler için ayrı ayrı oluşturulacaktır.

Sakınım Planlaması/Afete Hazırlık Stratejisi için Danışmanlık Hizmeti Alınması: Ajanslar, bölgedeki kamu kurumları, yerel yönetimler, organize sanayi bölgeleri, ticaret ve sanayi odaları, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerden temsilcilere yönelik olarak teorik ve pratik eğitimler verilecektir.

Her Bölgede Afete Hazırlık Konusunda Yapılmış Araştırma, Analiz, Veri Tabanı ve Projeler için Bir Hafıza Merkezi Oluşturulması: Her bölgede tüm kamu kurumları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve üniversitelerin yapmış oldukları araştırmalar, analizler, mekansal ve istatistiki veri tabanları ve uyguladıkları projeler ile iyi uygulama örneklerinin yer aldığı bir hafıza merkezi oluşturulacak ve güncel tutulması sağlanacaktır. Bölge planları ve çevre düzeni planlarında belirlenen politikalar da derlenecektir.

Her Bölgede Afet Konusunu Gündeme Taşımak Üzere Konferans / Çalıştay Düzenlenmesi: Yerelde afet konusunda gündem oluşturmak, çalışmalar bütününü duyurmak ve görüş ve katkıları almak üzere bölge ya da il ölçeğinde etkinlikler gerçekleştirilecektir. Etkinliklere ildeki karar alıcılar, teknik personel ve özellikle özel sektör ile sivil toplumun katılımına önem verilecektir.

3. Bölgede Kapasite Geliştir

Bölgesel Risk Analizlerinde Tespit Edilen Öncelikli Risk Türleri Bazında Sakınım Yöntemleri Konusunda Bilgilenme: Öne çıkan afet türlerine göre akademisyenlerden ve uygulayıcılardan teknik eğitimler alınacaktır.

Bölgesel Risk Analizlerinde Tespit Edilen Öncelikli Risk Türleri Bazında Teknolojik Gelişmeler ve Uygulamalar Konusunda Bilgilenme: Risk azaltma ve afet yönetimi süreçlerinde kullanılan yeni teknolojiler ve uygulamalar konusunda ilgili paydaşların katılacağı eğitimler verilecektir. Coğrafi bilgi sistemleri, afete yönelik akıllı şehir uygulamaları, uzaktan algılama, yapı teknolojileri, iklime ve afete duyarlı şehircilik teknikleri, salgın yönetim uygulamaları, çığ

Afet Riskine Duyarlı Mekansal Planlama Atölyeleri Düzenlenmesi: Çevre Düzeni ve İmar Planları süreçlerinde yapılan gözlemsel ve imar planına esas jeolojik ve jeoteknik etütler, riskli alanlarda yapılaşma, kentsel dönüşüm, iklime duyarlı mekansal planlama, toplanma alanları, zemine göre yapılaşma imkanları gibi konuları kapsayan ve yerel yönetim personeli ile üniversite öğrencilerine yönelik planlama atölyeleri düzenlenecektir.

Organize Sanayi Bölgelerinde Risk Azaltma Uygulamalarının Yaygınlaştırılması: Organize Sanayi Bölgelerinin kendilerine özgü riskleri tespit etmeleri ve bu risklere yönelik hazırlıklı olmaları amacıyla örnek uygulamaların ülke geneline yaygınlaştırılması için tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilecek, telekonferans ve çalıştay esnası sunumlarla yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

Kamu Yapılarında Risk Azaltımı Konusunda Örneklerin Paylaşılması: Hastane, okul, itfaiye, güvenlik, taşıma ve diğer kentsel donatı alan ve yapılarının afet esnası ve sonrasında hizmetlerini sürdürebilmelerine yönelik planlamaların ve yapı bazında düzenlemelerin örneklerinin paylaşılması sağlanacaktır.

Afet Sonrası Toparlanma Süreçlerinin Araştırılması ve Yaygınlaştırılması: Afet Risklerinin Azaltılmasının yanı sıra afet sonrası sosyal, çevresel ve ekonomik toparlanmaya yönelik olarak ajanslar ve paydaşların kapasitelerinin arttırılması ve hazırlıklı olmaları için çalışmalar gerçekleştirilecektir.

4. Mücadele Yöntemlerini Uyarla

Yerel Kurumların Afet için Ortak Faaliyetlerinin Tasarlanması: İl, ilçe ya da yatırım bölgesi ölçeğinde afet süreçleri ile ilgili ve yetkili tüm kurumların afet riski azaltılması konusunda faaliyetlerini bütünleştiren ortak gündem belgeleri oluşturulacak, yapılacak sakınım planları ve risk azaltma uygulamalarında bu modellere yer verilmesi sağlanacaktır.

Afet Risklerinin Azaltılması Konusunda Başarılı Politika Uygulamalarının Yaygınlaştırılması: Yurt içi ve dışında yapılmış plan ve politika aşamaları ile bunların uygulamalarındaki başarılı örneklerin tanıtılması sağlanacaktır (Japonya örneği, İstanbul 2003 Deprem Master Planı vb.)

Afete Hazırlık Konusunda Yapı ve Fabrika Ölçeğinde İyi Uygulama Örneklerinin Yaygınlaştırılması: İnşaat ve Müteahhitlik sektöründe kapasite geliştirilmesi için yeni yapı teknikleri, yeni yapı malzemeleri (MARTEST, karbon fiber vb.) ve mevzuatta tanımlı süreçlerin uygulanması ve denetlenmesine yönelik olarak yapılan örnekler ülke genelinde tanıtılacaktır.

5. Projelendir ve Destekle

İl Bazlı Proje Veri Tabanlarının Oluşturulması: Afet risklerinin azaltılması ile ilgili süreçlerde edinilecek bilgi ve yapılacak çalışmalar neticesinde proje havuzu oluşturulacaktır.

Proje Veri Tabanlarında Belirlenen Projelerin Uygulama Öncesi Fizibiliteleri Hazırlanması: Ajanslar, ilgili kurumlar eliyle ya da fizibilte desteği programı üzerinden, belirlenmiş projelerin fizibilite raporları oluşturulacaktır.

Bölge Risk Analizi Öncelikleri ile Uyumlu Destek Programı Tasarımları: Belirlenen risk öncelikleri ve derlenen proje bilgileri ile uyumlu olarak ajanslar tarafından Teknik Destek, Proje Teklif Çağrısı ve Güdümlü Proje Desteği olanakları değerlendirilecektir.

Yerel Yönetimlerin Dış Hibe ve Kredi Kuruluşlarından Faydalanmalarının Sağlanması: İstanbul Valiliği bünyesinde faaliyet gösteren İstanbul Proje Koordinasyon Birimi (İPKB) gibi uluslararası yapılanmalar ve yerel yönetimlerin dış kaynaklı kredi kullanım olanaklarının araştırılması sağlanacak, başvuru süreçleri için kapasite geliştirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

Her Bölgede Bir Adet Pilot Sakınım Planı / Afete Hazırlık Stratejisi Hazırlanması: İl, ilçe ya da yatırım bölgesi ölçeğinde her bölgede birer sakınım planı hazırlanacak, bunun için yerel yönetimler ve İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri ve Çevre ve Şehircilik Müdürlükleri ile iş birlikleri gerçekleştirilecektir.

6. İzle ve Sürdür

Yapılan Çalışmaların Faaliyet Raporunun Hazırlanması: Tema kapsamında yapılan tüm çalışmaların yer aldığı kapsamlı bir faaliyet raporu hazırlanacaktır.

Süreç Tanıtım Filmi Hazırlanması:Tema kapsamında yapılan tüm çalışmaların yer aldığı bir kısa tanıtım filmi hazırlanacaktır, buna yönelik olarak süreç genelinde video kayıtları, röportajlar ve fotoğraf çekimlerinin yapılması sağlanacaktır.

Uluslararası Katılımlı Akademik Etkinlik Düzenlenmesi: Tüm süreç çıktılarının sunulacağı, akademik niteliğe büründürüleceği ve anahtar konuşmacıların da yer alacağı bir etkinlik ile lansman gerçekleştirilecek ve akademik yayın oluşturulacktır. Süreçle ilgili akademisyenlerin araştırma yapmaları teşvik edilecektir.

Etki Analizi Yapılması:Faaliyetlerin etkilerinin ölçülmesi için tema faaliyetlerinin tamamlanmasından 12 ay sonrasında etki değerlendirme sürecine başlanacaktır.

Pilot Sakınım Planları / İl Afete Hazırlık Stratejilerinin Artması: Süreçte her bölge için pilot sakınım planları / il afete hazırlık stratejilerinin sayılarının artması için sürece devam edilecektir.

Kalkınma ajansları afet risklerinin azaltılması iş planının altı ana bileşeni kapsamında yapılan faaliyetler sonucunda bir Bölgesel Kalkınmada Afet ve Sakınım Kılavuzu, 26 Bölgesel Afet Riski Analizi Raporu, 20 iyi uygulama örneği, 10 destek programı tasarımı, 1süreç tanıtım filmi oluşturulacak; 3 dış kaynaklı fon kullanımı sağlanacak; 81 yerel farkındalık etkinliği ve 1 uluslararası akademik etkinlik organize edilecektir.

COVID-19 KRİZİNE YANIT VE DAYANIKLILIK PROJESİ

Afet, toplumun tamamı veya belli kesimleri için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal hayatın olağan akışını ekonomik ve sosyal anlamda durduran veya kesintiye uğratan, afete uğrayan toplum kesiminin baş etme kapasitesinin yeterli olmadığı doğa, teknoloji veya insan kaynaklı olaydır. Afet bir olayın kendisi değil, doğurduğu sonuçtur (T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Başkanlığı, 2014). 2019 yılı sonunda kayıtlara göre ilk olarak Çin Halk Cumhuriyeti'nin Wuhan kentinde tespit edilen Covid-19 salgını gerek yayılma hızı gerekse etkileri itibarıyla tüm dünya ülkelerinin ana gündemi olmuştur. Biyolojik afet türü olarak nitelenen Covid-19 salgını sürecinde ülkemizde mevcut sistemlerin sürdürülebilirliğini sağlamaya ve bu zorlu süreci en az hasarla atlatmaya yönelik, can güvenliğini ön planda tutan salgınla etkin mücadele yaklaşımları temel alınmaktadır. Salgın, normal yaşam süreçlerini askıya alma zorunluluğu ile birlikte, sağlık başta olmak üzere, toplumsal hayatın ekonomik ve sosyal alanlarında müdahale edilmesi ve tedbir alınması gereken birçok riski içerisinde barındırmıştır.

Ülkemizde salgınla mücadelede uluslararası kurum/kuruluşlar tarafından sağlanan dış kaynaklı fonlar da birer araç olarak kullanılmaktadır. Bileşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) uluslararası boyutta Covid-19'a müdahale stratejisi, hak temelli, cinsiyete duyarlı, kapsayıcı ve düşük karbonlu bir ekonomiye doğru iyileşme için kamu ve özel sektörün ortak eylemini harekete geçirmeyi hedeflemektedir. Bu çerçevede, Japonya Hükümeti tarafından finanse edilen "Covid-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi" Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye Temsilciliği yürütücülüğünde uygulanmaktadır. Proje, UNDP'nin uluslararası boyutta salgına müdahale stratejisi ile tam uyumlu olarak, Türkiye'ye özgün amaç ve beklenen çıktılar üzerine kurguludur. Proje, Türkiye'de Covid-19 biyolojik afetine, sağlık ve ekonomi alanlarında yerel ve ulusal ölçekte bütünleyici çözümler üretmek üzerine tasarlanmıştır. "Covid-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi" kamu kurumlarının, ilgili özel sektör, sivil toplum kuruluşlarının ve Haziran'20 tarihinden bu yana Ajansımızın da aktif katılımıyla yürütülmektedir.

// Fatma **AVŞAR**
MARKA - Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı

Proje Künyesi

Destekleyen Kurum: Japonya Hükümeti

Proje Bütçesi: $ 2.602.286 (%100 hibe)

Uygulanma Dönemi: Haziran 2020- Mart 2021

Başvuru Sahibi: UNDP Türkiye

Ortaklar: T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, T.C. Sağlık Bakanlığı, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü

İş Birliği Yapılan Kurum ve Kuruluşlar: Kalkınma Ajansları, Hedefler İçin İş dünyası Platformu (B4G), ILO Türkiye, INGEV, TOBB, Habitat Derneği

Proje Amacı: Proje, Covid-19'un sosyo-ekonomik etkilerine yönelik, kapsayıcı ve çok yönlü olarak, önleyici tedbir mekanizmalarını desteklemeyi amaçlamaktadır.

Proje Hedef Kitlesi: KOBİ'ler, Yerel Aktörler (Kalkınma Ajansları, Meslek Örgütleri), Dezavantajlı Gruplar (kadınlar, ne eğitimde ne istihdamda olan gençler), Suriyeli Sığınmacılar

MARKA'nın Rolü:

2020 yılında Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü (KAGM) tarafından, ülke genelinde kalkınma ajanslarının yürüteceği afetlere yönelik çalışmalarda koordinatör ajans olarak belirlenmiştir. MARKA bu rolü referansında, KAGM'nin iş birliğinde yürütülen Proje'nin tasarım ve uygulanma sürecinde, kalkınma ajanslarını temsilen koordinatör ajans olarak yer almaktadır.

Proje Bileşenleri

1.Sağlık Sisteminin Güçlendirilmesi

1.1. COVID-19 Salgın Süreci ve Sonrasında Laboratuvar Ekipman Kapasitesinin Artırılması için Ekipman Desteği

1.2. Tıbbi Atık Yönetimi

1.3. Doğrudan Covid-19 ile Mücadelede Çalışan Belirli Hastaneler için Karantina Ekipmanı ve Atıklarının Çevreye Duyarlı Yönetimi

1.4. Kamusal Alanlar (Metro, Cami, AVM) için Belediyeler ve Hastanelere Atık Ekipmanları Desteği

2.Salgına Kapsayıcı ve Entegre Kriz Yönetimi ile Yanıt Verilmesi

2.1. Planlama, Koordinasyon ve Kriz Yönetimi İçin Ulusal ve Yerel Ölçekte Kapasite Geliştirme

2.2. Kırılgan Sektörlerde Faaliyet Gösteren KOBİ'lerin Dayanıklılığını Artırma

2.3. Covid-19 Salgınına Yanıt için Kritik Öneme Sahip Sektörleri Aktifleştirme

2.4. Suriyelilerin Sahibi Olduğu İşletmelerin Dijitalleşmesi için İş Geliştirme Hizmetleri

2.5. Arapça Okuryazarlığı ve Temel Bilgisayar Becerileri Olan Mülteciler ve Sığınmacılar İçin Serbest Çalışma Platformu

3.Covid-19'un İnsan Hakları ve Sosyo-ekonomik Etkilerinin Ele Alınması

1.5. Orta, Makro ve Mikro Seviyede Sosyo-Ekonomik Etki Değerlendirmeleri

1.6. Politika ve Hukuk Danışmanlığı Hizmetleri

Projenin birinci bileşeni salgına sağlık alanında müdahale araçları geliştirmeyi hedeflemektedir. Projenin ikinci ve üçüncü bileşenleri kapsamında ekonomik toparlanma odağında müdahale araçları geliştirilmiş olup renkli olarak belirtilen alt bileşenler, kalkınma ajanslarının ilgili olduğu ve/veya doğrudan yer alacakları bileşenlerdir.

Proje kapsamında;

- Kırılgan sektörlere yönelik saha çalışmalarına dayalı sektör analiz raporları düzey 2 ölçeğinde hazırlanacaktır.

  -Gıda Sektörü: 7 Düzey 2 Bölgesi (BAKA, DİKA, GMKA, KUDAKA, MEVKA, TRAKYAKA, Zafer KA)

  -Otomotiv Sektörü: 4 Düzey 2 Bölgesi (AHİKA, BEBKA, MARKA, ZAFER)

  -Lojistik Sektörü: 7 Düzey 2 Bölgesi (Çukurova KA, DOĞAKA, İSTKA, İZKA, MARKA, TRAKYAKA, SERKA)

  -Makine Sektörü: 4 Düzey 2 Bölgesi (ANKARAKA, İKA, Ankara KA, MEVKA, OKA)

  -Tekstil Sektörü: 7 Düzey 2 Bölgesi (BEBKA, Çukurova KA, DAKA, FKA, GEKA, İZKA, KARACADAĞ KA,)

  -Turizm Sektörü: 15 Düzey 2 Bölgesi (AHİKA, BAKA, BAKKA, Çukurova KA, DAKA, DİKA, DOKA, İKA, GEKA, KARACADAĞ KA, KUZKA, KUDAKA, MARKA, ORAN, SERKA)

- Belirlenen kırılgan sektörlere yönelik, bölgesel bazda, ürün uzayı yaklaşımı temelinde, değişen taleplere uygun yenilikçi ürünlerin tespitine dayalı "Pazar Analiz Raporları" hazırlanacaktır.

- Kırılgan sektörler temelinde seçilen 1.000 adet KOBİ'ye teknik destek hizmeti, ayrıca yine bu KOBİ'ler arasından seçilen 30 KOBİ'ye mentörlük desteği sağlanacaktır.

- Ne eğitimde ne istihdamda yer alan (NEET's) 18-29 yaş grubundaki 3.000 gence dijital becerilerini geliştirmeye yönelik eğitimler verilmektedir. Ayrıca eğitime katılım sağlayan gençler arasından seçilen 150 kişiye teknik alanlarda sertifika programları ve akabinde gençleri iş dünyası temsilcileri ile buluşturacak kariyer günleri etkinlikleri düzenlenecektir.

- Kalkınma ajanslarına yönelik afet sonrası toparlanma için kapasite geliştirme eğitimleri düzenlenmektedir. Eğitimler **Hizalama ve Yetkinlik Geliştirme** olarak iki modülde planlanmıştır. **Yetkinlik Geliştirme** modülü kapsamında, afet sonrası güvende olma, iş sürekliliği ve ekonomik toparlanmaya ilişkin küresel, ulusal ve yerel olmak üzere üç farklı ölçekte vaka analizleri ile senaryo geliştirme çalışmalarını içeren kapasite geliştirme eğitimleri düzenlenecektir.

- Afet yönetimi, öncesinde risk yönetimi esaslı afet hazırlığı, sonrasında doğru ve hızlı karar alıp müdahaleyi gerektiren zaman kısıtlı çok kriterli bir karar alma sürecidir. "COVID-19 Krizine Yanıt ve Dayanıklılık Projesi" afet sonrası etkin müdahale araçlarını tasarlamak kurgusu ile birlikte kapasite geliştirme alt bileşeninde, bütünleşik afet yönetimi kavramsal çerçevesini esas almaktadır. Proje birçok açıdan özgün ve dinamik bir kurgudadır. 30 Ekim 2020 tarihinde, Proje uygulama aşamasında iken İzmir depremi meydana gelmiştir. Proje kapsamında İzmir Depremi Eylem Planı hazırlanmıştır. Plan kapsamında, UNDP afet yönetimi uzman grubu, Proje'nin yerelde iş birliği sağlanan kurumu olan İzmir Kalkınma Ajansı desteği ile Seferihisar ve Bayraklı ilçelerinde hasar analiz çalışması gerçekleştirmiştir. Yaşanan deprem deneyimleri ışığında, İZKA personeline, can güveliği, iş devamlılığı ve ekonomik toparlanma alanlarında deneyim paylaşım oturumları yapılmıştır.

KAYNAKÇA

AFAD. (2014). Açıklamalı Afet Terimleri Sözlüğü. Ankara. T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı.

COVID-19 Krize Yanıt ve Dayanıklılık Programı. Erişim Adresi: http://bit.ly/2Xfc18W

UNDP (2020 Nisan). COVID-19 Integrated Response. Erişim Adresi: https://bit.ly/3s3WB5F

COVID-19'UN BÖLGEDEKİ SOSYO-EKONOMİK ETKİLERİNE İLİŞKİN RAPOR ÇERÇEVESİ

// Cem **BAYRAK**
MARKA - Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı

Dünya genelinde başta insan sağlığını, sonrasında da sosyal hayatı, ekonomik aktiviteleri, çevresel koşulları, teknoloji kullanımı, günlük hayata ilişkin algıyı ve dolaylı olarak pek çok konuyu etkileyen Covid-19 salgını tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de etkili olmuştur. Bu etkiler pek çok alanda benzerlik gösterse de bölgelerin özgün karakteristiklerine göre farklılıklar görülebilmektedir.

Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu ve Yalova illeri ile bu illeri kapsayan TR42 Doğu Marmara Bölgesi'nde söz konusu salgın kaynaklı sosyal, ekonomik ve teknolojik etkilerin değerlendirilmesi ve bu illerde ülke ve dünya genelinden farklı olarak yaşanmış ve yaşanabilecek farklı etkilerin analizi için nicel ve nitel analizlerden oluşan bir süreç tasarlanmıştır. Genel olarak bu süreç, güncel ve yorumlanabilir istatistiki verinin analizi ve sahadan nitel verinin toplanarak bu tespitlerin yorumlanması ile yürütülmüştür. Çalışma salgın kaynaklı ilk kısıtlamaların yaşandığı Mart ayından bu ilk sürecin aşılmaya başlandığı Haziran ayına kadar olan süreci kapsar şekilde hazırlanmıştır.

Firmalara yönelik anket, kurum ve kuruluşlara yönelik anket ve görev ve sorumluluk alanı itibarıyla önemli kurum yetkilileri ile mülakatlar uygulanmış; sosyal, ekonomik ve teknoloji ile ilgili konularda konu başlıklarına göre veri ve bilgiler derlenmiştir. Ayrıca, yapılmış araştırma ve raporlar ile paydaş değerlendirmelerini içeren ulusal ve bölgesel politika önerileri oluşturulmuştur.

Yapısı itibarıyla bir endüstriyel üretim odağı olan Doğu Marmara Bölgesi, sanayi iş kolunda etkilerin detaylı araştırılmasını gerektirir niteliktedir. Bu nedenle, sanayi üretim, ihracat, istihdam ve yatırımı sayısal veriler temin edilerek bu alanda faaliyet gösterenlerin görüşleri bir araya getirilmiştir. Özellikle; talep düşüşüne, üretim kısıntılarına ve olası risklere bağlı olarak petrokimya, otomotiv, kimya, tekstil ve deri ile birlikte giyim, mobilya, makine ve ekipman ile kauçuk ve plastik en fazla etkilenen imalat sanayi alanları olmuştur. Salgın kısıtlamaları sonrası dönemde bölgedeki başat sektörlerde hızlı bir toparlanma seyri Haziran ayı itibarıyla gözlenmektedir.

Ülke iç turizminde önemli bir destinasyon olan, Orta Doğu başta olmak üzere belirli pazarlarda önemli bir dış turizm rotası olan Doğu Marmara'da turizm sektörü Mart ayıyla birlikte durma noktasına gelmiş, belirli doğa turizmi alanlarının etkisiyle ülke geneline kıyasla bir nebze az etkilenmiştir.

Bölgede önemli faaliyet alanlarından lojistik sektörünün iki temel dalı olan limancılık ile kara taşımacılığında üretim düşüşüne dayalı olumsuzluk gözlemlenmiştir. Bu durum da kargo, karayolu ve denizyolu taşımacılığındaki düşüş ve gecikmelere dayalı imalat aksaklıklarının yaşanmasına neden olmuştur.

Tarım alanında genel olarak paketli ve dayanıklı gıdada talep artışı ve buna dayalı üretim artışı söz konusu iken organik tarım ve e-ticaretle sunulan yöresel ürünlerde gelişim görülmüştür. Fındık, bölgede salgın döneminde dış ticaret payı en fazla artan ürün olmuş, dış mekân süs bitkiciliği

Salgın bölgede genel olarak küçük ve yeni işletmeleri daha olumsuz etkilemiş, buna karşın belirli fırsat alanlarından yararlananlar ciro artışı yaşayabilmişlerdir.

Bölgede, ülke geneli ile benzer şekilde sosyal yardımlarda yükseliş, dayanışmada birlik ve etkililik, eğitimde teknolojiye uyum, sağlık hizmetlerine olan algıda olumluluk ve iş süreçlerinde sanallaşma yaygınlaşmıştır. Bu alanlarda çeşitli başarı hikâyeleri tespit edilmiştir.

Bölge illerinden edinilen değerlendirme ve tecrübe ile bölgenin kendisi ve ülke geneli için çeşitli politika önerileri geliştirilmiştir. Politika önerilerinin yoğunlaştığı temalar yerli ve milli üretim, dijital dönüşüm, iş birliği ve dayanışma ile dış pazarlarda söz sahibi olmak olarak öne çıkmaktadır.

Ulusal ölçekte öneriler salgın sonrası değişen sosyal ve ekonomik ihtiyaçların karşılanmasında yerli ve milli üretimin pay artırımı, teşvik ve desteklerde etkinliği arttırmak ve sosyal ve ekonomik güven ortamını arttırıcı nitelikte olmuştur.

Bölge ölçeğinde ise, bölge potansiyel ve dinamiklerini harekete geçirerek küresel tedarik zinciri için yeni ürün ve hizmet sunumu konusunda yönlendirme beklentileri, gelişmiş bilişim altyapısı ile birlikte dijital dönüşümün yerelden gelişimi ve değişen tüketim alışkanlıklarına uyum ekseninde öneriler getirilmiştir.

Getirilen öneriler ulusal ve bölgesel ölçekte ayrı ayrı ele alınmış olup yine çalışma kapsamında araştırılan beklenti ve öngörüler çerçevesinde oluşturulmuştur. Söz konusu beklentiler arasında firmaların harcamalarında kısıntıya gitmeleri, yeni ürün ve hizmet sunma konusunda isteklilik, e-ticarete yönelme, dijitalleşme ve hijyen konularında hızlanma söz konusudur. Bunların yanı sıra, gıda ambalajları, kargo sektöründe hız ve güvenilirlik, hijyenik tekstil, otomasyon gibi konularda yeni olanaklar görüldüğü tespit edilmiştir.

Bu beklentiler çerçevesinde ulusal ölçekte getirilen öneriler arasında değişen ihtiyaçların yerli ve milli üretimle karşılanmasının hızlandırılması öne çıkmıştır. Bu kapsamda yerli bilişim, dijital iletişim ve bilgi güvenliği uygulamalarının geliştirilmesi, yenilikçi proje havuzlarının geliştirilmesi ve ürünlerin ticarileşmesi ve yeni ihtiyaçlara yönelik yasal düzenlemelerin gözden geçirilmesi ele alınmıştır. Bir diğer ulusal öneri olarak teşvik ve destek programlarının yapılandırılması yer almıştır. Buna göre mücbir sebep kriterlerinin gözden geçirilmesi, finansmana erişimin kolaylaştırılması, enerji maliyetlerinin düşürülmesi ve istihdama yönelik teşvik ve desteklerin sürmesi sektörlerin ortak beklentileri arasında yer almıştır. Ulusal ölçekte getirilen bir diğer öneri ise güven ortamına ilişkin olmuştur. Güven ortamı konusunda güvenli üretim belgelendirmeleri ve güvenli çalışma ortamlarının özellikle imalat sanayiinde yaygınlaşması, gıda güvenliğine ve organik tarım uygulamalarına önemin artması önerileri detaylandırılmıştır. Ayrıca, kapalı mekânlarda iklimlendirme, kamu ile özel sektör arası iletişimde hız ve süreklilik ile kısıtlama dönemlerinde kritik personel için muafiyetler getirilmesi konuları öne çıkmıştır.

Bölgesel ölçekte getirilen öneriler Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu ve Yalova'da faaliyet gösteren kamu kurumları, yerel yönetimler, sektörel üst kuruluşlar özelinde yoğunlaşmaktadır. Sektör tarafından beklenen asli destek konuları arasında ürün ve hizmetlere yönelik yönlendirme ve danışmanlık bulunmaktadır. Bu bağlamda küresel tedarik zincirlerinde yaşanan değişimler ışığında yerel üreticilerin bilgilendirilmesi ve yönlendirilmesi; ithal ikamesi yapılabilecek ürün ve hizmetler konusunda yönlendirme ve teşvik; olası yatırım bölgelerinin ve yatırımcı ülkelerin değişimi sürecinde aktif olarak yerel firmaların yer almalarının sağlanması öne çıkmaktadır. Bir diğer yerel öneri de dijital dönüşümün hızlandırılması ve değişen tüketim alışkanlıklarına uygun sağlanması yönünde olmuştur. Bu öneri sanal teknoparkların ve hizmet sağlayıcılarının yaygınlaşmaları ile e-ticaret ve e-ihracat kullanımının artmasını içermektedir. Yerel bazda son öneri ise kilit sektörlerin ve merkezlerin geliştirilmesi için olmuştur. Bu öneri bölgede robotik kümelenmesinin gelişimi ve dışa açılmasının hızlandırılmasını, TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi bünyesindeki gen mühendisliği ve biyoteknoloji laboratuvarı altyapısının güçlendirilmesi, Bilişim Vadisinin dijital dönüşüm konusunda ulusal bir merkez olarak çalışması ve Bolu ile Düzce başta olmak üzere doğa turizmi, kampçılık ve glamping altyapısının geliştirilmesi konularında detaylanmıştır.

Söz konusu tespitler, beklentiler, öngörüler ve öneriler salgının ilk kısıtlama dönemi olan Mart-Haziran döneminde elde edilen bulgular çerçevesinde yapılmıştır. İlk kez bu denli küresel ölçekte yaşanan bir afet olması nedeniyle salgın etkilerinin tam olarak ölçülmesi zaman gerektirmektedir. Bununla birlikte aşamalı olarak tespitlerin yapılması ve bu tespitlere yönelik düzenlemeler yapılması salgın sonrası sosyal ve ekonomik toparlanma bakımından avantaj sağlayacaktır.

MARMARA DEPREM VE YAPI MÜHENDİSLİĞİ TEST MERKEZİ (MARTEST)

Afet; ekonomik sosyal ve fiziksel kayıplara neden olan ve insanların normal yaşantısını kesintiye uğratacak olaylara verilen isimdir. Dünya genelinde sıklıkla yaşanan afetlerden biri de depremdir.

Deprem, yer kabuğunda beklenmedik bir anda ortaya çıkan enerji sonucunda meydana gelen sismik dalgalanmalar ve bu dalgaların yeryüzünü sarsması olayıdır. Dünya genelinde meydana gelen deprem, tsunami gibi doğal afetlerden dolayı birçok can ve mal kaybı yaşanmaktadır. Doğal afetlerin birçoğu gibi deprem de öngörülemez ve engellenemez bir afet türüdür. Böyle olmasına rağmen toplumun deprem konusunda bilinçlendirilmesi, can ve mal kayıplarının önlenmesi veya azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılarak afetin etkilerini asgari seviyelere indirgemek mümkün olabilir. Dünya genelinde ileri teknoloji araçlarının yardımıyla depreme karşı dayanıklı yapıların inşa edilebilmesinin yolları araştırılmaktadır.

Yeryüzünün bazı bölgelerinde olduğu gibi Türkiye de tektonik tabakalar ve kırık fay hatlarına sahip bir coğrafyada bulunmaktadır. Türkiye Alp-Himalaya deprem kuşağında olan ülkeler arasındadır. Deprem ülkemizde her dönem gündemde olan bir afet türüdür. Ülkemizin doğal konumu nedeniyle sahip olduğu aktif fay hatlarından dolayı tarihte birçok mal ve can kaybına neden olan depremler yaşanmıştır. Türkiye'nin %66'sı 1'inci ve 2'nci derece deprem bölgesinde bulunmaktadır. Sadece depremlerden dolayı, 1950 yılından günümüze kadar yaklaşık 32.000 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Son 60 yıllık istatistikler incelendiğinde; doğal afetlerin ülkemizde neden olduğu doğrudan ve dolaylı ekonomik kayıpların, GSMH'nin %3'ü kadar olduğu görülmektedir. (AFAD) Türkiye'de en sık görülen, can ve mal kayıplarına neden olan doğal afet depremdir. Bu alanda sürekli AR-GE çalışmalarının yapılması gerekliliği kaçınılmaz bir gerçektir.

// Selim **POLAT**
MARKA - Proje uygulama Birimi Uzmanı

Türkiye'nin üzerinde bulunduğu coğrafyada yaşanan tüm afetler (depremler, sel, taşkın, heyelan, fırtına, terör, vb.), hızla artan nüfus, kentlere göç ve sürekli yeni yerleşim alanlarının oluşturulması, mevcut yerleşim alanlarının yenilenmesi ve kentsel dönüşüm projeleri, mühendislik yapılarında yeni yöntem ve teknolojilerin uygulanmasındaki hızlı gelişmeler, artan yapı stoku ve yüksek yapı sayısının giderek artması uygulamalı araştırma ve geliştirme laboratuvarlarına olan ihtiyacı artırmaktadır. (Fizibilite Raporu)

Depreme karşı alınabilecek en önemli tedbir binaların ve diğer yapıların dayanıklılığının artırılması ve uygunluklarının değerlendirilmesidir. Bu alanda yapılacak çalışmalara katkı sağlayacak araştırma ve test merkezlerinin kurulması gerekliliğinden yola çıkılarak Gebze Teknik Üniversitesi tarafından Ajansımızın Fizibilite Desteği kapsamında Marmara Deprem ve Yapı Mühendisliği Test Merkezi (MARTEST) kurulmasına yönelik fizibilite çalışması yapılmıştır.

Fizibilite konusu, Gebze Teknik Üniversitesi tarafından planlanan Marmara Deprem ve Yapı Mühendisliği Test Merkezi (MARTEST) kurulumunun ekonomik, finansal ve sosyal açıdan değerlendirilmesidir.

MARTEST kapsamında kurulacak olan merkezde sistem ve eleman testlerinde çalışılacak başlıca alanlar; Deprem Mühendisliği, Yapıların Sismik Değerlendirmesi, Deprem Tehlike ve Risk Analizi, Hidrolik ve Kıyı Yapıları, Ulaştırma Yapıları, Deprem Erken Uyarı ve Acil Müdahale Sistemleri, Performansa Dayalı Tasarım, Betonarme Yapılar, Çelik Yapılar, Endüstri Tesisleri, Tarihi Yapılar, Yapısal Sağlık İzlemesi, GNSS ile Yer Hareketlerinin İzlenmesi, Sarsma Tablası ile Tam Dinamik Deneyler, Geoteknik Deprem Mühendisliği, Yapı Malzemeleri şeklinde planlanmaktadır. (Fizibilite Raporu)

MARTEST merkezinde hedef kitlelere verilmesi planlanan hizmetler aşağıda verilmiştir. Buna göre;

- Deprem yalıtımı testleri,
- Yapısal/yapısal olmayan sistemler için tam dinamik tabla (sarsma tablası) deneyleri,
- Yapısal/yapısal olmayan elemanlar için tam dinamik tabla (sarsma tablası) deneyleri,
- Kapsamlı yapısal/yapısal olmayan sistemler için tam dinamik (sarsma tablası) deneyleri,
- Statik deneyler,
- Dinamik/yarı dinamik deneyler
- Çimento deneyleri,
- Beton deneyleri,
- Kesme deneyleri,
- Donatı çekme deneyleri,
- Zemin şekil değiştirme deneyleri,
- Zemin mukavemet deneyleri,
- Zemin geçirgenlik deneyleri,
- Zemin arazi inceleme deneyleri,
- Zemin dinamik deneyleri hizmeti verilmesi planlanmaktadır.

Yukarıda sayılan birçok hizmet mevcutta yurt dışından alınmaktadır. MARTEST projesi hayata geçirildiğinde bu alanda dışa bağımlılık azalacaktır.

Deprem ve yapı mühendisliği konularında deneysel çalışmalar ülkemizde oldukça kısıtlı olarak yapılmakta olup çoğunlukla yurt dışındaki merkezler bu amaçla kullanılmaktadır. Bu fizibilite çalışması sonrasında ülkemizde deprem ve yapı mühendisliği alanında mevcut test merkezleri ve MARTEST projesinin bu mevcut test merkezlerinden farklılıkları ortaya çıkarılacak, bu farklılıkların oluşturulmasına kaynaklık eden ihtiyaçlar belirlenecektir. (Fizibilite Raporu)

Ajansımız desteğiyle fizibilitesi yaptırılan Marmara Deprem ve Yapı Mühendisliği Test Merkezi yatırıma hazır bir proje haline gelmiştir. Gerekli kaynaklar sağlandıktan sonra yatırımın gerçekleştirilmesi ve bu deprem ve yapı mühendisliği alanındaki test ihtiyacını gidermek üzere kaynakların konsolide edilerek ülkemizdeki tüm özel-kamu kurum ve kuruluşlarının ticari, bilimsel, akademik ve eğitim amaçlı kapsamlı deneysel çalışmalar gerçekleştirebilecekleri bir test merkezi ülkemize kazandırılacaktır.

DOĞU MARMARA'DA
AFET YÖNETİMİ ve AFAD FAALİYETLERİ

KOCAELİ SAKARYA DÜZCE BOLU YALOVA

KOCAELİ İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ

AFAD'ın yapısı hakkında kısaca bilgi verir misiniz?

Ülkemizin, afetlerin doğrudan ve dolaylı yollardan neden olduğu maddi/manevi kayıplarla sıklıkla karşı karşıya kaldığı gerçeğinden hareketle, afet ve acil durumlarla ilgili yetkisorumlulukların yeniden tanımlanması ihtiyacı hâsıl olmuş ve 2009 yılında AFAD'ın kurulması ile yetki tek bir çatı altında toplanarak "kriz yönetimi" anlayışından "risk yönetimi" anlayışına geçilmiştir. Son durum itibarıyla merkezde İçişleri Bakanlığına bağlı AFAD Başkanlığı, taşrada ise doğrudan valiliklere bağlı 81 AFAD İl Müdürlüğü ve 11 ilde konuşlu Arama Kurtarma Birlik Müdürlüklerinde toplamda beş bini aşkın personel ile afetlerin öncesi, sırası ve sonrasına yönelik faaliyetlerin icrası ve koordinasyonu sağlanmaktadır.

Kocaeli İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü ve faaliyetlerine ilişkin bilgi verebilir misiniz?

İşimizin en büyük kısmını afet öncesi hazırlıklar oluşturuyor, planlama ve risk azaltma faaliyetleri de denilebilir. Türkiye Afet Müdahale Planının (TAMP) yerelde uygulanan hali TAMP Kocaeli Afet Müdahale Planı; 16 binin üzerinde görevlinin organizasyonuna ve gerekli her türlü kaynağın en etkin şekilde kullanımına olanak sağlıyor. Operasyon, Lojistik-Bakım, Bilgi-Planlama ve Finans-İdari İşler servisleri altına konumlandırılmış 26 çalışma grubu vasıtası ile afet ve acil durumlarda vatandaşlarımızın ihtiyaç duyacağı beslenmeden barınmaya, arama kurtarmadan haberleşmeye kadar her türlü hizmetin kimler tarafından ne şekilde karşılanacağı planlanmış durumdadır. İlimiz genelinde çoğunluğu park ve yeşil alanlar olmak üzere 536 toplanma alanı ve 82 çadırkent alanı belirlenmiştir. Bu alanların tabelalandırılması ve altyapı olarak hazır hale getirilmesi için çalışmalar sürdürülmektedir. Tüm bu hazırlıkların ayrıca Afet Yönetimi Karar Destek Sistemi (AYDES) üzerinde dijitalleştirilmesi de sağlanmış, böylece bütünleşik afet yönetiminin tüm aşamalarının elektronik ortamda takip edilip yönetilmesi ve afet yönetim süreçlerinde ihtiyaç duyulan verilerin süratli ve en doğru şekilde elde edilmesi mümkün kılınmıştır.

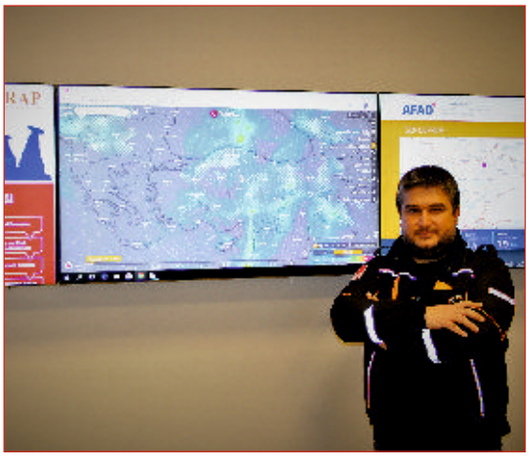

// Alper **ŞEN**
Kocaeli İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü Planlama Şefi

Afet öncesi yapılan planlamaların, organizasyonların ve personelin afete hazırlık seviyelerini ölçmek maksadıyla gerçekleştirdiğiniz faaliyetler nelerdir?

Çalışma grubu planını afet müdahale sistemi içinde test etmek, uygulanabilirliğini arttırmak, planlardaki olası çakışma ve eksikleri görmek, kurumlar arasında iş birliğini ve birlikte çalışma kültürünü geliştirmek amacıyla her yıl saha ve masa başı tatbikatları gerçekleştirilmektedir.

Kocaeli İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'nün faaliyetleri arasında özellikle vurgulamak istediğiniz hususlar nelerdir?

Malumdur ki afetler öncesinde risk azaltma süreçlerine yapılan her yatırım; can kayıplarını, yaralanmaları ve ekonomik zararı önemli ölçüde azaltır, ayrıca müdahale ve iyileştirme çalışmalarının daha maliyetsiz olarak yapılmasını sağlar. Tam da bu noktada, benim özellikle İlimizde büyük katma değer yaratacağına inandığım İl Zarar Azaltma Planına (İRAP) değinmek isterim. İlimizin genel durumu, tehlike ve riskler, mevcut durum analizi, risk azaltma amaç hedef ve eylemleri, izleme-değerlendirme olmak üzere beş bölüm ve çok sayıda alt modülü, paydaşlarımızın da büyük katkılarıyla temmuz ayı ortalarında tamamlamayı öngörüyoruz.

Afete maruz bölgeler, Çevresel Etki Değerlendirmeleri, deprem gözlem istasyonlarının takibi gibi farklı konularda Müdürlüğümüz teknik ekiplerince risk azaltma faaliyeti olarak gerçekleştirilmektedir.

Son 5 yıl içerisinde eğitim kurumları, kamu kurumları, özel sektör kuruluşları ve sivil vatandaşlarımıza yönelik eğitimlerle 170 bini aşkın kişiye ulaşmış durumdayız. Bizi bu noktaya taşıyan unsur, verilen eğitim görevlerinde mesai arkadaşlarımızın gösterdiği büyük gayret ve özveridir.

2021 yılı İçişleri Bakanlığınca Afet Eğitim Yılı ilan edilmiştir. Pandemi tedbirlerini elden bırakmadan, gerek uzaktan gerekse yüz yüze eğitimlerle vatandaşlarımıza afetlerin ilk 72 saatine hazırlıklı olmaları için afete hazırlık kültürünü kazandırmak, bireylerde farkındalık yaratmak, yaşadıkları mekânlarda alabilecekleri temel önlemleri paylaşmak, bireylerin afetlerde doğru davranış şekillerini öğrenmelerini ve uygulamalarını sağlamak için çalışıyoruz.

Şüphesiz ki afetle mücadele yükü yalnızca AFAD'da görevli personelin omuzlarına bırakılmamalıdır. AFAD faaliyetlerine gönüllü olarak destek olmak isteyen sivil vatandaşlarımıza neler söylemek istersiniz?

Afet ve Acil Durumlarda yürütülecek faaliyetlerde, refleks ve inisiyatif gücüne sahip, müdahale hızı yüksek, AFAD ekipleri ile organize bir şekilde çalışacak AFAD Gönüllülük Sistemi kurulmuş ve gelişimini sürdürmektedir. Gönüllülerinin katkılarıyla afetlerin getireceği maddi ve manevi zararı en aza indirmek ve toplumu daha dirençli hale getirmek gayemize, e-devlet üzerinden gönüllülük başvurusu yapıp eğitimlerinizi tamamlayarak katkı sunabilirsiniz.

AFAD'ın afetlerde fiili olarak yerine getirdiği faaliyetlerin önemi yadsınamaz, bu faaliyetlerin yanı sıra koordinasyon görevi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Elbette AFAD İl Müdürlüğümüzce arama kurtarma faaliyetleri de gerçekleştirilmektedir. Geçtiğimiz yıl içerisinde Müdürlüğümüze ulaşan 137 ihbarın 69'una ekiplerimiz vasıtasıyla müdahale edilmiş 68'i ise koordinasyonla çözülmüştür. Bu netice göstermektedir ki AFAD müdahale gücünün yanı sıra koordinasyonda da etkin bir rol oynamaktadır.

Son olarak öne çıkarmak istediğiniz çalışmalarınız nelerdir?

Seferberlik iş ve işlemleri, Milli Müdafaa Mükellefiyeti Komisyonu çalışmaları, Sivil Savunma planlarının hazırlatılması süreçleri de ilgili birimimiz tarafından takip edilmektedir.

AFAD organizasyonunu değerli kılan bir diğer husus yapımızın çok yönlülüğe uyumda gösterdiği büyük başarıdır. Diğer illerimizde gerçekleşen afetlerde arama-kurtarma görevlerine, yardım kampanyalarına ve hatta pandemi sebebiyle yurtlarda misafir edilen vatandaşlarımızla ilgili çalışmalara da katkı sunmuş bulunuyoruz.

İyileştirme birimimizce hak sahiplerinin ödemeleri, ipotek kaldırma işlemleri, hasar tespit raporu sorgulamaları gibi süreçler titizlikle yerine getirilmektedir. Ayrıca İl genelinde meydana gelen olaylar sonucu genel hayatı etkilenenlere yapılan acil yardım ödemeleri de iyileştirme faaliyetleri kapsamında sürdürülmektedir.

Hâsılı, ilimizi afetlere hazırlamak için samimi bir çaba içinde olduğumuzun bilinmesini isterim. Tüm diğer umutlarınız tükendiğinde orada olacağız. Kocaeli AFAD ailesi adına afetsiz günler dilerim.

Hazırlayan: Kazım **ORHAN**
MARKA - İzleme ve Değerlendirme Birimi Uzmanı

SAKARYA İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ

AFAD teşkilatı ve İl Müdürlükleri nasıl ve hangi amaçla kurulmuştur? Görev alanınız hakkında bilgi verir misiniz?

2009 yılında çıkarılan 5902 sayılı yasa ile İçişleri Bakanlığı'na bağlı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bağlı Afet İşleri Genel Müdürlüğü ve Başbakanlık'a bağlı Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü kapatılarak Başbakanlık'a bağlı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı(AFAD) kurularak yetki ve sorumluluklar tek bir çatı altında toplanmıştır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile ilgili yapılan düzenlemeler kapsamında, 15 Temmuz 2018 tarihinde yayınlanan 4 Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı İçişleri Bakanlığının bağlı kuruluşu haline getirilmiştir.

Yapılan bu değişiklik sadece fiziki bir değişiklik değil aynı zamanda AFAD'ın kurulması ile Türkiye'de bir zihniyet değişim ve dönüşümü gerçekleşmiştir ki o da şudur; kriz yönetiminden risk yönetimine geçilmiştir.

Başkanlığımız, illerde doğrudan valiye bağlı İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri ve 11 ilde bu il müdürlüklerine bağlı Afet ve Acil Durum Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlükleri vasıtasıyla çalışmalarını yürütmektedir. Bu 11 ilde kurulan Arama Kurtarma Birliklerinden biri de Sakarya İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğümüzde bulunmaktadır.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının kuruluş amacı; afetlerin önlenmesi ve zararlarının azaltılması, afetlere müdahale edilmesi ve afet sonrasındaki iyileştirme çalışmalarının süratle tamamlanması amacıyla gereken faaliyetlerin planlanması, yönlendirilmesi, desteklenmesi, koordine edilmesi ve etkin uygulanması için ülkenin tüm kurum ve kuruluşları arasında iş birliğini sağlayan, çok yönlü, çok aktörlü, bu alanda kaynakların rasyonel kullanılmasını gözeten, faaliyetlerinde disiplinler arası çalışmayı esas alan iş odaklı, esnek ve dinamik yapıda teşkil edilmiş bir kurumdur.

// Hüseyin **KAŞKAŞ**
Sakarya İl Afet ve Acil Durum Müdürü

Sakarya ili özelinde Müdürlüğünüzün faaliyetleri nelerdir? Projeleriniz ve verilen eğitimler hakkında bilgi verebilir misiniz?

Sakarya AFAD olarak;

1. Türkiye Afet Müdahale Planı'na (TAMP) na uygun olarak İl Afet Müdahale planı ve buna uygun olarak da 26 adet Yerel Düzey Operasyon Planları tamamlanmış ve uygulamaya konulmuştur.

2. Bütünleşik Afet Tehlike ve Risk Haritaları tamamlanmıştır.

3. AFAD İl Müdürlüğümüzün koordinasyonunda sel/taşkın risk haritaları DSİ 32.Bölge Müdürlüğü tarafından hızlı bir biçimde yapılmakta olup, başta Sapanca derelerimiz olmak üzere dere ıslah çalışmalarının projeleri yapılmış ve bir kısmının da ihalesi yapılmıştır.

4. Tüm belediyelerimizde "Afet Birimi" ve "Arama kurtarma ekipleri" oluşturmak suretiyle ortak çalışmalar yapılmaktadır.

5. Olası bir deprem sonrası ilimiz için "toplanma" ve "barınma" alanları belirlenmiş olup,tüm vatandaşlarımızın TC kimlik numarası ile e-devlet'ten mahallesindeki toplanma alanlarını öğrenme imkanı sağlanmıştır.

6. Kamu kurum ve kuruluşlarımızın önlerine deprem müdahale istasyonları yaptırılmıştır.

7. Eğitim çalışmalarımız kapsamında ise;
2019 Ağustos ayında AFAD Gönüllülük Projesine başlanması ile AFAD Gönüllüsü kayıtları e-devlet kapısı üzerinden alınmakta olup, halihazırda ilimizde kayıtlı 3886 AFAD Gönüllüsü mevcuttur. Bugüne kadar gerek gönüllülük çalışmaları gerekse afete dirençli toplum çalışmaları kapsamında pandemi nedeniyle gerek yüz yüze gerekse çevrimiçi olarak 1540 kişiye temel afet bilinci, yangın eğitimi, ilk yardım ve hafif arama kurtarma eğitimi verilmiştir.

Gönüllülük çalışmamızın dışında 2013 yılından bugüne kadar ilimizde bulunan tüm kamu kurum ve kuruluşlarına, cami cemaatlarına, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarına olmak üzere toplam 375.000 kişiye Afet Farkındalık Eğitimi verilmiştir.

Ayrıca (2013-2020) özel ve kamu kurumundan 4580 kişiye Arama ve Kurtarma Eğitimi, 2220 kişiye KBRN Eğitimi,89 kişiye Sivil Savunma Amirleri Eğitimi verilmiştir.

3.Sakarya deprem kuşağında yer almakla birlikte zaman zaman yoğun yağış alan bir şehir, bu bağlamda il genelinde özellikle deprem ve sel afetlerine yönelik ne gibi çalışmalar yürütülmektedir?

DEPREM

-TAMP planı (Sakarya Afet Müdahale Planı) her yıl güncellenmekte olup, masa başı ve saha uzantılı olmak üzere en az yılda iki defa tatbikat gerçekleştirilmektedir.

- Sayın Valimizin katılımlarıyla 26 adet TAMP çalışma gruplarıyla ayrı ayrı destek çözüm ortağı kurum ve kuruluşların katılımıyla toplantılar yapılıp sunumlar yapılmıştır.

- Toplanma alanları belirlenmiştir(16 ilçede 755 adet)

-Barınma alanları belirlenmiştir(16 ilçede 28 adet)

-Kaymakamlıklar, belediyeler, muhtarlar ve vatandaşlar deprem, sel gibi afetler olmadan evvel gerekli önlemlerin alınması için bilgilendirme yapılmıştır.

- 19 Deprem Gözlem İstasyonu ile 7/24 bilgi verisi sağlanmaktadır.

- İlçelerimizde deprem müdahale istasyonları kuruldu.

SEL-TAŞKIN-HEYELAN-KAYA DÜŞMESİ

- ARAS (Afet Risk Azaltma Sistemi) üzerinden ilimiz heyelan ve kaya düşmesi tehlike risk haritaları oluşturulmuş olup, (TUCBS) Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemleri üzerinden kurum ve kuruluşların kullanımına açılmıştır.

- D.S.İ (Devlet Su İşleri Müdürlüğü) tarafından koordineli olarak Sakarya ile sel ve taşkın haritaları hazırlanması süreci devam etmektedir.

- Tüm afetlere seri ve yerinde müdahale edebilmek için arama-kurtarma araç, malzeme ve gereçleri en son tekniklere göre temin edilmektedir.

Komşu illerdeki AFAD merkezleriyle ya da yerelde diğer kurumlarla yürütülen ortak çalışmalarınız var mı?

Türkiye Afet Müdahale Planı ve Sakarya'da koordinatörlüğünü yaptığımız Sakarya İl Afet Müdahale Planı kapsamında olası bir afette afetin seviyesine göre 14 ilimize (Bartın, Bilecik, Bolu, Bursa, Çankırı, Düzce, Karabük, Kastamonu, Kocaeli, Zonguldak, Ankara, Bartın, Eskişehir, Kütahya, Tekirdağ, Bartın, Karabük) destek olmakla yükümlüyüz. Ayrıca 5 ilimize de (Bolu, Zonguldak, Bartın, Karabük, Düzce) Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlüğü olarak destek veriyoruz.

İlimizde Müdürlüğümüz de dahil 15 kurumun (Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Emniyet Müdürlüğü, Jandarma Komutanlığı, Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, Tarım ve Orman Müdürlüğü, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, Defterdarlık, Sağlık Müdürlüğü, Karayolları, Kızılay, SEDAŞ, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı) idaresinde görev yapan 26 çalışma grubunda Sakarya genelinde hizmet veren tüm kamu kurum ve kuruluşları, STK'lar, üniversiteler, özel sektör ve gönüllü grupları, İl Müdürlüğümüzün koordinasyonunda afet müdahale çalışmalarını yürütmektedir.

Ayrıca Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği'nin Bölgesel İşbirliği başlığı altında İlimize verilen sorumluluk gereği Düzce, Zonguldak, Karabük, Bartın, Kocaeli illeri ile planlama, lojistik kapasitesi oluşturma, eğitim çalışmaları ve tatbikatlarla ilgili sürekli iş birliği ve yardımlaşma içindeyiz.

Covid-19 bağlamında bizzat ya da diğer kurumlarla ortak bir çalışmanız oldu mu?

Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi olarak nitelendirilen bu salgından, ülkemizi ve vatandaşlarımızı korumak ve salgının yayılmasını engellemek için birçok tedbire başvurulmuştur.

Bu tedbirler kapsamında özellikle yurt dışından dönen vatandaşlarımızın 14 gün süreyle gözlem ve izlemeye alınmalarına devletimizce karar verilmiştir.

Bu kapsamda;
1.Grup : (İspanya, Fransa, İngiltere, Polonya, Ukrayna, Almanya, Hollanda, Ürdün)
(Geliş - 23 -24 – 25 Mart / Çıkış 6 – 7 – 8 Nisan)Çoğunluğu öğrenci olan 1.885 vatandaşımız,
2.Grup : (Birleşik Arap Emirlikleri ve Kuveyt)
(Geliş - 23 -24 – Nisan / Çıkış 8 Mayıs)
Çoğunluğu çeşitli meslek gruplarından oluşan bu ülkelerde çalışan 655 vatandaşımız;

Olmak üzere toplam 2540 vatandaşımız yurt dışından getirilerek Gençlik ve Spor Bakanlığımıza bağlı KYK'nın yurtlarında 14 gün süre ile misafir edilmişlerdir.

Sakarya AFAD Olarak Covid-19 Pandemi Sürecinde Yapılan İşlemler:

1.Karantina süresince misafirlerimizin kaldığı 6 adet KYK yurdunda 30 AFAD personeli dönüşümlü olarak görev yapmıştır.

2.Yurtlarda konaklayan misafirlerin beslenme dışındaki temel ihtiyaçları karşılanmıştır.

3.Misafirlerin dışarısı ile irtibatları (yakınlarının getirdiği malzemelerin ulaştırılması vb. talepleri gibi) ve gerekli yönlendirmeler yurtlarda görev yapan AFAD personeli aracılığıyla sağlanmıştır.

4.Yurtların her türlü temizlik hizmeti ve buna ait lojistik, AFAD tarafından sağlanmıştır.

5.Yurtlarda kalan 2540 misafirin karantina süreleri bitenler ikamet ettikleri illerine ücretsiz bir biçimde AFAD koordinasyonunda gönderilmiştir. 2540 misafirimizin ikamet ettikleri iller ve adresleri tek tek alınmış, buna göre güzergâh belirlenmiş ve 77 ilimize otobüslerle gönderilmişlerdir.

6.Otobüslerle gönderilen misafirlerimize maske temin edilmiştir.

7.AFAD Gönüllülerimiz koordine edilerek Kaymakamlıklarımızda oluşturulan "Vefa Sosyal Destek" gruplarına görevlendirilmiş ve Valiliğimizce temin edilen yardım kolilerinin dağıtımında, yaşlılarımızın ihtiyaçlarının tespit ve temininde görevlendirilmişlerdir.

8.Sakarya İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğümüz bu süreçte de normal zamanda olduğu gibi 7/24 hizmetlerine devam etmiş, başta sağlık teşkilatımız olmak üzere süreçte aktif olarak görev yapan tüm kurumlara imkânlar ölçüsünde lojistik destek sağlamıştır.

9.Değişik illerde 14 günlük karantina süresini doldurup ilimize gelen 51 vatandaşımızın ikamet ettikleri adreslerde de 14 gün karantina süreçlerini doldurması için ilçe Kaymakamlıklarıyla koordine olunup süreç takibi yapılmıştır.

10. Covid-19 sürecinde 112 çağrı merkezimize gelen çağrı sayısındaki aşırı artışları karşılayabilmek için, 23 çağrı karşılayıcı, 4 kişi de temizlik elemanı olmak üzere toplam 27 kişi alınmış olup, tüm iş ve işlemleri AFAD İl Müdürlüğümüzce yürütülmüştür.

11.Tüm bu iş ve işlemler için AFAD Başkanlığımızca gönderilen acil yardım ödeneğinden yaklaşık 1.772.409,51 TL harcanmıştır.

Hazırlayan: Muttalip **PEKER**
MARKA - Sakarya Yatırım Destek Ofisi Uzmanı

DÜZCE İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ

AFAD teşkilatı nasıl ve hangi amaç doğrultusunda kurulmuştur? Çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz?

Türkiye, sahip olduğu tektonik, sismik, topografik ve iklimsel yapısı gereği doğal afetlerle sıklıkla karşı karşıya kalan bir ülke. Su baskını, sel, çığ, heyelan, yangın ama en önemlisi deprem…

Doğal afetlerin doğrudan ya da dolaylı olarak neden olduğu maddi ve manevi kayıplar, afet yönetiminin ve koordinasyonunun günümüz dünyasında ne kadar titizlikle ele alınması gerektiğinin bir kanıtıdır. Bu doğrultuda, afetlerle ilgili olarak görev yapan İçişleri Bakanlığı'na bağlı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'na bağlı Afet İşleri Genel Müdürlüğü ve Başbakanlık'a bağlı Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü kapatılarak 2009 yılında çıkarılan 5902 sayılı yasa ile Başbakanlık'a bağlı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı kurulmuş, yetki ve sorumluluklar tek bir çatı altında toplanmıştır. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi ile ilgili yapılan düzenlemeler kapsamında, 15.07.2018 tarihli R.G.'de yayımlanan 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı İçişleri Bakanlığına bağlanmıştır.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, afetlerin önlenmesi ve zararlarının azaltılması, afetlere müdahale edilmesi ve afet sonrasındaki iyileştirme çalışmalarının süratle tamamlanması amacıyla gereken faaliyetlerin planlanması, yönlendirilmesi, desteklenmesi, koordine edilmesi ve etkin olarak uygulanması için ülkenin tüm kurum ve kuruluşları arasında iş birliğini sağlayan, çok yönlü, çok aktörlü, bu alanda kaynakların rasyonel kullanılmasını gözeten, faaliyetlerinde disiplinler arası çalışmayı esas alan iş odaklı, esnek ve dinamik yapıda teşkil edilmiş bir kurumdur.

Bu çerçevede; ülkemizde yeni bir afet yönetim modeli uygulamaya konulmuş olup, getirilen bu model ile öncelik ''Kriz Yönetimi''nden ''Risk Yönetimi''ne verilmiştir.

// Ali **KARTAL**
Düzce İl Afet ve Acil Durum Müdürü

Günümüzde ''Bütünleşik Afet Yönetimi Sistemi'' olarak adlandırılan bu model, afet ve acil durumların sebep olduğu zararların önlenmesi için tehlike ve risklerin önceden tespitini, afet olmadan önce meydana gelebilecek zararları önleyecek veya en aza indirecek önlemlerin alınmasını, etkin müdahale ve koordinasyonun sağlanmasını ve afet sonrasında iyileştirme çalışmalarının bir bütünlük içerisinde yürütülmesini öngörmektedir.

AFAD Başkanlığımız merkez teşkilatına ilave olarak illerde de doğrudan Valiye bağlı İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri ve 11 ilde bulunan Afet ve Acil Durum Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlükleri vasıtasıyla çalışmalarını yürütmektedir.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, afet ve acil durumlara ilişkin tek yetkili kurum olup, bir şemsiye kurum anlayışıyla afet ve acil durumun niteliği ve büyüklüğüne göre gerek Genelkurmay Başkanlığı, Dışişleri, Sağlık, Çevre ve Şehircilik, Ulaştırma ve Altyapı gibi ilgili diğer bakanlıklar ile gerekse sivil toplum kuruluşları ile iş birliği içerisinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

Düzce ili özelinde Müdürlüğünüzün faaliyetleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

AFAD deyince, sadece aklımıza afet anında yapılan çalışmalar gelebilir. Aslında bu tam olarak böyle değil.

Çalışmalarımız genel olarak 3 aşamada gruplandırılabilir:
Afet öncesi yapılan çalışmalar (Planlama ve Risk Azaltma faaliyetleri):
Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP)-Düzce kapsamında yapılan eğitim, tatbikat, afete maruz bölgelerin tespiti, risk azaltma haritalarının hazırlanması, geçici barınma ve toplanma alanlarının önceden tespiti.

Afet anında yapılan çalışmalar (Müdahaleye yönelik çalışmalar):
Her türlü arama kurtarma faaliyetleri, heyelan, mahsur kalma, KBRN (Kimyasal, Biyolojik, Radyolojik ve Nükleer) olaylarına yönelik faaliyetler.

Afet sonrası yapılan çalışmalar (İyileştirmeye yönelik çalışmalar):
Geçici barınma alanlarının (çadır kent ve konteynır kent) kurulması, hak sahipliği çalışmaları, acil yardım ödenekleri.

1999 yılından bu yana Düzce deprem bölgesinde yer alan bir şehir olarak biliniyor. 2019 yılında ise can ve mal kaybına sebep olan sel, Akçakoca ilçesine büyük bir zarar vermişti. İl genelinde özellikle deprem ve sel afetleri üzerinde durduğunuz uygulamalarınız var mı?

Sadece deprem ve sel değil heyelan da ilimizde sık sık görülen afetlerden biridir. Bu kapsamda Düzce olarak heyelan duyarlılık haritalarını ve risk haritalarını tamamlamış olan iller arasındayız.

18 Aralık 2013 tarihinde yürürlüğe giren "Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği" gereğince ilimizde TAMP-Düzce (Düzce İl Afet Müdahale Planı) hazırlandı ve sürekli güncel tutulan bir plan.

TAMP'ın içeriğinden bahsetmek isteriz. Takdir edersiniz ki olası bir afet anında, ilin o afetin altından kalkabilmesi için topyekûn tüm kurumların afet öncesi hazırlıkları ile afet sırasında müdahale çalışmalarını ve afet sonrası iyileştirme çalışmalarını önceden planlayıp afet anında yürürlüğe sokulması gerekmektedir. Bu plan gereğince her yıl il düzeyinde saha ve masabaşı tatbikatları düzenliyoruz. Ayrıca bölgesel tatbikatlara katılıyoruz. İl düzeyinde düzenlediğimiz tatbikatlarda daha çok deprem senaryosu üzerinde çalışmalar yapıyorduk. Fakat bu yıl sel senaryosu üzerinde çalıştık. Bu tatbikat hem bizim için hem de afetlerde çalışan diğer kurumlar için olası bir sel afetinde tepkimizin daha iyi olmasını mutlaka sağlayacaktır.

Nitekim 18 Temmuz 2019'da Akçakoca'da yaşanan sel afetinde TAMP devreye sokulmuş, her kurum kendi alanına giren ve önceden planlaması yapılmış çalışmaları yapmış ve ilimiz bu afetin atlatılmasında takdir edilen bir sınav vermiştir.

Kurum olarak yürüttüğünüz eğitim çalışmalarınız hakkında bilgilendirebilir misiniz?

İlimizin afetselliği dikkate alınarak, öncelikle deprem olmak üzere muhtemel afet ve acil durumların doğuracağı riskleri azaltmaya yönelik afet öncesi, sırası ve sonrası yapılması gerekenleri içeren eğitimlerimiz devam etmektedir.

2013 yılında Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca hayata geçirilen Afete Hazır Türkiye Eğitim Seferberliği Projesi (AHATES) ile eğitimlere ülke genelinde standart getirilerek yukarı yönlü bir ivme kazandırılmıştır. Bu yönde gerçekleştirilen etkinlikler ve Afet Farkındalık, Yangın, İlk Yardım, Tahliye Hafif Arama Kurtarma gibi eğitimlerle okullarda öğrenci, öğretmen ve diğer çalışanlar başta olmak üzere kamu ve özel kurum kuruluş çalışanları, sivil toplum kuruluşları, üyeleri ve vatandaşlarımız dahil 120 bin kişiye ulaşılmıştır.

Diğer yandan Başkanlığımızca Afetlere Hazırlık Yılı ilan edilen 2019 yılı Ağustos ayından itibaren, gün geçtikçe şiddetini ve etki seviyesini arttıran afet tehlikelerine yönelik toplumda önlem alma kültürünü önceleyen zihinsel dönüşümü gerçekleştirmek, afet öncesi, sırası ve sonrası güvende kalabilmek ve yaparak, yaşayarak gerekli doğru bilgilere ulaşılmasını sağlamak amacıyla ilimizde her ay farklı bir tema üzerinde (Afet Risklerini Anlama, Afet ve Acil Durum Çantası, Afet Anı Çök-Kapan-Tutun, Toplanma Alanları, Doğal Afet Sigortası, Eşya Sabitleme, Yangın, İlk Yardım vb.) etkinlikler düzenlenmektedir.

Hazırlayan: Meva Ecem **GÜVENDİKLER**
MARKA - Düzce Yatırım Destek Ofisi Uzmanı

BOLU İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ

AFAD teşkliatı nasıl ve hangi amaç doğrultusunda kurulmuştur? Çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz?

29 Mayıs 2009 tarih ve 5902 sayılı kanunun 17 Haziran 2009'da Resmî Gazete'de yayımlanmasıyla; İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü (SSGM) ve Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü (TAY) yerine Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı veya kısa adıyla AFAD; kurulmuştur. Kurumumuz, Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı'na bağlı olarak çalışmaktadır.

Her ilde Valiliklere bağlı İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri bulunmakla beraber; bazı illerde bulunan Sivil Savunma Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlükleri, bu kuruma bağlı olarak çalışmalarını sürdürmektedir. Afet öncesi hazırlık ve zarar azaltma, afet esnasında yapılacak müdahale ve afet sonrasındaki iyileştirme çalışmalarının yönetim ve koordinasyonunu gerçekleştirmek, kurumun temel görev ve amacıdır.

Bolu ili özelinde Müdürlüğünüzün faaliyetleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

AFAD denildiğinde akla her ne kadar deprem gelse de aslında kurumumuzun isminden de bellli olacağı üzere afet ve acil durum hallerinin tamamında görevli, koordinasyon kuruluşuyuz. Afet öncesi hazırlık ve zarar azaltma, afet esnasında yapılacak müdahale ve afet sonrasındaki iyileştirme çalışmalarının yönetim ve koordinasyonunu gerçekleştirmek, kurumumuzun temel görev ve amacıdır.

İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri İçişleri Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet yürütmektedir. İllerin büyüklüklerine ve ihtiyaçlarına göre Müdürlük bünyesinde oluşturulan şube sayısı değişmektedir. Müdürlüğümüz, Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi Şube Müdürlüğü; Yönetim Hizmetleri Şube Müdürlüğü; Planlama, Zarar Azaltma ve İyileştirme Şube Müdürlüğü; Eğitim Hizmetleri Şube Müdürlüğü olmak üzere 4 şube ile çalışmalarını yürütmektedir.

Bunun yanı sıra 5902 sayılı kanun ve 4 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 52. maddesinde gereği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğümüzün görevleri şunlardır;

// Cengiz **ÇAVUŞ**
Bolu İl Afet ve Acil Durum Müdürü

İlin afet ve acil durum tehlike ve risklerini belirlemek, afet ve acil durum hazırlıklarını yapmak.

Afet ve acil durum risk azaltma, müdahale ve iyileştirme il planlarını, mahallî idareler ile kamu kurum ve kuruluşlarıyla iş birliği ve koordinasyon içinde yapmak, uygulamak ve uygulatmak, İl afet ve acil durum yönetim merkezini yönetmek, kesintisiz ve güvenli haberleşmeyi sağlamak, Afet ve acil durumlarda meydana gelen kayıp ve hasarı tespit etmek veya ettirmek.

Afet ve acil durumlara ilişkin eğitim faaliyetlerini yapmak veya yaptırmak. Sivil toplum kuruluşları ile gönüllü kişilerin afet ve acil durum yönetimi ile ilgili akreditasyonunu yapmak ve belgelendirmek.

İlgili mevzuatta yer alan seferberlik ve savaş hazırlıkları ile sivil savunma hizmetlerine ilişkin görevleri illerde yerine getirmek. Başkanlığın belirlediği usul ve esaslar çerçevesinde risk azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme çalışmalarını diğer kurum ve kuruluşlarla birlikte yapmak.

Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer maddeler ile benzeri diğer teknolojik maddelerin tespiti, teşhisi ve arındırılması ile ilgili hizmetleri yürütmek, ilgili kurum ve kuruluşlar arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlamak. Başkanlıkça belirlenen yıllık çalışma programlarını uygulamak, yıllık faaliyet raporları hazırlayarak Başkanlığın onayına sunmak.

Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer maddeler ile benzeri diğer teknolojik maddelerin tespiti, teşhisi ve arındırılması ile ilgili hizmetleri yürütmek, ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

Başkanlıkça belirlenen yıllık çalışma programlarını uygulamak, yıllık faaliyet raporları hazırlayarak Başkanlığın onayına sunmak. Yıllık bütçe teklifini hazırlamak. Başkanlığın ve valinin vereceği diğer görevleri yapmak şeklindedir.

Bolu İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünün güncel faaliyetleri, yürütülen projeler ve düzenlenen eğitimler nelerdir?

Müdürlüğümüzce, 2020 yılı içerisinde Covid-19 salgını nedeniyle yurt dışından gelen 1454 vatandaşımızın KYK yurtlarında misafir edilmelerinin koordinasyonunu ve finansmanını sağladık. Ayrıca hala KYK yurdunda kalan Covid-19 salgınında kalacak yeri olmayan ve mecburi alıkonulan misafirlerimizin iş ve işlerini koordine etmekteyiz.

Yine 2020 yılı içerisinde, sel ve su baskını olayına 5 defa, heyelan olayına 1 defa, yangın olayına 27 defa, fırtına ve dolu olayına 2 defa ve kayıp ve kaza olaylarına ise 87 defa müdahalede bulunulmuştur.

İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman SOYLU'nun talimatlarıyla 2020 yılı " Afetlere Hazırlık Yılı" ardından 2021 yılı " Afetlere Hazırlık eğitim Yılı" ilan edilmiştir.

2020 yılında yüz yüze eğitimler iptal edilmiş olsa da Müdürlük olarak farklı yöntem ve teknikler kullandığımız eğitimlerimiz olmuştur. Bunun yanı sıra ilimizde bulunan engelliler ve engelli ailelerine yönelik gerçekleştirdiğimiz temel afet bilinci eğitimleri de oldukça önemlidir. ilkokul, ortaokul ve lise öğrencilerine teorik ve pratik eğitimler verilmesine yönelik ilimizde Bolu İl Mili Eğitim Müdürlüğüyle ortak çalışmalar yürütülmektedir.

AFAD Gönüllüleri projesi ile ilimizde bulunan AFAD Gönüllüsü sayısı 1154'a çıkarılmış, Covid-19 salgını başlamadan önce ilk aşama sertifikalı ilk yardım eğitimleri tamamlanmıştır. İlimizde acil durum alanında faaliyet göstermekte olan (İtfaiye, Sağlık Müdürlüğü vs.) ve Sivil Toplum Kuruluşlarına arazide hafif arama kurtarma eğitimleri verilmektedir.

Yine İlimizde 2021 yılı başında hemen başladığımız projemiz olan, İRAP yani İl Afet Risk Azaltma Planı çerçevesince çalışmalar başlatılmış olup, tüm kamu kurum kuruluş ve STK'larla, ilimizin riskleri belirlenecektir.

2020 yılında pandemi sürecinde Covid-19 tedbirleri kapsamında Afete Hazır Türkiye Projesinde herhangi bir aksaklığa mahal verilmemesi için 4.404 vatandaşımıza eğitim verilmiş, Afet ve Acil Durum tatbikatları video konferans yoluyla gerçekleştirilmiş olup 64 olaya (6 KBRN,6 Trafik Kazası, 12 Kayıp vakası,20 Mahsur kalma, 20 Pandemi görevi) müdahale edilmiştir.

Diğer illerdeki AFAD merkezleriyle ya da yereldeki diğer kurumlarla yürütülen ortak çalışmalarınız var mı?

İlimizde Afet Gönüllüsü projesi kapsamında kişisel ve Sivil Toplum Kuruluşları ile ortak çalışmalar, eğitimler ve tatbikatlar yürütmekteyiz.

Gönüllüler ile eğitim ve tatbikat dışında ihtiyaç halinde görevlerde de birlikte çalışmalar yürütülmektedir.

Bolu'daki afet riskleri nelerdir?

İlimizin Merkez ve tüm ilçelerinden Kuzey Anadolu Fayı (KAF) geçmektedir. Bu sebeple en önemli risk tabii ki depremdir. Deprem riskini Mudurnu ilçemizde kaya düşmesi, Yeniçağ başta olmak üzere tüm ilçelerimizde sel ve su baskını, yoğun kar yağışının olduğu bölgelerde çığ, merkez ve tüm ilçelerimizde orman yangını ve son olaraksa ilimizin metropollere bağlantı noktasındaki yollarında Kimyasal Biyolojik Radyolojik ve Nükleer (KBRN) olayı riskleri izlemektedir.

Bolu ili 1. derece deprem bölgesinde yer alıyor. Bu doğrultuda depreme hazırlık için yürütülen çalışmalar nelerdir?

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de bütünleşik afet yönetim sistemine önem verilmesi ile birlikte afet öncesi koruyucu önleyici çalışmalar hız kazanmaya başlamıştır. Bu anlayıştan yola çıkarak ilimizde de Türkiye Afet Müdahale Planı çerçevesinde çeşitli çalışmalar yürütülmesinin yanı sıra, eğitimlere ve projelere öncelik verilmekte, halkta afet bilinci oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Bu minvalde, Bolu ilimizde her yıl en az iki defa masabaşı ve saha tatbikatları düzenlenmektedir. Yine olası bir depremde toplanma noktaları ve barınma noktaları belirlenmiştir.

Müdahale kapasitesinin artırılması için komşu ve çevre illerle yardımlaşma protokolleri imzalanmış, arama ve kurtarma üzerine faaliyet gösteren tüm STK'larla koordinasyon sağlanmıştır.

Hazırlayan: Ali **DİZMAN**
MARKA - Bolu Yatırım Destek Ofisi Uzmanı

YALOVA İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ

İl Afet ve Acil Durum Müdürlüklerinin görevleri ve kurumsal yapısı hakkında kısaca bilgi verebilir misiniz?

İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri İçişleri Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet yürütmektedir. İllerin büyüklüklerine ve ihtiyaçlarına göre Müdürlük bünyesinde oluşturulan şube sayısı değişmektedir. Müdürlüğümüz, Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi Şube Müdürlüğü; Yönetim Hizmetleri Şube Müdürlüğü; Planlama, Zarar Azaltma ve İyileştirme Şube Müdürlüğü; Eğitim Hizmetleri Şube Müdürlüğü olmak üzere 4 şube ile çalışmalarını yürütmektedir.

4 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 52. maddesinde yer alan görevlerimiz aşağıdaki gibidir;

a) İlin afet ve acil durum tehlike ve risklerini belirlemek, afet ve acil durum hazırlıklarını yapmak.

b) Afet ve acil durum risk azaltma, müdahale ve iyileştirme il planlarını, mahalli idareler ile kamu kurum ve kuruşlarıyla işbirliği ve koordinasyon içinde yapmak ve uygulamak ve uygulatmak.

c) İl afet ve acil durum yönetimi merkezini yönetmek, kesintisiz ve güvenli haberleşmeyi sağlamak.

ç) Afet ve acil durumlarda meydana gelen kayıp ve hasarı tespit etmek veya ettirmek.

d) Afet ve acil durumlara ilişkin eğitim faaliyetlerini yapmak veya yaptırmak.

e) Sivil toplum kuruluşları ile gönüllü kişilerin afet ve acil durum yönetimi ile ilgili akreditasyonu yapmak ve belgelendirmek.

f) Afet ve acil durumlarda, gerekli arama ve kurtarma malzemeleri ile halkın barınma, beslenme ve sağlık ihtiyaçlarının karşılanmasında kullanılacak gıda, araç, gereç ve malzemeler için depolar kurmak ve yönetmek.

g) İlgili mevzuatta yer alan seferberlik ve savaş hazırlıkları ile sivil savunma hizmetlerine ilişkin görevleri ilde yerine getirmek.

// Doğan **TONCER**
Yalova İl Afet ve Acil Durum Müdürü

ğ) Başkanlığın belirlediği esas ve usuller çerçevesinde risk azaltma, hazırlık, müdahale ve iyileştirme çalışmalarını diğer kurum ve kuruluşlarla birlikte yapmak.

h) İl afet ve acil durum koordinasyon kurulu sekretaryasını yapmak.

ı) Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer maddeler ile benzeri diğer teknolojik maddelerin tespiti, teşhisi ve arındırılması ile ilgili hizmetleri yürütmek, ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

i) Başkanlıkça belirlenen yıllık çalışma programlarını uygulamak, yıllık faaliyet raporlarını hazırlayarak Başkanlığın onayına sunmak.

j) Yıllık bütçe teklifini hazırlamak.

k) Başkanlığın ve Valinin vereceği diğer görevleri yapmak.

Yalova İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünün güncel faaliyetleri, yürütülen projeler ve düzenlenen eğitimler nelerdir?

2020 yılında Covid-19 salgını nedeni ile yüz yüze eğitimler iptal edilmiş olsa da Müdürlük olarak farklı yöntem ve teknikler kullandığımız eğitimlerimiz olmuştur. Masalla eğitim, tiyatro oyunu ile eğitim, yapboz, ipli kukla, hikâye kitabı, boyama kitapları ile eğitim gibi çeşitli yöntemlerle okul öncesi dönemdeki çocuklara yönelik eğitimler planlanmış ve uygulanmıştır. Bunun yanı sıra ilimizde bulunan engelliler ve engelli ailelerine yönelik temel afet bilinci eğitimleri de oldukça önemlidir.

Lise öğrencilerine yönelik verilen teorik ve pratik eğitimlerle ilimizde bulunan 9 lisede Okul Afet Timleri oluşturulmuştur.

AFAD Gönüllüleri projesi ile ilimizde bulunan 100 AFAD Gönüllüsü sayısı 990'a çıkarılmış, Covid-19 salgını başlamadan önce ilk aşama sertifikalı ilk yardım eğitimleri tamamlanmıştır.

İlimizde acil durum alanında faaliyet göstermekte olan (İtfaiye, Sağlık Müdürlüğü vs.) ve Sivil Toplum Kuruluşlarına arazide hafif arama kurtarma eğitimleri verilmiştir.

Ayrıca 2014 yılında Doğu Marmara Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen "Afet Çalışanlarına Yönelik Psikososyal Gelişim Eğitimi Projesi", 2015 yılında Doğu Marmara Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen "Arama Kurtarma Çalışanlarına Yönelik Yaşantı Eğitimi Projesi" fark yaratmış; 2017 yılında MARKA Teknik Destek Programı kapsamında desteklenen "Çözüm Odaklı Düşünme, Uygulama ve Multisektöriyel Eğitim ve Danışmanlık Programı Projesi" ile ilimizde bulunan arama kurtarma ekipleri bir araya getirilmiş, paylaşım sağlanmış ve koordinasyonları geliştirilmiştir. İlimizde afet alanında faaliyet göstermekte olan kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşları gönüllülerinin katıldığı bu çalışma, ilimizin afet kapasitesinin artırılması açısından büyük önem taşımaktadır.

Diğer illerdeki AFAD merkezleriyle ya da yereldeki diğer kurumlarla yürütülen ortak çalışmalarınız var mı?

İlimizde Gönüllü Arama Kurtarma ekipleri ile ortak çalışmalar, eğitimler ve tatbikatlar yürütmekteyiz. İlimizde gönüllü sivil arama kurtarma ekibinin sayısı 2019-2020 yılları içerisinde 6 olmuştur.

Gönüllüler ile eğitim ve tatbikat dışında ihtiyaç halinde görevlerde de birlikte çalışmalar yürütülmüştür.

Yalova'daki afet riskleri nelerdir?

İlimizin başlıca risk altında bulunduğu afet türü, bilindiği üzere depremdir. Deprem risklerini azaltmaya yönelik çalışmalar (yapısal ve yapısal olmayan risk kaynakları hakkında), davranış biçimleri, bilgilendirmeler İlimizde rutin olarak devam etmektedir. İlimizin depremden sonraki en yüksek risk kaynağı, heyelanlardır. Her yıl ortalama 3 ile 5 arası irili ufaklı heyelan yaşanmakta olup heyelanlardan sonraki risk oluşturan afet türü, sel baskınlarıdır.

Yalova 1. derece deprem bölgesinde yer alıyor. Bu doğrultuda depreme hazırlık için yürütülen çalışmalar nelerdir?

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de bütünleşik afet yönetim sistemine önem verilmesi ile birlikte afet öncesi koruyucu önleyici çalışmalar hız kazanmaya başlamıştır. Bu anlayıştan yola çıkarak ilimizde de Türkiye Afet Müdahale Planı çerçevesinde çeşitli çalışmalar yürütülmesinin yanı sıra, eğitimlere ve projelere öncelik verilmekte, halkta afet bilinci oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Hazırlayan: N. Benginur **UYGUN**
MARKA - Yalova Yatırım Destek Ofisi Uzmanı

Projenin Adı:
Bilişim Vadisi Covid-19 ile Mücadele Kapsamında Yeni Ürün Geliştirilmesi ve Üretimi Projesi

Programın Adı:
Covid-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Programı

Yararlanıcı Kurum Adı:
Muallimköy Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş.

// Ahmet Serdar **İBRAHİMCİOĞLU**
Bilişim Vadisi Genel Müdürü

Kendinizi ve kurumunuzu kısaca tanıtır mısınız?
Bilişim Vadisi, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan öncülüğünde ortaya konulan Milli Teknoloji Hamlesi vizyonunun önemli merkezlerinden birisi olarak 2018 yılında İdari Kule'de faaliyetlerine başlamıştır. Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu'nun da aralarında bulunduğu 155 Ar-Ge firmasına ev sahipliği yapmakta; sivil teknolojiler alanında oluşturduğu kümelenme ekosistemi ile ülkemizin teknoloji geleceğine katkı sağlamak için çalışmaktadır. 2018 yılı Kasım ayından bu yana Bilişim Vadisi'nde Genel Müdür olarak görev yapmaktayım.

Tüm dünyayla beraber ülkemizi de etkisi altına alan Covid-19 ile mücadele kapsamda gerçekleştirdiğiniz diğer faaliyetleri anlatabilir misiniz?
Bilişim Vadisi olarak Covid-19'un ortaya çıktığı ilk günden itibaren, kabiliyetlerimiz ve Ar-Ge birikimimiz doğrultusunda salgının yıkıcı etkilerini azaltıcı her türlü çalışmayı yapmak için yoğun bir gayret gösterdik. Kendi özelimizde günlük 1000 kişinin üzerinde insan sirkülasyonunun bulunduğu yerleşkemizde hijyen koşullarının tesis edildiğinden emin olmakla işe başladık. Bu minvalde TSE tarafından "Covid-19 Güvenli İşletme" akreditasyonunun gerekli şartlarını sağlayarak bu belgeyi almaya hak kazandık.

Kendi güvenliğimizi sağlarken bir yandan da ülkemize bu mücadele sürecinde ihtiyaç duyulan teknoloji üretiminde destekçi olmak için firmalarımız ile birlikte gayret gösterdik. Sağlık Bakanlığımızın başlattığı Hayat Eve Sığar programı dahilinde "Güvenli Alan" uygulamasının tescillerini alarak Ar-Ge çalışmalarına katkı sağladık.

ORTEM ELEKTRONİK A.Ş. firmamız, ülkemizde ilk vakalar görüldüğü andan itibaren 3D yazıcılar kullanarak kişiyi havadaki zararlı partiküllerden koruyabilecek siperlik üretimi gerçekleştirdi. Bu siperlikler bölge hastanelerimize sağlık çalışanlarımızın öncelikli olarak kullanması için dağıtıldı.

DUMAN Ar-Ge firmamız, VOICEBOX Sesli Asansör Yazılımı projesi ile asansörlerin sesli komut ile kontrol edebilmesini sağlayan bir sistem geliştirmiştir. Bu sistem yardımıyla temassız asansör kullanımı mümkün olmaktadır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın Ankara'daki merkez binası başta olmak üzere birçok kamu kurumunda da bu teknoloji kullanılmaya başlandı.

Ürettiğiniz %99,95'lik koruma sağlayan PAKC sisteminin özellikleri ve kullanım ömürleri konusunda bilgi verebilir misiniz?

Pandemik Anti Kontaminasyon Cihazı (PAK-C) Projesi, 2020 Haziran ayının başında; Bilişim Vadisi tarafından MARKA'dan alınan destek ve Ar-Ge Tıbbi Cihazlar firmamızın iştirakiyle başlamıştır. En hızlı şekilde üretime geçilmesi için gerekli teorik altyapı, prototip eskiz çizimleri ve çalışma prensipleri özenle oluşturuldu. Sonrasında dünyadaki mevcut örnekler araştırıldı ve uyulması gereken standartlar belirlendi. Nihayetinde, fikri kısmı tamamlanan projenin üretimi ve sınai haklarının alınması ile ilgili süreçler devam etmiştir.

İlk olarak toplum sağlığını kökünden etkileyebilecek stratejik birimlere temas edilmesi amacıyla, Kocaeli Valimizin teşrif ettiği törende Kocaeli İl Sağlık Müdürümüze 200 adetlik ilk parti üretimler teslim ettik. Bu ilk seri üretim, bölgemizdeki sağlık çalışanlarına ve özellikle yoğun bakım ünitelerinde sorumlu çalışanlarımıza ulaştırıldı.

Pandemik Anti Kontaminasyon Cihazı (PAK-C) ürünleri pandemi koşullarında en fazla sayıda insana en hızlı şekilde ulaştırılması amacıyla mevcut tasarımı kullanılarak üretilmeye devam edecektir.

Ayrıca bu cihaz, endüstriyel dizayn bağlamında Ar-Ge süreçlerini tamamladıktan sonra temiz hava yönünden yüksek risk grubunda bulunan meslek dallarının da hizmetine sunulmak üzere sektöre sunulacaktır.

Hazırlayan: Merve **KAYA ERDEM**
MARKA - İzleme ve Değerlendirme Birimi Uzmanı

Doğu Marmara'da Yatırım Fırsatları

KOCAELİ SAKARYA DÜZCE BOLU YALOVA

KOCAELİ'NİN YATIRIM FIRSATLARI VE ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER

Geçmişten günümüze baktığımızda Kocaeli'nin ekonomik yapılanmasını sanayi sektörü şekillendirmiştir. Kocaeli ili, ülkemizde planlama dönemi ile başlayan ve yoğunluk kazanan sanayi yatırımları ile Türkiye'nin en hızlı gelişen sanayi bölgelerinden biri olmuştur.

Kocaeli, yüzölçümü Türkiye yüzölçümünün %0,46'sına ve nüfusu ise Türkiye nüfusunun %2,35'ine (1.953.035) tekabül ediyor olmasına karşın sınai üretimin yaklaşık %13'lük bir kısmını karşılamakta, 84,1 milyar TL'lik vergi tahakkukuna karşın 76.8 Milyar TL'lik vergi tahsilatıyla, ülkemizde vergi tahakkuk ve tahsilat miktarında dördüncü; vergi tahsilat oranında ise birinci sıradadır. 35 liman tesisine sahip olan, İstanbul ve Ankara'yı birbirine bağlayan ana ulaşım arterleri üzerinde yer alan ve Türkiye'nin ekonomik başkenti durumundaki İstanbul'a komşu olan Kocaeli'yi sınai ve ekonomik açıdan öne çıkartan en önemli faktörlerden biri olarak göze çarpan lojistik avantajları, Osmangazi Köprüsü ve bağlantılı Gebze - Orhangazi - İzmir Otoyolu Projesi, Yavuz Sultan Selim Köprüsü ile bağlantılı Kuzey Marmara Otoyolu ile son durağı Gebze'de yer alan Marmaray ile daha da artmıştır.

Kocaeli'yi sınaî yönden öne çıkaran hususlardan biri de yabancı sermayeli imalat sanayinin hem Kocaeli sanayindeki payı hem de ülkemizdeki yabancı sermayeli imalat sanayi içerisindeki payının görece yüksek oluşudur. TOBB 2019 verilerine göre Kocaeli'de 206'sı yabancı sermayeli olmak üzere yaklaşık 2.745 kapasite raporlu tesis bulunmaktadır. Kocaeli, buna göre Türkiye'deki 81 il arasında yabancı sermayeli firma bakımından 2.sıradadır. İlimizde özel sektör yatırımları hız kesmeden devam etmektedir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü verilerine göre yatırım teşvik belgeli yatırımlar ile 2015-2019 yılları arasında, ilimizde 18,8 milyar TL (%9,25 TR payı) yatırım, 14.517 kişilik yatırım öngörülmüştür. Sektörel bazda değerlendirildiğinde, otomotiv ana ve yan sanayi, kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri, makine imalat, demir-çelik, kimya, plastik ve kauçuk, elektronik, metal ürünleri gibi katma değerli sektörlerin ilimizde ön plana çıktığı görülmektedir. İstanbul Sanayi Odası (İSO) 2019 yılı verilerine göre ülkemizin en büyük 500 sanayi kuruluşunun 79'u, TİM verilerine göre ilk 1000 ihracatçı arasında 110 firmamız bulunmaktadır. 2019 yılı ihracat rakamlarını incelediğimizde Kocaeli gümrüklerinden 28,46 Milyar Dolarlık ihracat yapıldığı görülmektedir (Türkiye'deki oranı %16,59). Ülkemizde 2020 yılı itibarıyla toplam 321 organize sanayi bölgesi (OSB) mevcut bulunmakta olup ilimiz sınırları içerisinde 1'i kuruluş aşamasında olan toplam 14 OSB yer almaktadır. İlimizde yer alan OSB'lerden 6 adeti ihtisas OSB'dir. İlimizde OSB'lerde toplam istihdam rakamı 111 bin civarındadır. Türkiye'deki tüm OSB'lerde ise 1,8 milyon kişi istihdam edilmekte olup Kocaeli'nin payı %6 düzeyindedir. OSB'ler ve OSB'ler alanı dışında, ilimiz sınırlarında faaliyet yürüten firma sayısı 3723 olarak İl Müdürlüğümüz kayıtlarında yer almaktadır.

// İlhan **AYDIN**
Kocaeli Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü

İlimiz kamu özel sektör arası etkileşimin güçlü olması özelliğiyle ön plana çıkmaktadır. Özellikle Kamu Üniversite Sanayi İşbirliği (KÜSİ) yapısıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığa bağlı ve ilgili kuruluşlar, Kocaeli Üniversitesi ve Gebze Teknik Üniversiteleri ve sanayi kuruluşları arasında ortak projeler gerçekleştirilmekte, ilimiz KÜSİ yapısının geliştirdiği uygulamalar, iyi uygulama örnekleri olarak diğer illerimize örnek teşkil etmektedir.

Sanayi kimliği her zaman ön plana çıksa da Kocaeli yapısı ve konumu itibarıyla önemli bir turizm destinasyonudur. Halihazırda hızlı bir turizm gelişimine sahne olan Kocaeli, gelişmeye açık pek çok potansiyel değeri de barındırmaktadır. İl genelinde zengin bir doğa, kültür ve tarih, deniz, sağlık, kış ve spor turizmi altyapısı ve potansiyeli bulunmaktadır. 2019 yılı itibarıyla Kocaeli'de 55'i Kültür ve Turizm Bakanlığı işletme belgeli 109'u belediye işletme belgeli olmak üzere 164 adet konaklama tesisi bulunmaktadır. Bu tesislerde toplamda 6.582 oda bulunmakta olup, 14.507 kişilik yatak kapasitesine sahiptir. 2019 yılında bakanlık işletme belgeli tesislerde doluluk oranları %30.08, belediye işletme belgeli tesislerde ise % 34.09 olarak gerçekleşmiştir.

Kocaeli ili sahip olduğu İzmit Körfezi ile ayrıca bir liman kentidir. İzmit Körfezi yalnızca Kocaeli'nin değil çevresindeki İstanbul, Sakarya ve Yalova'nın da dışa açılan kapısı niteliğindedir. Kocaeli Liman Bölgesi, liman tesisine uğrayan gemi sayısı bakımından 2.369 farklı gemi ve 8.714 uğrama sayısı ile Türkiye'deki 69 liman bölgesi arasında liderdir. Kocaeli Liman Bölgesi'ndeki liman tesislerinde toplam 2019 yılında 72,2 milyon tonluk yük elleçlenmiş olup elleçlenen yük miktarı bakımından da Türkiye'deki liman bölgeleri arasında ilk sırada yer almaktadır. Avrupa İstatistik Ofisi'nin 2019 yılı sıralamasında İzmit Körfezi Avrupa'nın en büyük 7. limanı olarak kayıtlara geçmiştir.

Türkiye sanayinin merkez üssü konumunda bulunan Kocaeli ili, son yıllarda Ar-Ge ve inovasyonun merkez üssü olma konusunda da hızla ilerlemektedir. İlimiz Türkiye'nin en büyük araştırma üssü olan 7 ayrı enstitüden oluşan TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezini (TÜBİTAK MAM), TÜBİTAK Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezini (TÜBİTAK BİLGEM), Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsünü (TÜSSİDE), TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsünü (TÜBİTAK UME), Türkiye'nin en büyük test ve kalibrasyon merkezi Türk Standartları Enstitüsü (TSE) Çayırova Kalite Kampüsü'nü ve 5 Teknoloji Geliştirme Bölgesini bünyesinde bulundurması hasebiyle bilimsel ve teknolojik altyapı bağlamında hâlihazırda güçlü bir inovasyon ekosistemine sahiptir. Kocaeli'deki 5 TGB'den biri de Bilişim Vadisi olarak adlandırılan Muallimköy Teknopark'tır. Bilişim Vadisi, ulusal ve uluslararası niteliğe sahip bir projedir. Bilişim Vadisi'nin, kurulduğu alan büyüklüğü ile sunduğu imkanlar ve hizmetler açısından bilişimde ülkemizin en önemli araştırma ve geliştirme üssü olması hedeflenmekte ve sadece Kocaeli'yi değil tüm Türkiye'yi bilişim alanında bir üst lige taşıması beklenmektedir. Kocaeli özel sektör Ar-Ge Merkezi sayısında İstanbul ve Bursa'nın ardından Türkiye üçüncüsüdür. 2020 yılı kasım ayı itibarıyla Türkiye genelinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca tescil edilmiş ve faaliyette olan 1.238 Ar-Ge Merkezinden 126'sı Kocaeli'de faaliyet göstermektedir. Özel Sektör Tasarım Merkezlerinde ise Kocaeli 18 Tasarım Merkezi ile Türkiye'de 6. sırada bulunmaktadır. Bu yönleriyle bütün olarak ele alındığında Kocaeli'nin üretim, ulaştırma, Ar-Ge, teknoloji, yenilik ve turizm başlıklarında ülkemiz açısından üstlendiği stratejik önem net olarak görülmektedir.

KOCAELİ'DE ÖNEMLİ KAMU YATIRIMLARI VE ÖZEL YATIRIMLAR

Yakın bir tarihte altıncı ve son kesimi olan İzmit-Akyazı kesiminin de törenle hizmete girmesiyle birlikte toplamda yaklaşık 400 km'yi bulan ve İstanbul, Kocaeli ve Sakarya'yı birbirine bağlayan üçüncü ana motorlu taşıt yolu olan Kuzey Marmara Otoyolu, bölgenin hem lojistik hem de yolcu trafiği açısından ulaşım imkânlarını bir üst seviyeye çıkarmıştır. Otoyol, İstanbul'da Yavuz Sultan Selim Köprüsü ile Avrupa yakasından Anadolu yakasına transit geçiş sağlamaktadır. Otoyolun Osmangazi Köprüsü ve Gebze-Osmangazi-İzmir Otoyolu, Dilovası kuzeyindeki organize sanayi bölgeleri ve İzmit'in doğusundaki organize sanayi bölgeleri ile bağlantısını sağlayan yollar tamamlanmış olup Akyazı'dan sağlanan TEM bağlantısı ile Sakarya'nın OSB'lerine olan İstanbul'dan karayolu erişimini kolaylaştırmıştır. Gebze'nin kuzeyindeki bağlantı yolunun tamamlanması ile TR42 Kocaeli Alt Bölgesi'nin batısı ile İstanbul arasındaki ulaşım entegrasyonu tamamlanmış olacaktır. Bu mega proje ile İstanbul hem Avrupa hem de Anadolu yakasından sadece Kocaeli'ye ve Sakarya'ya değil Düzce ve Bolu'ya ulaşım da kolay ve seri bir hale gelmiş oldu.

Kocaeli ve ülkemizin otomotiv sektörünün önemli oyunculardan biri olan FORD Otosan, 3 Aralık 2020 tarihli Cumhurbaşkanı Kararı ile ilan edilen elektrikli araç ve batarya ünitesi üretimi yatırımı ile hem ülkemizin ihracatına hem de yurt içi tedarik ağları açısından il il ve bölge ekonomisine büyük katkılar sağlamayı sürdüreceğini ortaya koymuştur. Yatırım kapsamında alınan proje bazlı teşvik belgesinde yer alan bilgilere göre yatırımla 3.000 kişilik yeni istihdam sağlanacak olup yatırım sonucu yılda 210 bin adet elektrikli araç üretim kapasitesinin sağlanması hedeflenmektedir. Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu Sanayi ve Ticaret A.Ş. (TOGG) tarafından

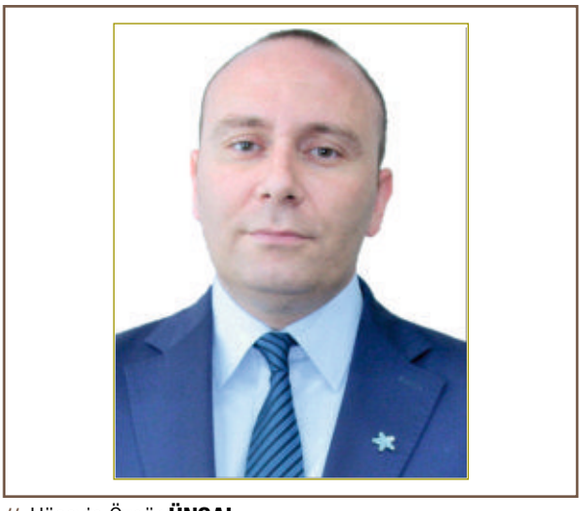

// Hüseyin Özgür **ÜNSAL**
MARKA - Kocaeli Yatırım Destek Ofisi Uzmanı

2022 yılında üretime geçmesi öngörülen yıllık 175 bin adet elektrikle çalışan otomobil üretim kapasitesinin oluşturulmasına yönelik yatırımla birlikte düşünüldüğünde ülkemizin hem Avrupa hem de dünyada elektrikli otomobil üretimi alanında öne çıkan ülkeler arasında yer almasını sağlayabilecek olan bu önemli yatırım aynı zamanda üretimde yüksek yerlilik oranına ulaşmış olan FORD Otosan'ın yerel tedarikçilerden temin edeceği yeni nesil araçlara göre tasarlanmış parçalar, kuracağı Ar-Ge iş birlikleri ve bu alanda sağlayacağı mesleki eğitim ve uzmanlaşma imkânları ile ildeki ve ülkemizdeki elektrikli araç sektöründeki kapasitenin artmasına da katkı sağlayacaktır.

GEBKİM OSB'de devam eden BETA Kimya yatırımı da ilin orta-yüksek teknoloji sınıfında yer alan ihtisas sektörlerinden biri olan kimya sektöründeki güçlü konumunu daha da pekiştirecektir. 500 kişilik istihdam öngörülen yatırım kapsamında kurulacak üretim kampüsünün LEED sertifikalı ve doğa dostu yeşil bina

Koronavirüs pandemisine karşın Kocaeli'ye yabancı sermayeli doğrudan yatırımlar devam etmekte. Makine İhtisas OSB'de başlamış olan Tayvan menşeli YC Inox yatırımı ile paslanmaz çelik, kaynaklı boru, yassı-yuvarlak çelik boru ve ruloların üretimi gerçekleşecektir. Kocaeli'nin ihtisas sektörleri arasında yer alan metal işleme sektöründeki 80 milyon Dolar'lık bu sıfırdan yatırım (greenfield investment) ilerleyen yıllarda ilave ve yeni yatırımlara da olanak sağlayacaktır.

İMES OSB'de Doğu Marmara Kalkınma Ajansı desteği ile kurulmakta olup İleri Mühendislik Mükemmeliyet Merkezi, hem mevcut çalışanlara ve iş arayanlara makine ve metal sektörlerinde ihtiyaç duyulan meslek becerileri kazandıracak, hem de bu sektörlerde ihtiyaç duyulan test-analiz ve doğrulama hizmetlerini işletmelerimize cazip maliyetlerle sunacaktır. Proje ile kurulacak merkez sadece İMES OSB'deki değil bölgedeki ve bölge dışındaki tüm ilgili sektörlerdeki işletmelere hizmet sağlayacak olup bu sektörlerle üniversite iş birliklerinde köprü vazifesi görecektir.

Kocaeli, görece küçük bir yüzölçümüne sahip olmasına karşın yüksek nüfusu ile ülkemizin İstanbul'dan sonra en fazla nüfus yoğunluğuna sahip ili. Ancak, on iki ilçesi bulunan Kocaeli'nin Kandıra ilçesi ilin geri kalan ilçelerine göre düşük nüfus yoğunluğu ve büyük yüzölçümü ile dikkat çekiyor. Daha çok tarımsal faaliyetlerin yoğunlaştığı Kandıra'da Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin TÜBİTAK'la birlikte başlattığı alım garantili tıbbi ve aromatik bitkiler projesi tersine göçü de tetikleyecek nitelikte. Kandıra'ya beş yılda 80 milyon TL'lik gelir sağlaması beklenen proje ile Kocaeli'yi ihtisaslaştığı ilaç ve kozmetik sektörlerine yönelik hammadde üretiminde önemli bir noktaya taşıyabilecek.

SAKARYA'DA YATIRIM ORTAMI

Sakarya Hakkında

Sakarya ili Türkiye ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. 1.029.650 kişi olan nüfusuyla, ülke nüfusunun %1,24'ü oluşturan Sakarya, 2019 yılında başta Birleşik Krallık olmak üzere, 156 ülkeye gerçekleştirdiği 5,2 Milyar Dolarlık ihracatla, tüm iller arasındaki 7'nci sıradaki yerini korumuştur. Bununla birlikte ülkemizin ilk 1000 ihracatçısından 24'ü Sakarya'da yer almaktadır. Güncel İSO 500 listesindeki 36 firma Sakarya firmasıdır.

Sakarya'da 6'sı faal olarak üretime devam etmekte olan 8 adet OSB mevcuttur. Bölgenin eğitim ve Ar-Ge bakımından önde gelen üslerinden biri olan Sakarya'da 2 üniversite, 2 teknoloji transfer ofisi, 1 teknoloji geliştirme bölgesi, 24 Ar-Ge Merkezi ve 4 Tasarım Merkezi bulunmaktadır.

Sakarya Öncelikli Sektörleri

MARKA'nın yürütmüş olduğu Doğu Marmara Bölge Planı 2014-2023 strateji belgesi çalışmalarında 14 kurumdan 46 veri seti derlenmiş ve analiz edilmiştir. Bu verilerde öne çıkan 20 adet sektör ve konu belirlenmiş ve bu sektörlere yönelik olarak Ağırlıklı Performans Göstergeleri Analizi (A-KPG) uygulanmıştır. Bu analizler ışığında, sonucunda Sakarya'nın öncelikli sektörleri aşağıdaki sırayla belirlenmiş ve benimsenmiştir:

- Otomotiv Ana ve Yan Sanayii
- Savunma Sanayi
- Demir Dışı Mineraller
- Kağıt
- Kimya ve İlaç
- Makine İmalat
- Demir - Çelik
- Süs Bitkiciliği
- Raylı Taşıtlar Sanayii
- Lojistik ve Depolama
- Enerji

Sakarya'da Ulaşım

İstanbul ve Ankara gibi Türkiye'nin en büyük iki metropolünün arasında bir konumda olan Sakarya, D-100 Karayolu, TEM Otoyolu, Kuzey Anadolu Otoyolu gibi karayolu imkânlarının yanı sıra, demiryolu ve Yüksek Hızlı Tren imkânları, Karasu Limanı ve İzmit Limanına yakın konumuyla ulaşım konusunda önemli bir yere sahiptir. Sakarya ayrıca, Kocaeli Cengiz Topel havalimanına 28 Km ve Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanına 104 Km mesafededir.

Karasu Limanı

Karasu Limanı'ndan Ukrayna'nın Çornomorsk Limanı'na haftada 4 kez Ro-Ro seferleri düzenlenmektedir. Romanya'nın Köstence Limanı'na Ro-Ro deneme seferi yapılmış ve yakın bir gelecekte Ro-Ro seferlerinin düzenli hale gelip haftada 3-4 sefer yapılması planlanmaktadır. Bunun yanında Rusya ve çevre ülkeleriyle karşılıklı genel kargo seferleri devam etmektedir.

Organize Sanayi Bölgeleri

Sakarya'da mevcut 8 OSB'nin 6'sı mevcut üretime devam etmektedir. Diğer 2 OSB için ise kamulaştırma ve diğer dava süreçleri devam etmektedir.

	OSB	Firma Sayısı	Toplam İstihdam	Toplam Parsel Sayısı	Boş Parsel Sayısı	Durum
1	Sakarya I. OSB	66	10.000	118	1	-
2	Sakarya II. OSB	79	9.032	98	1	-
3	Sakarya III. OSB	47	4.750	77	4	İşçi tedarik sıkıntısı
4	Ferizli OSB	8	490	40	-	Elektrik
5	Karasu OSB	2	274	6	-	Kamulaştırma, Nakliye
6	Kaynarca Mobilya İht. OSB	2	65	41	2	Atık su deşarjı
7	Kaynarca Makina İht. OSB	-	-	200	110	Kamulaştırma
8	Ferizli Otomotiv ve Metal İhtisas OSB	-	-	-	-	İdare mahkemesince yürütmeyi durdurma kararı verilmiştir.

Teşvik Belgeli Yatırımlar

Teşvik belgeli yatırım istatistikleri incelendiğinde, 2020 yılının Ocak-Kasım arası döneminde 7,26 milyar $ yatırım tutarında 102 adet teşvik belgesi alınmış olup toplam istihdam taahhüdü 2810'dur. Bu sayılar doğrusal bir artış göstermekte ve Sakarya sanayisinin teşvikinde devlet yardımlarının etkisinin ve bilinirliğinin artmasını işaret etmektedir.

MARKA Güdümlü Projesi: "Sakarya Tarımsal Ürünler Üretim Mükemmeliyet Merkezi"

MARKA'nın en önemli hedeflerinden biri de, Doğu Marmara bölgesinin önde gelen sektörlerinde katalizör etkide bulunmaktır. Bu kapsamda Sakarya'da tarım ve süs bitkiciliği sektörlerinin gelişmesine yönelik olarak, Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası ve Sakarya Büyükşehir Belediyesi ortaklığında geliştirilen "Sakarya Tarımsal Ürünler Üretim Mükemmeliyet Merkezi" projesi; Doğu Marmara Kalkınma Ajansı tarafından desteklenmektedir.

Proje kapsamında Sakarya ili Hendek ilçesinde, yıllık 30.000.000 adet kapasiteli bir "Tarımsal Ürünler Üretim Mükemmeliyet Merkezi" kurulması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetler ile bölgenin değer zincirinde yer alan, yurt içinde ve yurt dışında talep gören süs ve gıda bitkilerinin fide ve tohumlarının; doku kültürü teknolojisi ile çoğaltılması sağlanacaktır. Bununla birlikte; ithal ikamenin engellenmesi, zor bitki çeşitlerinin bitki doku kültürü teknikleri kullanılarak çoğaltılması ile bölgenin rekabet gücünün arttırılması, sektör kuruluşlarının iç ve dış ticaret hacimlerinin arttırılması hedeflenmektedir. Böylece Sakarya' da tarımsal ürünler sektörünün iç ve dış ticaretinin artmasına, üretim teknolojileri yönünden eksikliklerinin giderilmesine, dış piyasadaki üreticilerle aynı enstrümanlara sahip olunmasına, istihdamın nicelik ve nitelik olarak yükselmesine, üreticilerimizin birim alandan elde ettikleri katma değerin arzu edilen seviyelere yükselmesine katkı sağlanacaktır.

Sakarya Yatırım Destek Ofisi

Sakarya yatırım ortamı, yatırım fırsatları, devlet teşvikleri ve diğer konularda daha fazla bilgi almak için Sakarya'da bulunan Yatırım Destek Ofisimizle (YDO) irtibata geçebilirsiniz. YDO'ların sunduğu bilgilendirme ve danışmanlık hizmetleri ücretsizdir.

Adres: Sakarya Mah. No:19 SATSO Binası 54060 Arifiye / SAKARYA
Tel: +90 (262) 332 01 44
E-Posta: sakaryaydo@marka.org.tr

Hazırlayan: Murat **UNCUOĞLU**
MARKA - Sakarya Yatırım Destek Ofisi Uzmanı

Bolu

Seben Kaya Evleri

Bolu ili, Seben İlçesinde,birbirine yakın aralıklara, kayalara oyularak yapılmış çok sayıda evden oluşan yerleşim yerleri mevcuttur. Bunlardan en önemlileri Alpagut köyü – Muslar Mahallesi, Çeltikdere, Karca, Solaklar ve Kaşbıyıklar köylerinde bulunmaktadır. Kaya evlerinden oluşan yerleşim yerinde, kırmızı boyalı haç işaretlerine rastlanması; bazı evlerde şapel, rölik çukuru gibi uygulamalara yer verilmesi; Seben Kaya Evlerinin Erken Hıristiyanlık Döneminden, Orta Bizans Dönemine kadar kullanılmış olabileceğini akla getirmektedir.

Bir Kenti Keşfe Hazır Mısın?

DÜZCE
Suyu Takip Edin

KÖŞE BUCAK DÜZCE

Mavinin ve yeşilin farklı tonlarına ulaşmak isteyenlere kucak açan DÜZCE

Doğal kaynakları, tarihi, kültürel zenginliği, dört mevsim turizm potansiyeli; İstanbul ve Ankara gibi iki metropolün tam ortasındaki konumu ile birleşerek Düzce'yi gezi planlarına katmaya değer bir yer haline getirmektedir. Göller, şelaleler ve Karadeniz kıyısı şehri maviyle buluşturarak ferah bir atmosfer oluşturmaktadır. İlin geneline hakim olan nemli ve fazla sert olmayan Karadeniz iklimi, yeşilin binbir tonunu Düzce'ye taşıyarak meraklı gezginlere keşfedilecek bir dünya sunmaktadır.

İstanbul ve Ankara'nın ortasında bulunmasının yanı sıra, Bolu, Sakarya ve Zonguldak ile paylaştığı sınırlar, Düzce'yi Türkiye'nin pek çok yerinden ulaşılabilir kılmaktadır. Doğu Marmara'nın kuzey komşusu Karadeniz ile ortak doğal ve kültürel değerler burayı doğa turizmi için bir keşif cennetine dönüştürmektedir. Doğanın tüm renklerini gözler önüne seren Düzce, tüm doğasever gezginleri sahip olduğu doğal güzellikleri içinde keşif yapmaya davet etmektedir.

Mavi Bayraklı Plajlarda Mavilikleri İzleyin

Akçakoca, 35 km'yi bulan sahili boyunca dünyada ender rastlanan siyah inci taneli kumsalları, Ceneviz Kalesi Plajı, Çuhallı Plajı, Akevler Plajı gibi mavi bayraklı plajları, Soyat yalıyarları ve yemyeşil doğası ile bölgenin maviliklere göz kırpan noktasıdır.

Ceneviz Kalesi Plajı, tarih ve doğanın estetiğini bir arada sunan ender lokasyonlardan biridir. Ceneviz Kalesi ile bölünen doğu-batı yönünde iki ayrı plajı bulunmakta olup Yalıyarlar olarak isimlendirilen bu plajlardan biri, kıyı boyunca yer alan mağaralar barındırması sebebiyle fok kayalıkları olarak da bilinmektedir.

Suyu Takip Edin

Su kaynakları, Düzce Ovası'nı çevreleyen dağlardan doğar, Efteni Gölü'nde toplanır ve Büyük Melen Nehri ile taşınarak Karadeniz'e dökülür. Bir su cenneti olan Düzce'de tabiat parkı ve tabiat anıtı olarak tescillenen birçok şelale yer almaktadır.

Tabiat Parkı olarak tescil edilen Güzeldere Şelalesi, eşsiz bitki örtüsü, piknik alanları, düzenlenmiş orman içi dinlenme yerleri ve yürüyüş parkurları ile bölgenin önemli doğal değerlerindendir.

Düzce merkeze bağlı Samandere Köyü'nde bulunan ve Türkiye'nin ilk Tabiat Anıtı olarak kaydedilen Samandere Şelalesinin çevresi, çavlan, çağlayan ve cadı kazanı gibi ilgi çekici jeolojik alanlara ve yer yer anıt ağaçların da var olduğu zengin ve bakir bitki örtüsüne sahiptir.

Aydınpınar köyünde bulunan Aydınpınar Şelalesi, arka arkaya dökülen 5 ayrı şelale kümesinden oluşmaktadır. Şelalenin isim verdiği Tabiat Parkında ilin önemli yürüyüş parkurlarından biri yer almaktadır.

Akçakoca ilçesi Aktaş köyünde bulunan Aktaş Şelalesi, 50 m yüksekten düşen suyun sesi ve etrafını saran yeşillikler arasında doğa yürüyüşlerinin yanı sıra trekking, foto-safari gibi doğa sporları için oldukça uygundur.

Bizans İmparatoru'nun kızı Eftelya'ya şifa olmasıyla efsanelere konu olan Efteni Gölü bugün sahip olduğu zengin bitki örtüsü ve su kaynakları ile göçmen kuşların göç yolu üzerinde bulunmaktadır. Bu özelliğiyle su kuşları için "Yaban Hayatı Geliştirme Sahası" olarak ilan edilmiştir.

Torkul Yaylası'nda volkanik bir çöküntü sonrasında oluşan Torkul Göleti gezginlere piknik, olta balıkçılığı, foto-safari, çadır kampı imkanı sunarken Torkul ve Odayeri Yaylaları arasındaki 6 km'lik mesafede trekking turları gerçekleştirmek de mümkündür.

Birlikte kuş seslerinin eşlik ettiği patika yollarda bisiklet, gölet çevresinde çadır kampı, trekking, foto-safari vb. aktiviteler için ise gezginlerin hedeflerinden biri Topuk Yaylasında bulunan Topuk Göleti'dir. Kalabalık gruplar için spor ve eğlence imkanları sunarken birçok farklı türde balığa ev sahipliği yapan gölette olta balıkçılığı sakin bir vakit geçirmek isteyenlerin tercihi oluyor.

Dipsizgöl, Kurugöl Tabiat Parkı ve Hasanlar Baraj Gölü tüm etkileyicilikleriyle doğa severlerin keşfini bekleyen diğer göllerdir.

KÖŞE BUCAK DÜZCE

Düzce'de yeşilin her tonunu yakalamak için: Yayla Koridoru

Düzce'nin güneyinde Elmacık Dağları üzerinde doğu-batı doğrultusunda uzanan 19 yayla, aralarındaki kolay ulaşım olanakları ile bir koridor oluşturmaktadır. Doğa turizmi potansiyeli oldukça yüksek olan bu koridor doğuda Kardüz Yaylası ile başlamakta, doğuda Bolu ili sınırlarındaki Abant Gölü'ne kadar uzanmaktadır.

Kardüz Yaylası'nda bulunan 1830 metre ile Düzce'nin en yüksek noktalarından biri olan Kardüz Turizm Merkezi, Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi olarak ilan edilmiştir. Alan, kış sporları yapmanın yanı sıra meraklıları için jeep safari, foto safari, dağ bisikleti, treking ve kampçılık gibi farklı turizm aktiviteleri için de uygundur.

Topuk Yaylası'nda ormanın kokusuna karışan kuş sesleri, göletle buluşan sarıçam, köknar, kayın ve gürgen ağaçlarının görüntüsü eşliğinde çadır kampı, ATV, trekking, foto-safari vb. aktiviteler yapılabilir. Yaylada bulunan gölet ortamla bütünlük arz ederek buraya olan ilgiyi arttırmakta, dağdan çıkan kaynak sularıyla beslenen gölette sportif amaçlı olta balıkçılığı ve kano sporları yapılmaktadır. Topuk Yaylası ve Göleti, futbol turizminin önemli merkezlerinden biri olan Fenerbahçe Serkan Acar Resort&Sports Topuk Yaylası tesisine ev sahipliği yapmaktadır.

Doğanın coşkusunun bir renk cümbüşüne dönüştüğü Pürenli, Balıklı, Sakarca, Odayeri, Sinekli Yaylaları doğa turizmi odaklı tatillerin uğrak noktaları olabilir, trekking ve foto-safarilere tablo gibi görüntülerle eşlik edebilir.

Doğanın sunduğu zorlu rotaları deneyimlemek isteyenler için: Geyiklibel ve Kurugöl Kanyonları

Tabiat Parkı olarak koruma altına alınan ve Yılançatı olarak da bilinen Geyiklibel Kanyonu, Yığılca ilçesinde Yedigöller Milli Parkı ulaşım yolu güzergâhında, ziyaretçilerin kolaylıkla ulaşabileceği ve tercih edeceği bir konumdadır. Kanyon boyunca ormanlık alan, göknar, kayın, karaçam ve meşe ağaçları, irili ufaklı birçok göl ve şelale ile süslenmiş, seyir noktaları ve berrak akan suları ile oldukça dikkat çekicidir.

Akçakoca ilçesine 14 km uzaklıktaki Kurugöl köyünde yer alan kanyon ve şelale, akarsu boyunca uzanan yürüyüş parkuru ile doğa ve macera severler için Düzce'nin görülmesi gereken güzelliklerinden biridir. Alan, trekking, foto-safari ve kaya tırmanışı için oldukça uygun olup, ziyaretçilerine yemyeşil doğasıyla görsel bir şölen sunmaktadır.

Geyiklibel Kanyonu

Kurugöl Kanyonu

Suyu takip ederek adrenalinin zirvesine ulaşmak için: Düzce'de Su Sporları

Cumayeri'nde bulunan Dokuzdeğirmen Köyü yanından geçen Büyük Melen Çayı, hırçın dalgalarla mücadele fırsatı sunan raftinge elverişli 13 km parkuru ile dikkat çeken bir bölgedir. Dokuzdeğirmen Köyü, Melen Çayı üzerine kurulmuş 9 adet su değirmeninden dolayı bu isimle anılmaktadır. Yılın her döneminde profesyonel olarak rafting ve kano yapılabilmektedir.

Maceraya yelken açmak isteyenler için deniz, kum, güneş ekseni yanında, yelken gibi alternatif su sporları için de uygun olan Akçakoca mutlaka gezi listesine eklenmelidir.

Yelkenin yanında su altı dalışına da imkan sağlayan Akçakoca'da C-47 tipi nakliye uçağı, Kalkın köyü sahilinde, yaklaşık 1,8 deniz mili açıkta, 29 m derinlikte denize batırılmış durumda dalış meraklılarını beklemektedir.

Maceradan uzak kalıp sükuneti hissetmek isteyen gezginler için ise Düzce'de bulunan Hasanlar Baraj Gölü, Topuk Yaylası ve Göleti, Efteni Gölü, Kuru Göl, Yayakbaşı ve Muncurlu Göletleri, Büyük Melen Çayı ve Karadeniz'e kıyısı olan Akçakoca sportif amaçlı olta balıkçılığına uygun alanlardandır.

Karada devam eden macera: Düzce'de motor sporları

Motor sporlarıyla adrenalini doruk noktasında yaşamak için ise Düzce'de oklar Kaynaşlı'yı gösteriyor. Kaynaşlı ilçesinde, motocross, enduro, ATV, off-road ve dağ bisikleti yarışlarının yapıldığı Motor Sporları Merkezi ziyaretçilerini bekliyor.

Off-road tutkunları ise Yörükler Yaylası ve Kocayayla'da düzenlenen organizasyonlarda buluşuyor. Off-road yarışları, Düzce'nin yaylalarında meraklılarına estetiği ve mücadeleyi bir arada sunuyor.

ATV meraklıları için ise adres yine Düzce. Kaynaşlı ilçesinde bulunan Topuk Yaylası'nda ve Cumayeri ilçesi Dokuzdeğirmen köyünde farklı zorluk derecelerine sahip ATV parkurları bulunuyor.

Macerayı tekerlek üstünde minimum karbon ayak izi bırakarak hissetmenin yolu ise bisikletten geçiyor. Bütün dünyada hızla yayılan yeşil turizm anlayışına paralel olarak Düzce'de de çeşitli organizasyonlarla bisiklet sporları etkinlikleri gerçekleştiriliyor.

Düzce, adrenalini gökyüzünde yakalamak isteyen doğa turistlerini havacılık sporlarının yapıldığı Kültür Park Turizm Merkezi'ne beklerken, hayvanlarla vakit geçirme fırsatı sunan at çiftlikleri de bulunmaktadır. Bu çiftlikler, at biniciliği etkinlikleri ve verdikleri binicilik eğitimlerinin yanında, yöresel ve geleneksel sunumları, otantik atmosferleri, kamp ve karavan tipi konaklama hizmetleri ile Düzce'nin turizm çeşitliliğine renk katmaktadır.

Keşif Dolu Yürüyüş Parkurları

Düzce, orman içi patikaları, dere yatakları, yaylaları ile pek çok yürüyüş güzergâhına ev sahipliği yapmaktadır. Yürüyüş parkurlarının en büyük özelliği, şelaleler, mağaralar, yaylalar, göller, doğal güzellikler, koruma altına alınan özel alanlar, tarih, kültür ve yerel yaşam tarzının aynı atmosfer içinde yaşanması ve görülmesidir. İl genelinde 23 yürüyüş parkuru olup toplam parkur uzunluğu 330 km'dir.

Düzce İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından doğa severleri bilgilendirme amacıyla hazırlanan rehber niteliğindeki broşürlerle turistler gezi planlarını kolayca yapabilecek, her parkur için belirlenen özellikler üzerinden rotalarını oluşturabileceklerdir.

Doğa turizmi için Düzce'yi tercih eden turistlerin konaklamaları için dağlar, yaylalar, deniz ve akarsu kıyıları kamp ve karavan turizmine uygun alanlar sunmaktadır.

Gizli Dünyaları Keşfetmek İsteyenler için: Mağaralar

Yığılca ilçesinde bulunan Sarıkaya Mağarası özellikle tavan yüksekliği ve yapısal özellikleri ile dikkat çekmektedir. Akçakoca'daki Fakıllı Mağarası ise, içerisinde çeşitli yönlere giden galeriler, sarkıt ve dikitler ile dikkat çekmektedir. Özellikle beyaz oda olarak anılan bölgeler damlataşı bakımından zengindir.

Doğayı Gözlemleyin

Düzce'de doğayı ve kuşları gözlemlemek için tercih edilecek en güzel noktalardan biri efsanelere konu olan Efteni Gölü'dür. Efteni Gölü ve çevresi sahip olduğu zengin bitki örtüsü ve su kaynakları ile göçmen kuşların göç yolu üzerinde bulunan önemli ve ender merkezlerden biridir. Bünyesinde 35 tanesi kalıcı olmak üzere toplam 150 çeşit kuşa ev sahipliği yapmaktadır. Leylekler, yaban ördekleri, tepeli beyaz balıkçıllar, angıt, sakarmeke, kuğular gölün gediklilerinden olup kolay görünenler arasında yer almaktadır.

Düzce Ovası'nı ve sahip olduğu eşsiz doğal güzellikleri kuş bakışı izlemek için en güzel noktalardan biri ise Toptepe. Efteni Gölü'ne de tepeden bakılabilen Toptepe'de doğa gözleminizi yukarılara taşıyabilirsiniz.

Doğal Güzelliklere Eşlik Eden Tescilli Lezzetler

Gürcü, Abhaz, Çerkez, Manav, Karadeniz, Roman gibi birçok kültürün izlerini taşıyan Düzce mutfağı zengin bir folklorün eseridir. Bu farklılıkla ortaya çıkan ve ilin coğrafi işaretli ürün listesini oluşturan yemekler Düzce'yi ziyaret edecek turistleri bekliyor.

Halk dilinde kasaba pirinci olarak anılan ve tarihi 19. yüzyıla dayanan **Konuralp Pirinci** "Osmanlı Saray Mutfağının Pirinci" olarak adlandırılmaktadır.

Köftenin üretiminde kullanılan etin doğal ortamda ve kendine has floraya sahip olan Düzce yaylarında beslenerek yetiştirilmiş dana (tercihen düve) veya kuzu etinden elde edilmiş olması Düzce Köftesi'ni diğer köftelerden ayıran en büyük özelliktir. Düzce gezilerinde verilecek molalara eşlik eden coğrafi işaretli ürünlerden biri **Düzce Köftesi**dir.

Orta Asya'dan göç ederek Akçakoca'ya yerleşen ve "manav" olarak adlandırılan Türklerin halen devam ettirdiği 700 yıllık geçmişe sahip bir lezzet olan **Akçakoca Melengücceği Tatlısı** ilin bir diğer coğrafi işaretli ürünüdür.

Yöre ile özdeşleşen, uzun yıllardır bilinen ve yörenin kültürel birikimi ile günümüze ulaşmış bir meze türü olan **Düzce Acıkası** ilin tescilli lezzetleri arasındadır.

Vejetatif aksamı kuvvetli bir gelişme gösteren ve bu özelliği ile de yöredeki diğer fındıklardan ayrılan **Akçakoca Sarı Fındığı** doğa gezilerinin enerjisini yükselten bir başka coğrafi işaretli ürün.

Osmanlı Devleti'nin Anadolu topraklarını fethi ile birlikte yerleşik hayata geçen Türkler bu bereketli topraklarda yetişen yenilebilir otlara mancar adını vermişlerdir. O dönemlerde Akçakoca'nın köylerine yerleşmiş olan Türkler, ellerindeki sınırlı kaynakları en etkili şekilde kullanmak istemeleri sebebiyle bu besin deposu otların zenginliğini keşfetmişlerdir. Bu keşfin sonucunda bugün tescilli bir lezzet olan **Akçakoca Mancarlı Pidesi** ortaya çıkmıştır.

Düzce'nin tescilli lezzetlerine 2020 yılında **Düzce Şırası ve Düzce Kestane Kabağı**'nın da eklenmesiyle ilin coğrafi işaret kazanmış ürünlerinin sayısı artmaya devam etmektedir.

Hazırlayan: Meva Ecem **GÜVENDİKLER**
MARKA - Düzce Yatırım Destek Ofisi Uzmanı

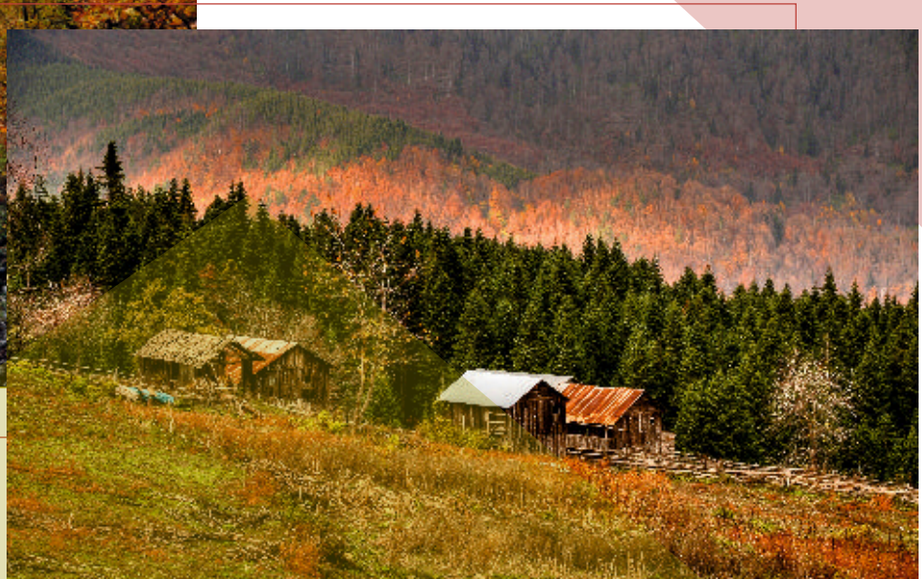

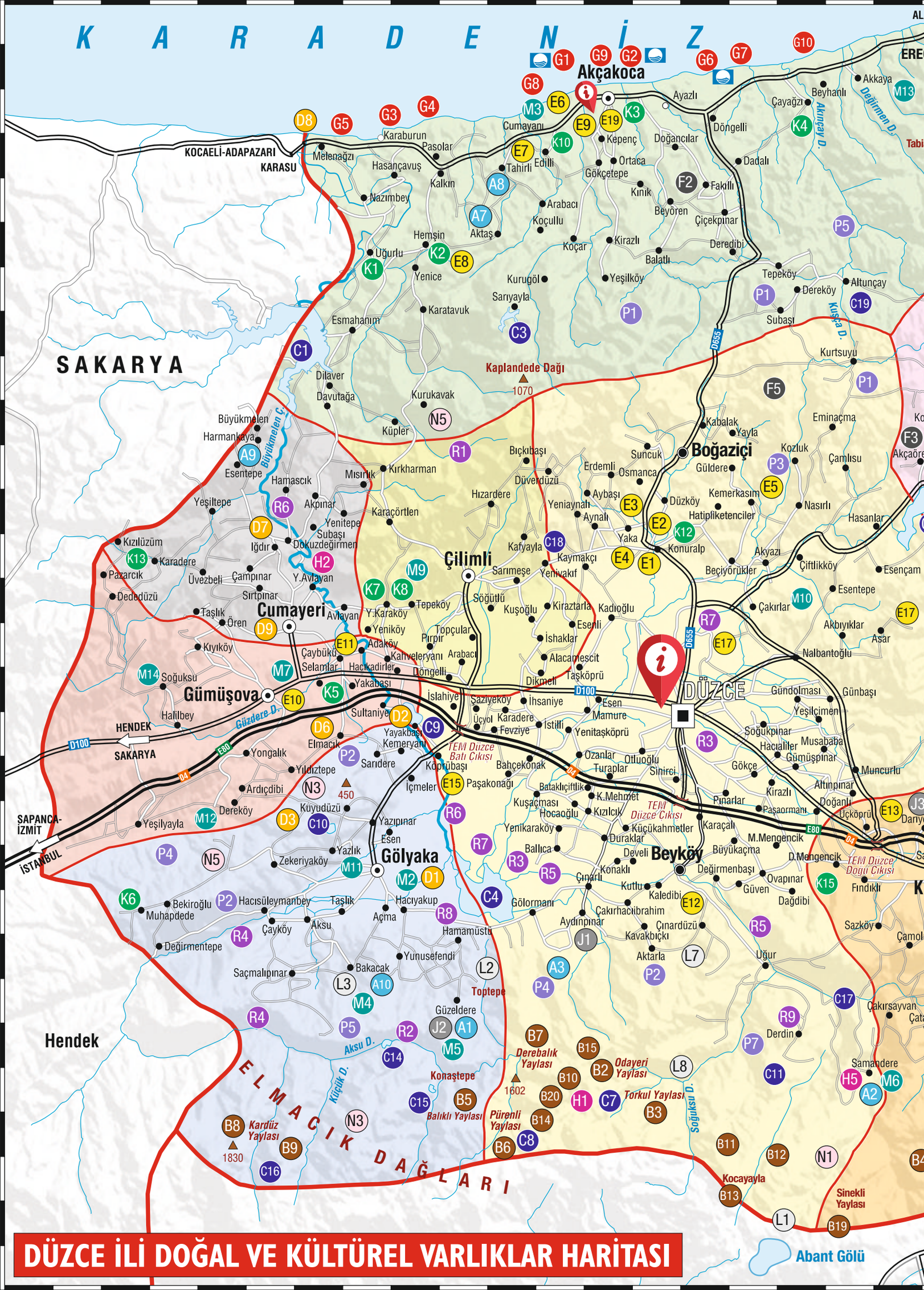

DÜZCE İLİ DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLAR HARİTASI

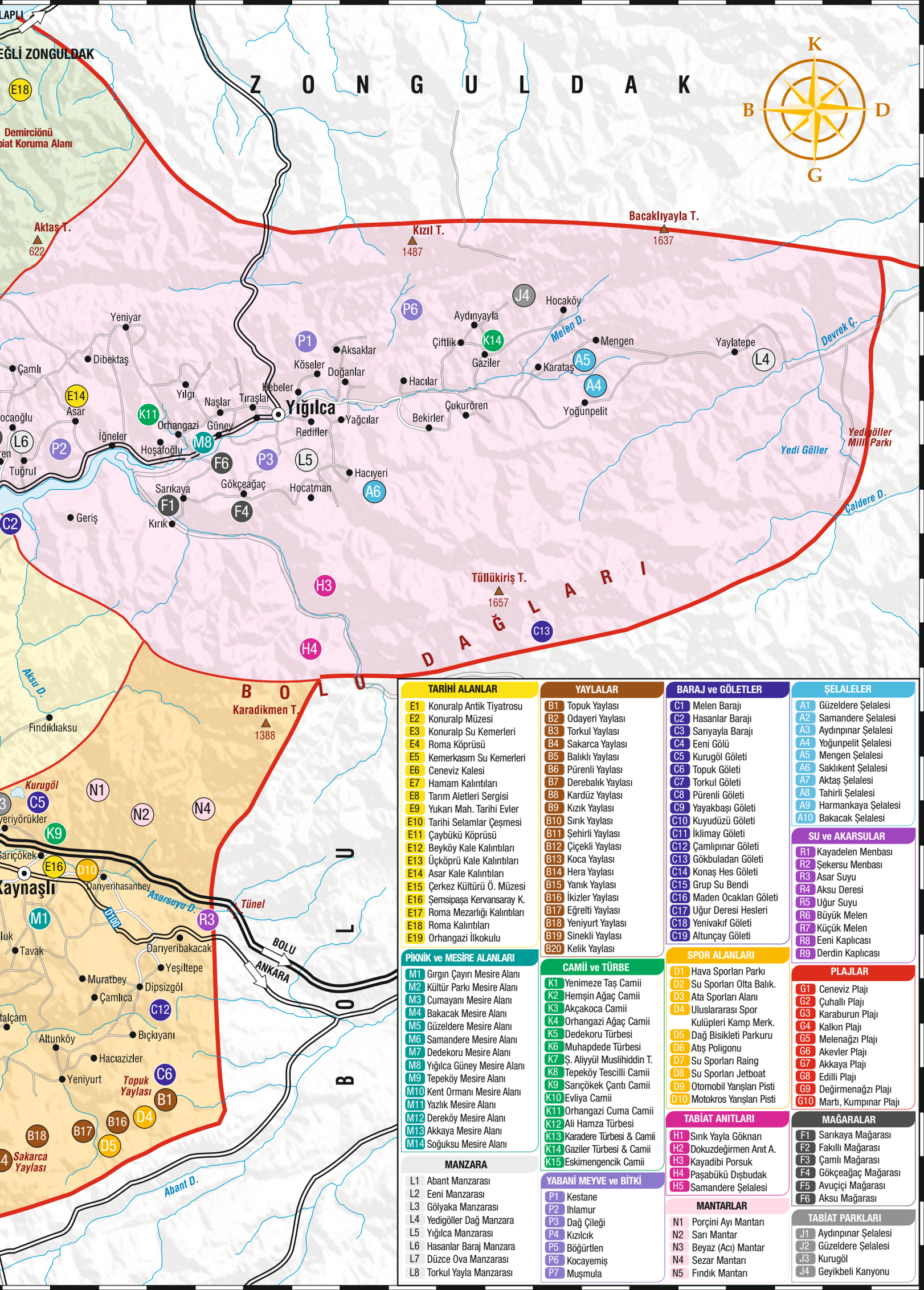
ZONGULDAK
K
B
D
G
Aktaş T.
622
Kızıl T.
1487
Bacaklıyayla T.
1637
Tüllükiriş T.
1657
Karadikmen T.
1388
Demirciönü
biat Koruma Alanı
Yeniyar
Dibektaş
Çamlı
Yılgı
Naşlar
Tıraşlar
Kebeler
Aksaklar
Köseler
Doğanlar
Yığılca
Yağcılar
Redifler
Hacılar
Çukurören
Bekirler
Aydınyayla
Çiftlik
Gaziler
Hocaköy
Melen D.
Mengen
Karataş
Yoğunpelit
Yaylatepe
Devrek Ç.
Yedigöller Milli Parkı
Yedi Göller
Çaldere D.
Asar
Orhangazi
Güney
İğneler
Hoşafoğlu
Tuğrul
Sarıkaya
Gökçeağaç
Hocatman
Hacıyeri
Geriş
Kırık
Aksu D.
Fındıklıaksu
Kurugöl
Yeriyörükler
Sarıçökek
Kaynaşlı
Dariyerihasanbey
Asarsuyu D.
Tünel
Darıyeribakacak
Tavak
Yeşiltepe
Muratbey
Dipsizgöl
Çamlıca
Altunköy
Bıçkıyanı
Hacıazizler
Yeniyurt
Topuk Yaylası
Sakarca Yaylası
Abant D.
BOLU DAĞLARI
BOLU
ANKARA
TARİHİ ALANLAR
E1 Konuralp Antik Tiyatrosu
E2 Konuralp Müzesi
E3 Konuralp Su Kemerleri
E4 Roma Köprüsü
E5 Kemerkasım Su Kemerleri
E6 Ceneviz Kalesi
E7 Hamam Kalıntıları
E8 Tarım Aletleri Sergisi
E9 Yukarı Mah. Tarihi Evler
E10 Tarihi Selamlar Çeşmesi
E11 Çaybükü Köprüsü
E12 Beyköy Kale Kalıntıları
E13 Üçköprü Kale Kalıntıları
E14 Asar Kale Kalıntıları
E15 Çerkez Kültürü Ö. Müzesi
E16 Şemsipaşa Kervansaray K.
E17 Roma Mezarlığı Kalıntıları
E18 Roma Kalıntıları
E19 Orhangazi İlkokulu
PİKNİK ve MESİRE ALANLARI
M1 Girgın Çayırı Mesire Alanı
M2 Kültür Parkı Mesire Alanı
M3 Cumayanı Mesire Alanı
M4 Bakacak Mesire Alanı
M5 Güzeldere Mesire Alanı
M6 Samandere Mesire Alanı
M7 Dedekoru Mesire Alanı
M8 Yığılca Güney Mesire Alanı
M9 Tepeköy Mesire Alanı
M10 Kent Ormanı Mesire Alanı
M11 Yazlık Mesire Alanı
M12 Dereköy Mesire Alanı
M13 Akkaya Mesire Alanı
M14 Soğuksu Mesire Alanı
MANZARA
L1 Abant Manzarası
L2 Eeni Manzarası
L3 Gölyaka Manzarası
L4 Yedigöller Dağ Manzara
L5 Yığılca Manzarası
L6 Hasanlar Baraj Manzara
L7 Düzce Ova Manzarası
L8 Torkul Yayla Manzarası
YAYLALAR
B1 Topuk Yaylası
B2 Odayeri Yaylası
B3 Torkul Yaylası
B4 Sakarca Yaylası
B5 Balıklı Yaylası
B6 Pürenli Yaylası
B7 Derebalık Yaylası
B8 Kardüz Yaylası
B9 Kızık Yaylası
B10 Sırık Yaylası
B11 Şehirli Yaylası
B12 Çiçekli Yaylası
B13 Koca Yaylası
B14 Hera Yaylası
B15 Yanık Yaylası
B16 İkizler Yaylası
B17 Eğrelti Yaylası
B18 Yeniyurt Yaylası
B19 Sinekli Yaylası
B20 Kelik Yaylası
CAMİİ ve TÜRBE
K1 Yenimeze Taş Camii
K2 Hemşin Ağaç Camii
K3 Akçakoca Camii
K4 Orhangazi Ağaç Camii
K5 Dedekoru Türbesi
K6 Muhapdede Türbesi
K7 Ş. Aliyyül Muslihiddin T.
K8 Tepeköy Tescilli Camii
K9 Sarıçökek Çantı Camii
K10 Evliya Camii
K11 Orhangazi Cuma Camii
K12 Ali Hamza Türbesi
K13 Karadere Türbesi & Camii
K14 Gaziler Türbesi & Camii
K15 Eskimengencik Camii
YABANİ MEYVE ve BİTKİ
P1 Kestane
P2 Ihlamur
P3 Dağ Çileği
P4 Kızılcık
P5 Böğürtlen
P6 Kocayemiş
P7 Muşmula
BARAJ ve GÖLETLER
C1 Melen Barajı
C2 Hasanlar Barajı
C3 Sarıyayla Barajı
C4 Eeni Gölü
C5 Kurugöl Göleti
C6 Topuk Göleti
C7 Torkul Göleti
C8 Pürenli Göleti
C9 Yayakbaşı Göleti
C10 Kuyudüzü Göleti
C11 İklimay Göleti
C12 Çamlıpınar Göleti
C13 Gökbuladan Göleti
C14 Konaş Hes Göleti
C15 Grup Su Bendi
C16 Maden Ocakları Göleti
C17 Uğur Deresi Hesleri
C18 Yenivakıf Göleti
C19 Altunçay Göleti
SPOR ALANLARI
D1 Hava Sporları Parkı
D2 Su Sporları Olta Balık.
D3 Ata Sporları Alanı
D4 Uluslararası Spor Kulüpleri Kamp Merk.
D5 Dağ Bisikleti Parkuru
D6 Atış Poligonu
D7 Su Sporları Raing
D8 Su Sporları Jetboat
D9 Otomobil Yarışları Pisti
D10 Motokros Yarışları Pisti
TABİAT ANITLARI
H1 Sırık Yayla Göknarı
H2 Dokuzdeğirmen Anıt A.
H3 Kayadibi Porsuk
H4 Paşabükü Dışbudak
H5 Samandere Şelalesi
MANTARLAR
N1 Porçini Ayı Mantarı
N2 Sarı Mantar
N3 Beyaz (Acı) Mantar
N4 Sezar Mantarı
N5 Fındık Mantarı
ŞELALELER
A1 Güzeldere Şelalesi
A2 Samandere Şelalesi
A3 Aydınpınar Şelalesi
A4 Yoğunpelit Şelalesi
A5 Mengen Şelalesi
A6 Saklıkent Şelalesi
A7 Aktaş Şelalesi
A8 Tahirli Şelalesi
A9 Harmankaya Şelalesi
A10 Bakacak Şelalesi
SU ve AKARSULAR
R1 Kayadelen Menbası
R2 Şekersu Menbası
R3 Asar Suyu
R4 Aksu Deresi
R5 Uğur Suyu
R6 Büyük Melen
R7 Küçük Melen
R8 Eeni Kaplıcası
R9 Derdin Kaplıcası
PLAJLAR
G1 Ceneviz Plajı
G2 Çuhallı Plajı
G3 Karaburun Plajı
G4 Kalkın Plajı
G5 Melenağzı Plajı
G6 Akevler Plajı
G7 Akkaya Plajı
G8 Edilli Plajı
G9 Değirmenağzı Plajı
G10 Martı, Kumpınar Plajı
MAĞARALAR
F1 Sarıkaya Mağarası
F2 Fakıllı Mağarası
F3 Çamlı Mağarası
F4 Gökçeağaç Mağarası
F5 Avuçiçi Mağarası
F6 Aksu Mağarası
TABİAT PARKLARI
J1 Aydınpınar Şelalesi
J2 Güzeldere Şelalesi
J3 Kurugöl
J4 Geyikbeli Kanyonu

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

Türkiye ve Doğu Marmara Bölgesi

Temel Ekonomik Göstergeler

Ulusal Gelişmeler

Büyüme Hızı (%)

GSYİH 2020 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyreğine göre **%6,7** artmıştır.

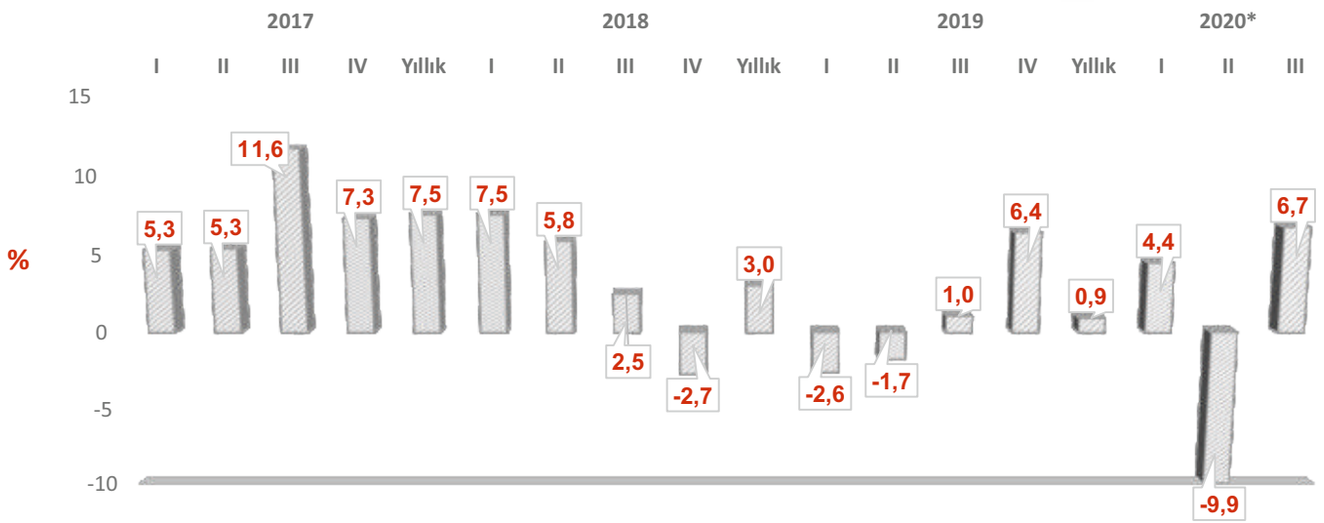

Üretim yöntemine göre cari fiyatlarla GSYİH, 2020 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki yıl aynı çeyreğine göre %22,6 artarak **1 trilyon 419 milyar 483 milyon ₺** oldu.

Kaynak: TÜİK, Dönemsel Gayrisafi Yurt İçi Hasıla, III. Çeyrek: Temmuz-Eylül 2020

GSYİH

Düzey 2 Bazlı Kişi Başına GSYİH ($)

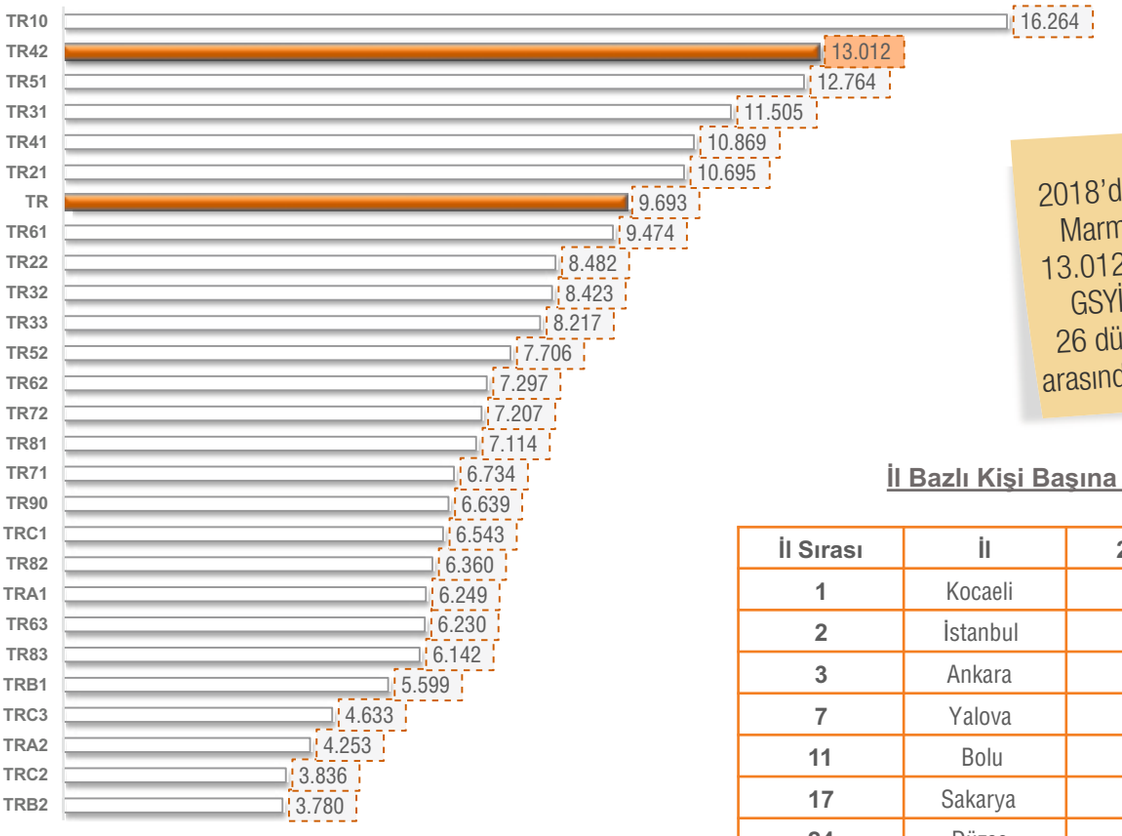

2018'de TR42 Doğu Marmara Bölgesi 13.012 $ kişi başına GSYİH değeri ile 26 düzey 2 bölgesi arasında **2.** sıradadır.

İl Bazlı Kişi Başına GSYİH

İl Sırası	İl	2018 ($)
1	Kocaeli	16.791
2	İstanbul	16.264
3	Ankara	12.764
7	Yalova	11.001
11	Bolu	9.852
17	Sakarya	9.225
24	Düzce	8.098

Sektörlere Göre GSYİH

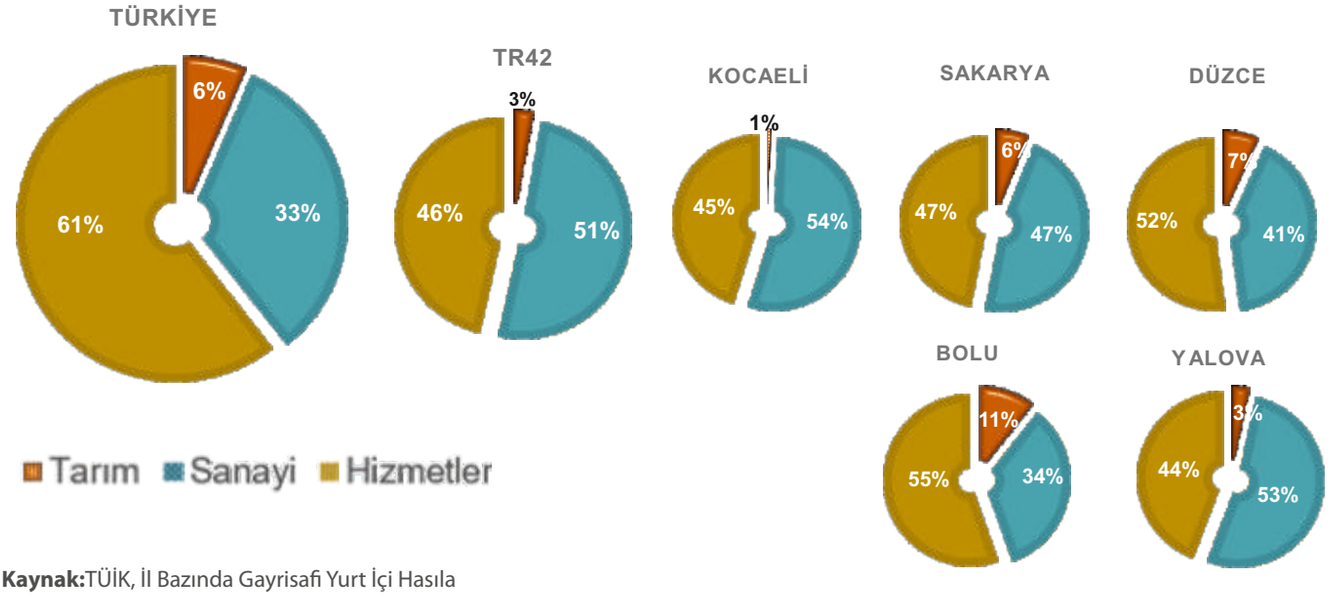

Kaynak: TÜİK, İl Bazında Gayrisafi Yurt İçi Hasıla

Tüketici Fiyat Endeksi (Kasım'20; %)

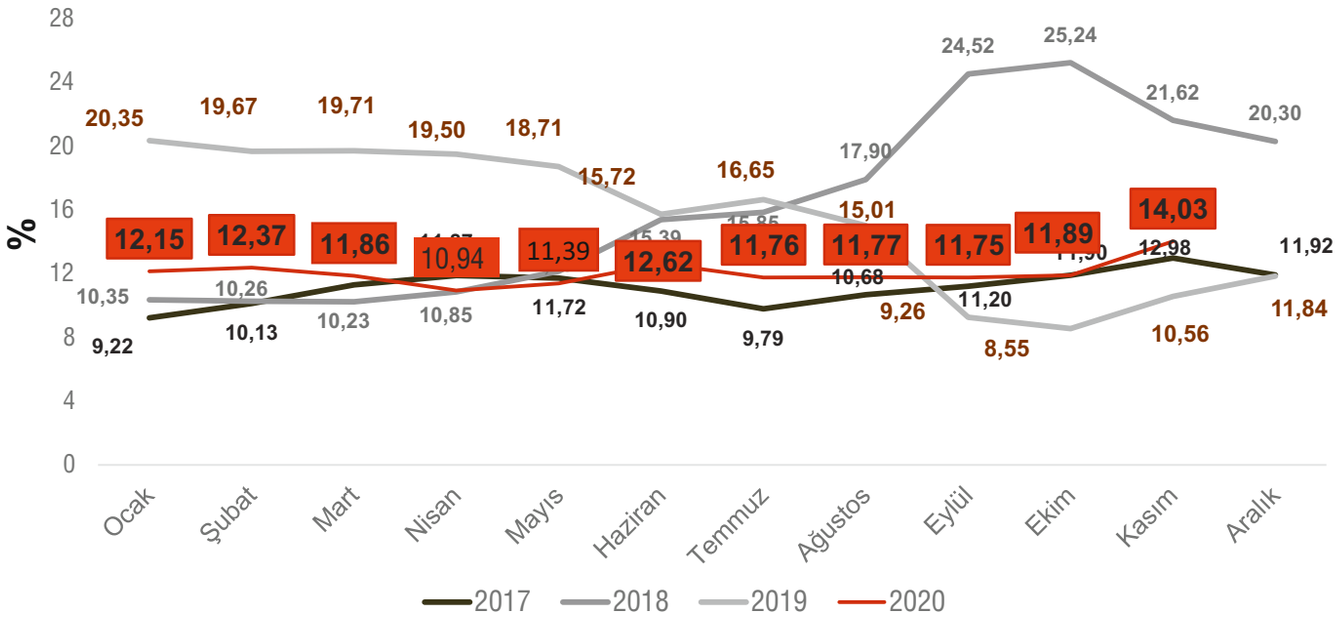

Yıllık Artış

Tüketici Fiyat Endeksi aylık %2,30; yıllık **%14,03** artmıştır.

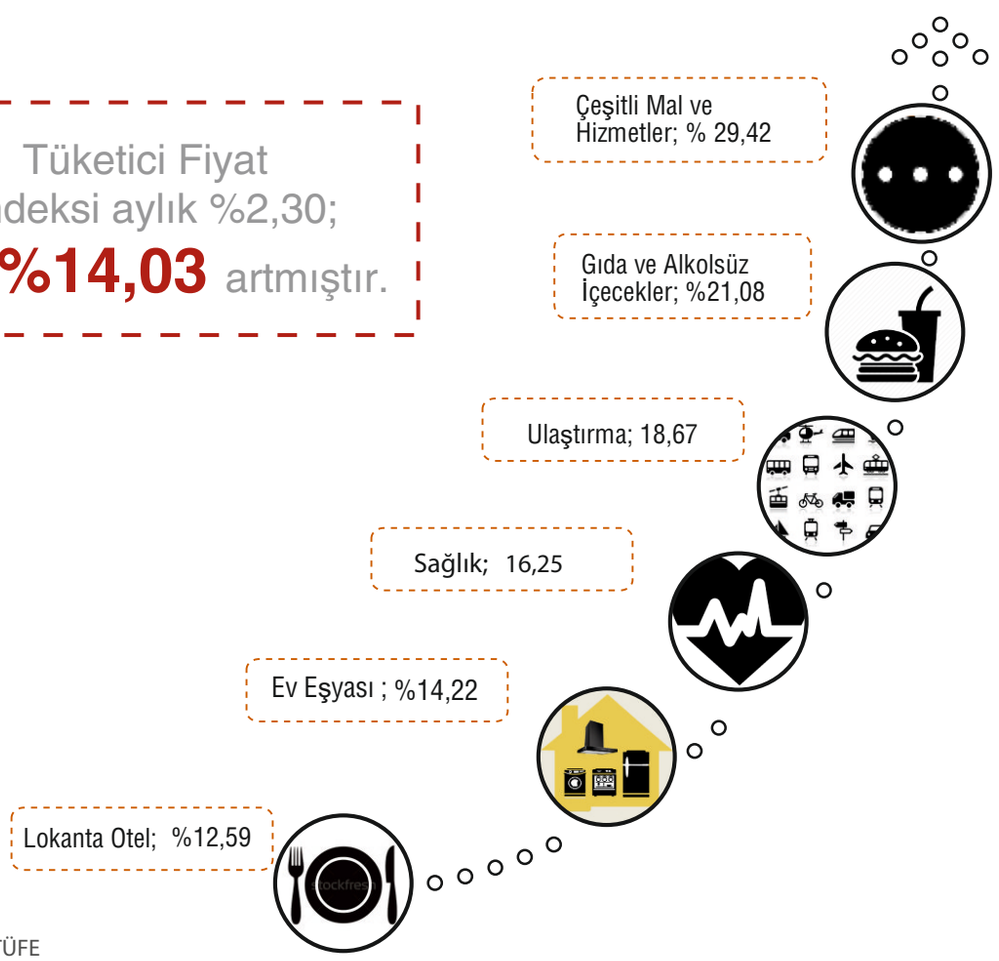

Kaynak: TÜİK, TÜFE

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Kasım'20; %)

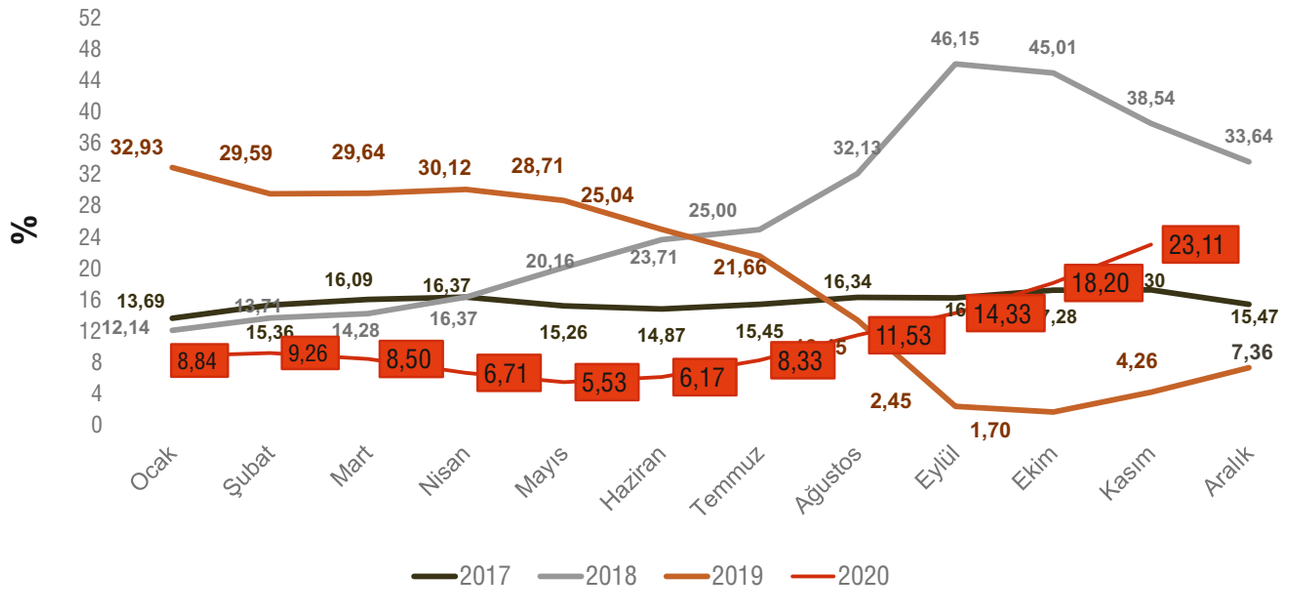

Yıllık Artış

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi aylık %4,08; yıllık yıllık **%23,11** artmıştır.

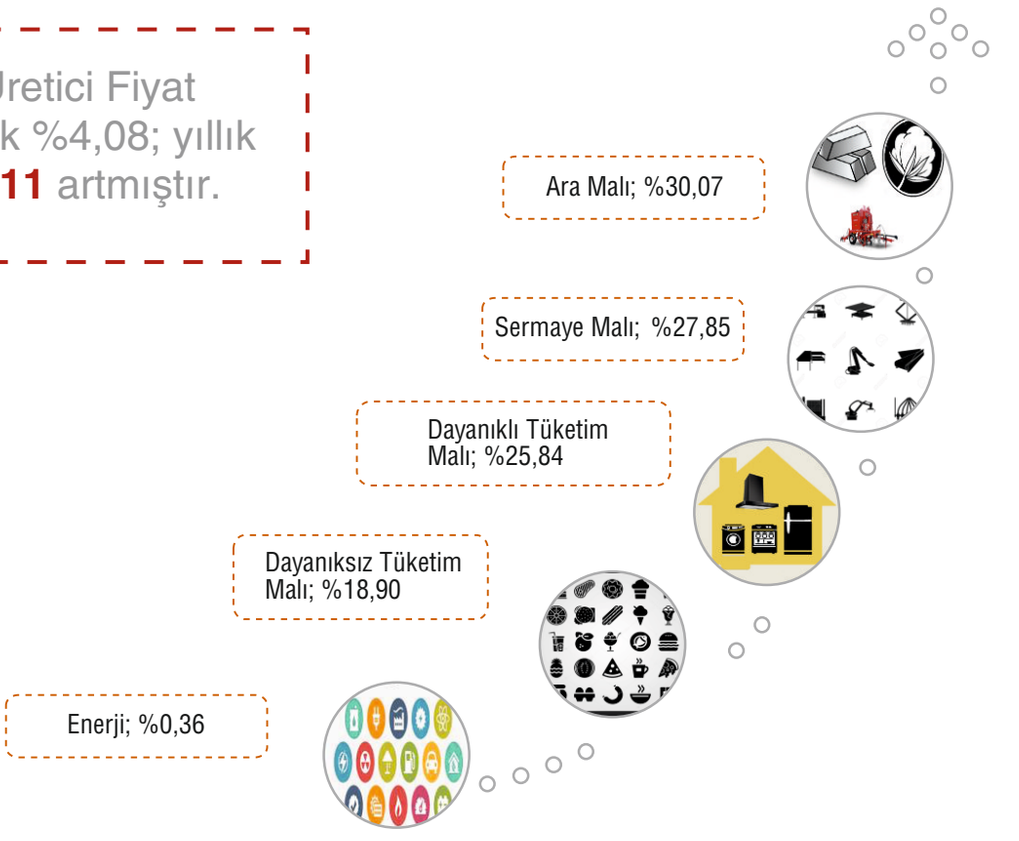

Kaynak: TÜİK, Yİ-ÜFE

İşsizlik (Eylül'20; %)

Eylül 2020'de işsizlik oranı bir önceki yılın aynı ayına göre 1,1 puan azalarak **%12,7** seviyesinde gerçekleşmiştir.

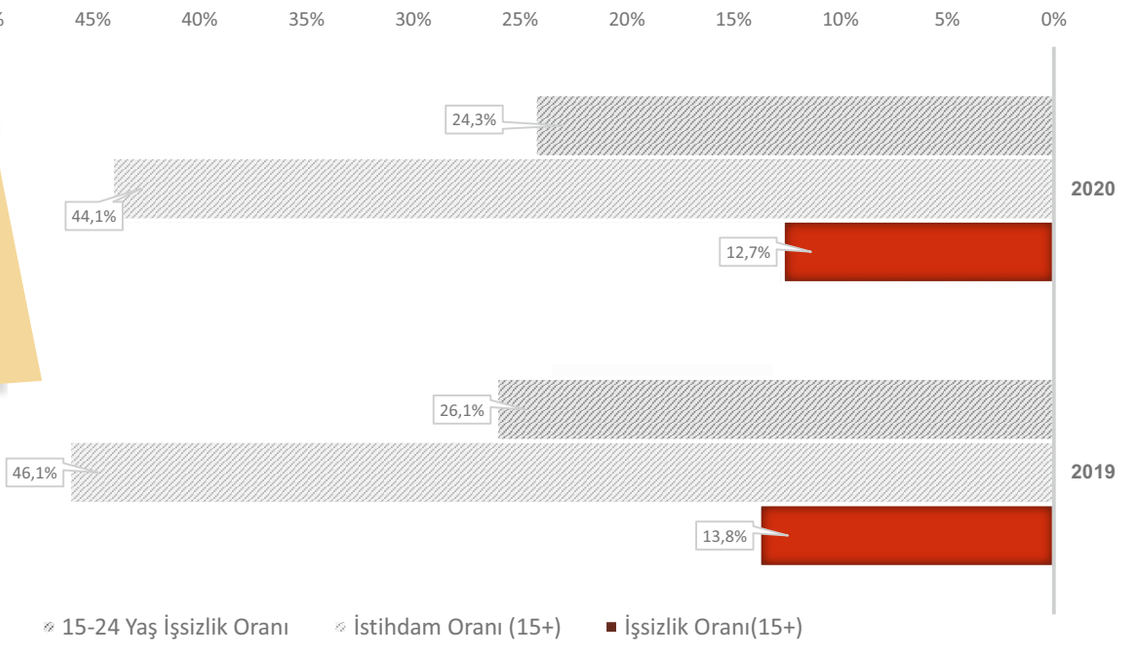

Kaynak: TÜİK; İşgücü İstatistikleri

- İşgücü 2020 yılı Eylül ayında 31 milyon 724 bin kişi, işgücüne katılım oranı ise %50,5 olarak gerçekleşti (Eylül 19: %53,5)
- İstihdam edilenlerin sayısı 27 milyon 707 bin kişi, istihdam oranı ise %41,1 oldu. (Eylül 19: %46,1).

Ödemeler Dengesi (Ekim'20)

Bir önceki yılın Ekim ayında 2.737 milyon $ fazla veren cari işlemler hesabında bu ayda 273 milyon $ açık gerçekleşmiştir. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 33.795 milyon $ olmuştur

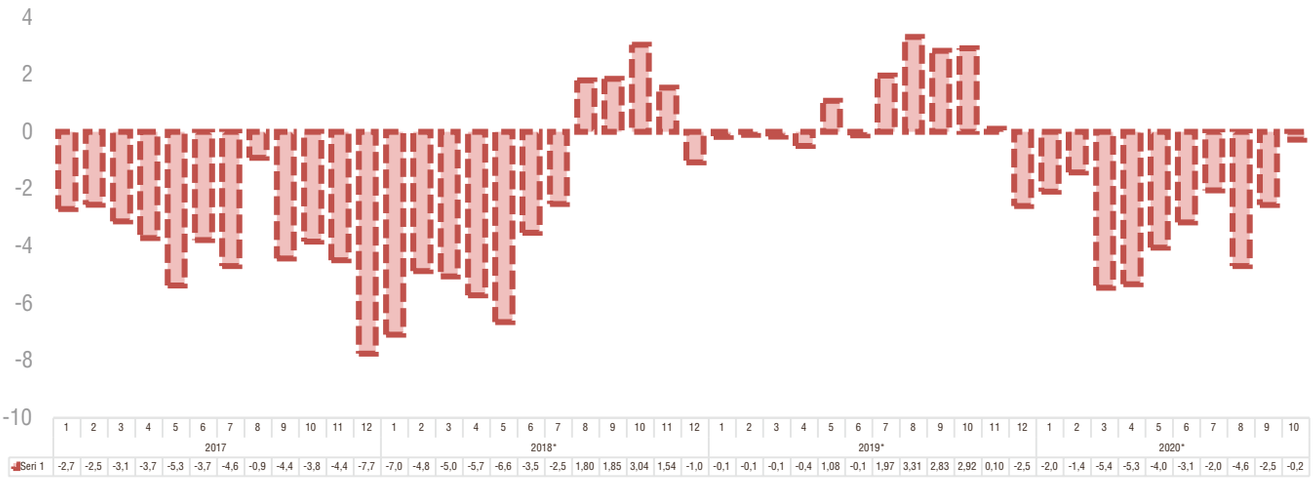

Kaynak: TCMB, Ödemeler Dengesi İstatistikleri; *Revize

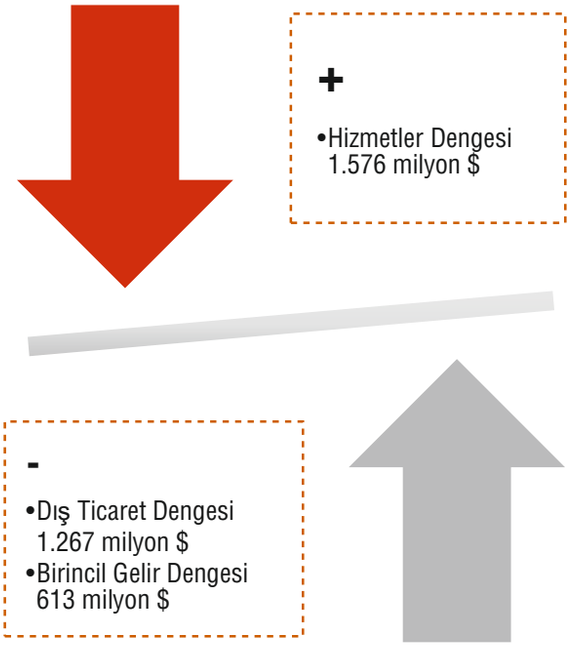

Kapasite Kullanım Oranı (Aralık'20)

İmalat sanayi kapasite kullanım oranı, 2019 yılı Aralık ayında %77 iken **2020** yılı aynı ayında **%75,6** (1,4 puan düşüş) seviyesinde gerçekleşmiştir.

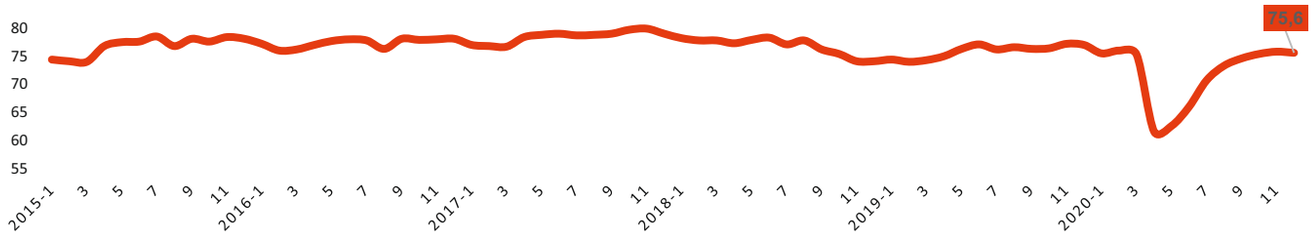

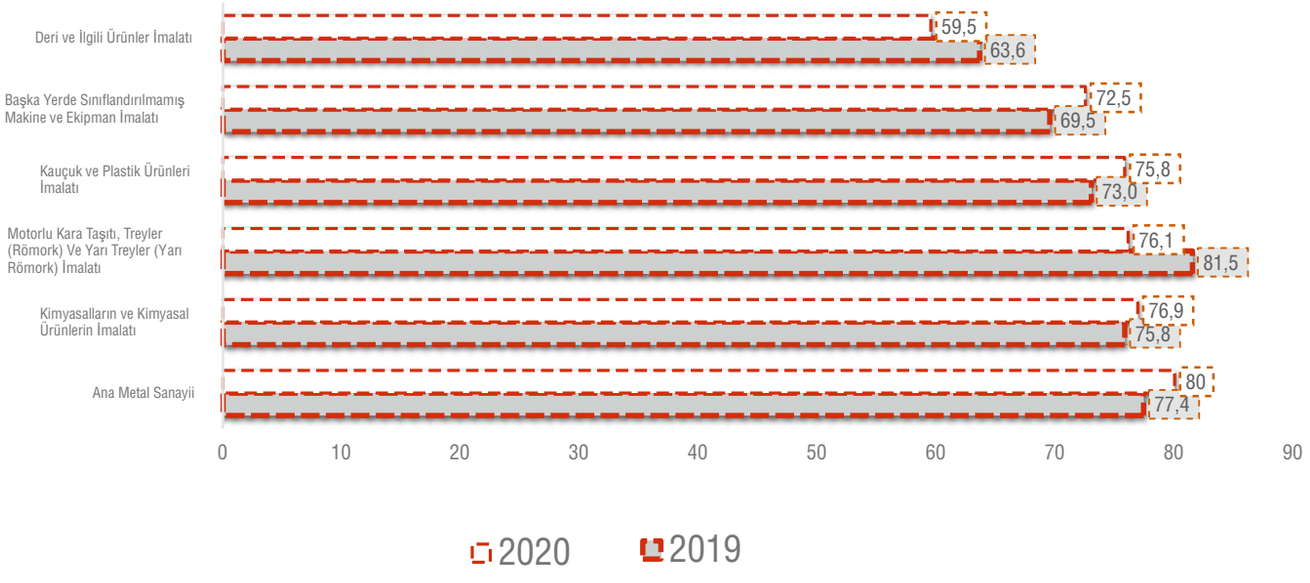

Kaynak: TCMB, Reel Sektör İstatistikleri

Dış Ticaret –İhracat (Kasım 2020)

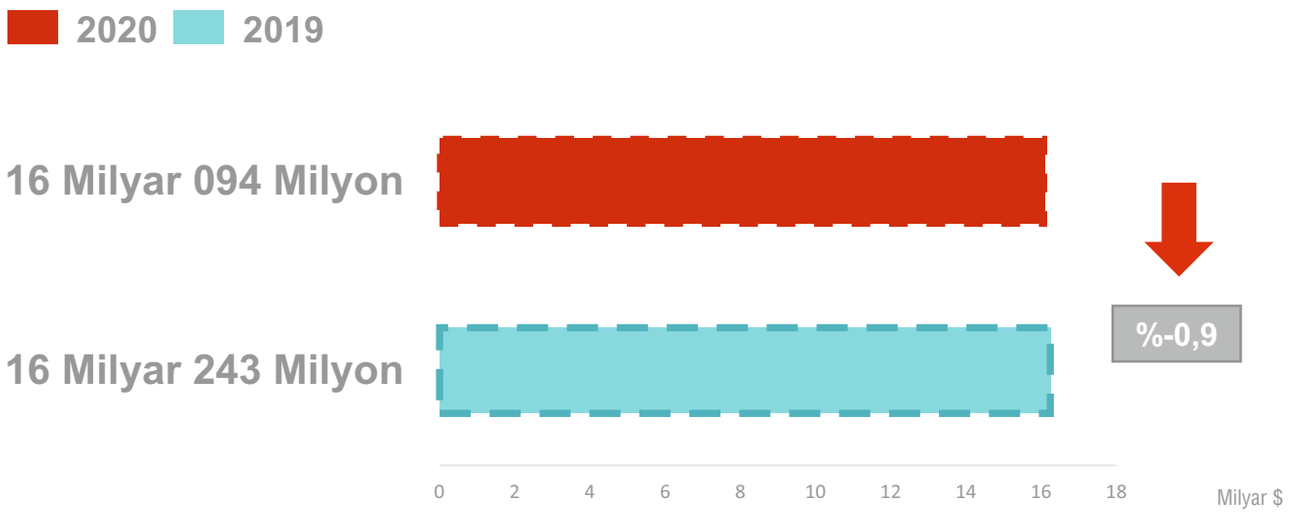

En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler (milyon $)

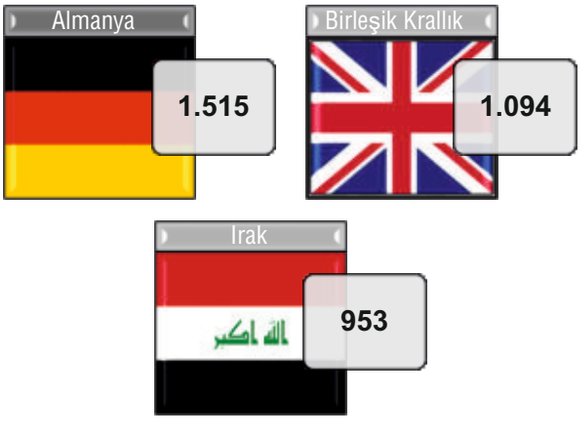

İhracat

%76,2
Karşılama Oranı
%89,1

İthalat

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri, Genel Ticaret Sistemi verileri referans alınmıştır

Dış Ticaret –İhracat (Ocak- Kasım 2020)

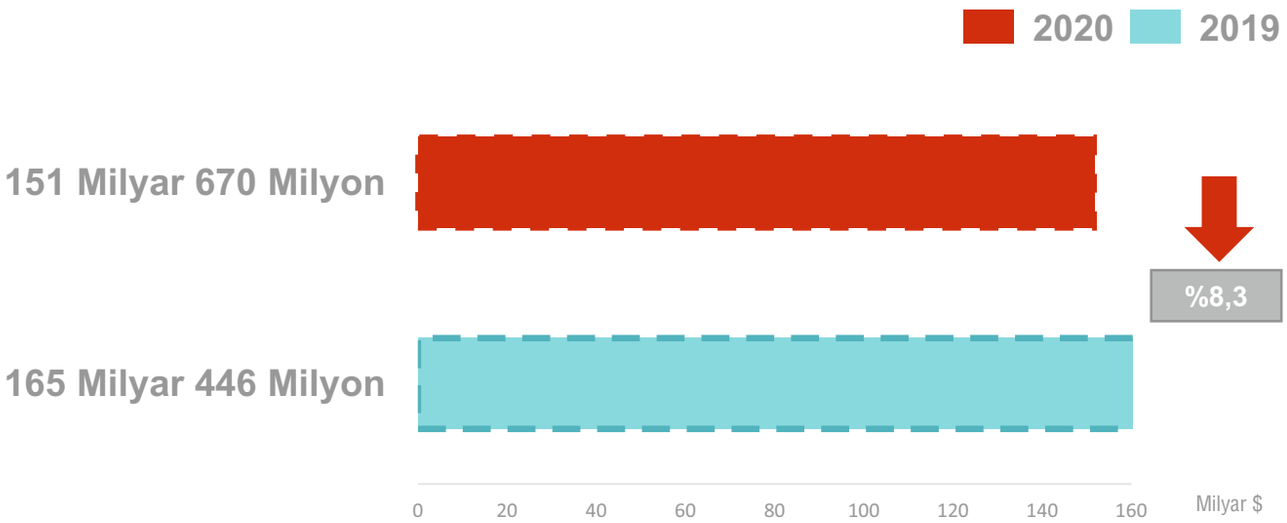

En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler (milyon $)

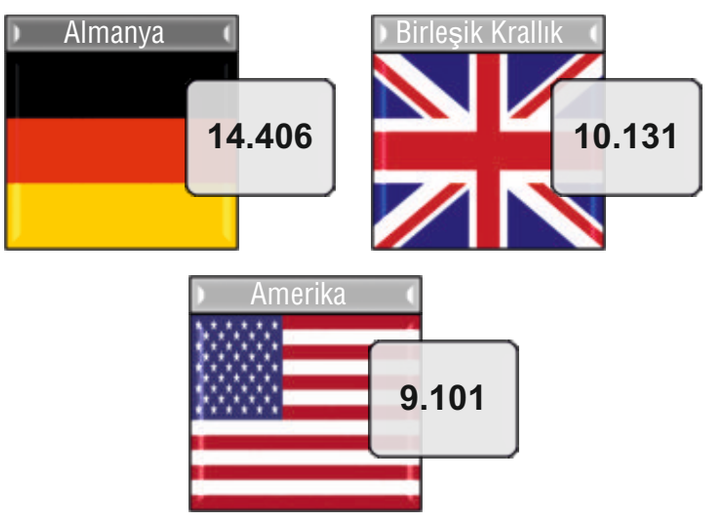

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri, Genel Ticaret Sistemi verileri referans alınmıştır.

Dış Ticaret –İthalat (Kasım 2020)

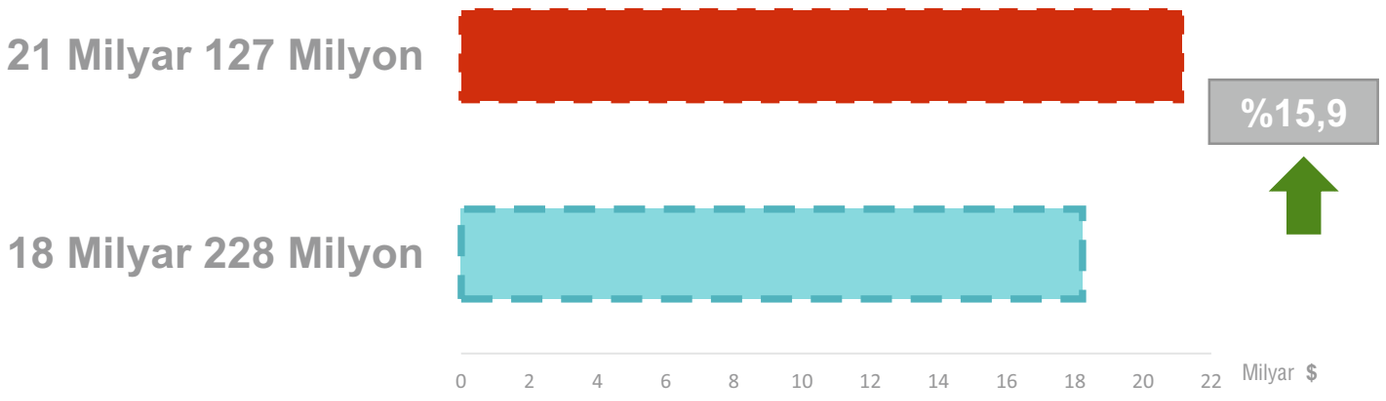

Milyar $

En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler (milyon $)

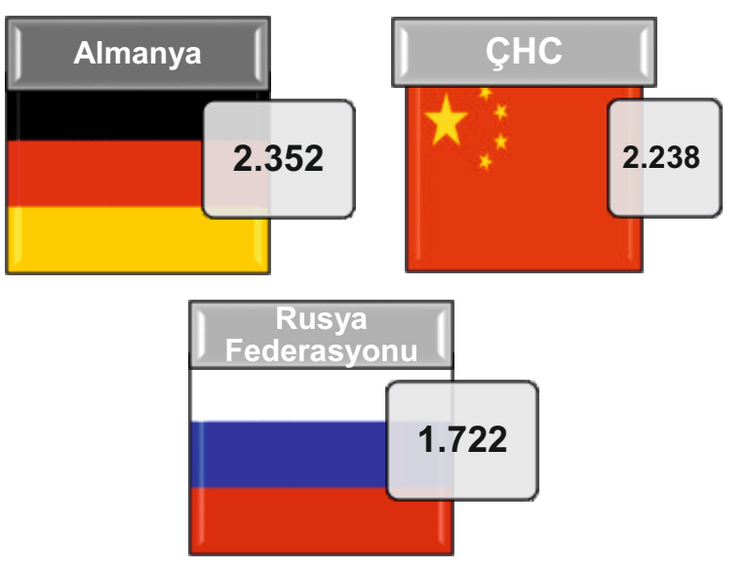

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri, Genel Ticaret Sistemi verileri referans alınmıştır.

Dış Ticaret –İthalat (Ocak-Kasım 2020)

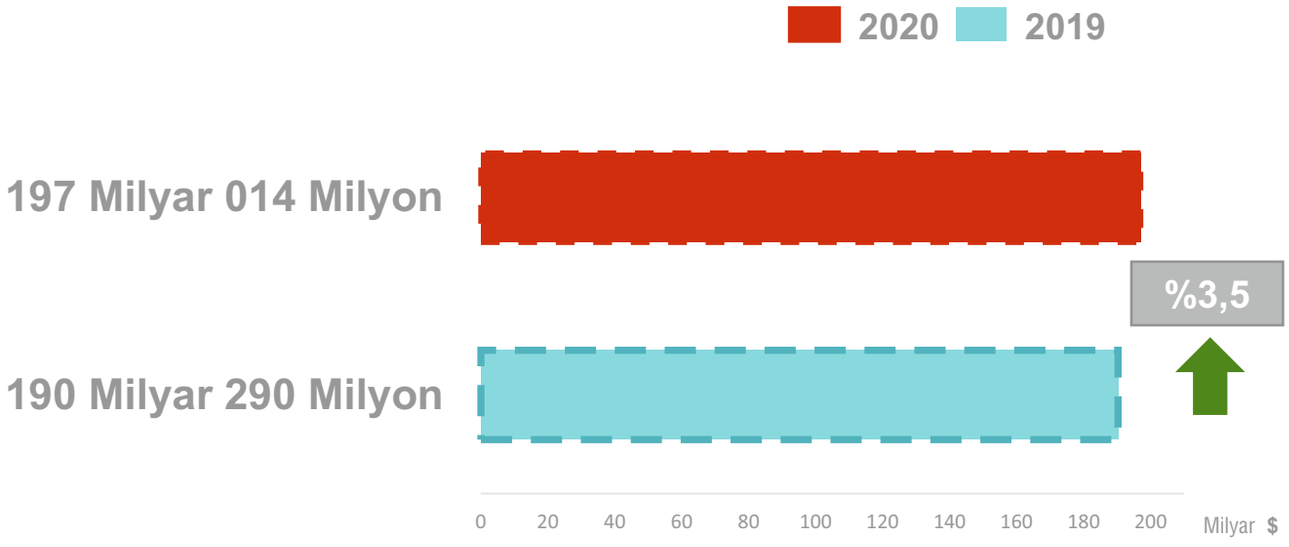

En Fazla İthalat Yapılan Ülkeler (milyon $)

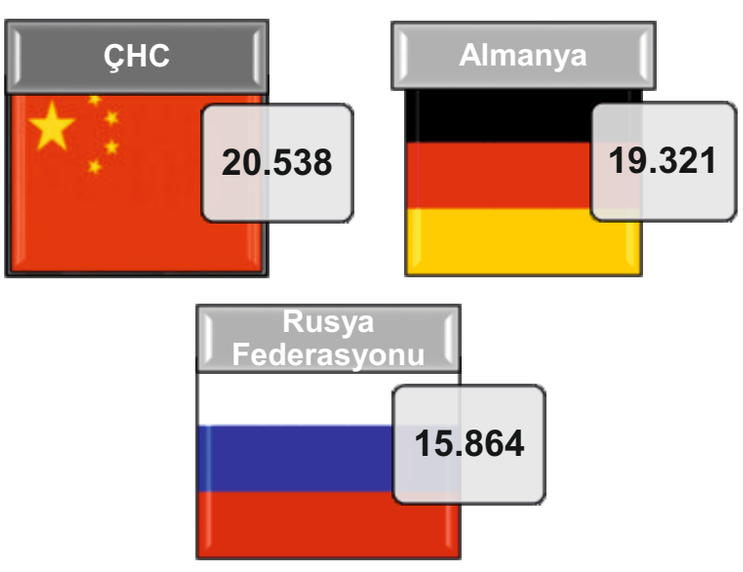

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri, Genel Ticaret Sistemi verileri referans alınmıştır.

Bölgesel Gelişmeler

İhracat (Gümrüklere Göre)

Gümrük verilerine göre, Kasım'20 ayında TR42 Doğu Marmara Bölgesi 2,72 milyar $ ihracat tutarı ile Türkiye toplam ihracatının %17,77'sini gerçekleştirmiş, Ocak-Kasım'20 döneminde ise bu oran %16,9 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Kasım'20

Sıra (129 Gümrük)	Gümrük Adı	İhracat Dolar	%
1	Murat Bey Güm. Md.	1.879.598.632	%12,28
2	Aliağa Güm . Md.	1.194.711.296	%7,80
3	Gemlik Güm . Md.	1.059.381.650	%6,92
6	Derince Güm . Md.	970.143.722	%6,34
7	İzmit Güm . Md.	922.838.622	%6,03
11	Dilovası Güm . Md.	472.740.679	%3,09
21	Yalova Güm . Md.	151.354.678	%0,99
29	Gebze Güm . Md.	76.513.598	%0,50
35	Körfez Petrokimya Güm . Md.	59.523.406	%0,39
37	Sakarya Güm. Md.	54.204.411	%0,35
71	Bolu Güm . Md.	12.924.289	%0,08
Doğu Marmara Toplam		2.720.243.405	%17,77
Türkiye Toplamı		15.311 .398 .056	

Ocak-Kasım'20

Sıra (133 Gümrük)	Gümrük Adı	İhracat Dolar	%
1	Murat Bey Güm. Md.	18.171.076.193	%12,65
2	Aliağa Güm. Md.	11.266.174.893	%7,84
3	Ambarlı Güm. Md.	9.605.452.203	%6,69
5	Derince Güm . Md.	9.055.352.430	%6,30
8	İzmit Güm . Md.	7.600.679.779	%5,29
11	Dilovası Güm . Md.	4.572.192.837	%3,18
23	Körfez Petrokimya Güm . Md.	921.316.147	%0,64
24	Yalova Güm . Md.	885.887.586	%0,62
28	Gebze Güm. Md.	721.615.415	%0,50
38	Sakarya Güm. Md.	510.280.213	%0,36
68	Bolu Güm . Md.	122.759.358	%0,09
Doğu Marmara Toplam		24.390.083.765	%16,9
Türkiye Toplamı		143.624.550.325	

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri

Bölgesel Gelişmeler

İhracat, Kasım 2020

2020 yılı Kasım ayında 15,3 milyar $ olan Türkiye toplam ihracatının **%8,4**'ü (1,28 milyon $) Doğu Marmara Bölgesi'nden gerçekleşmiştir.

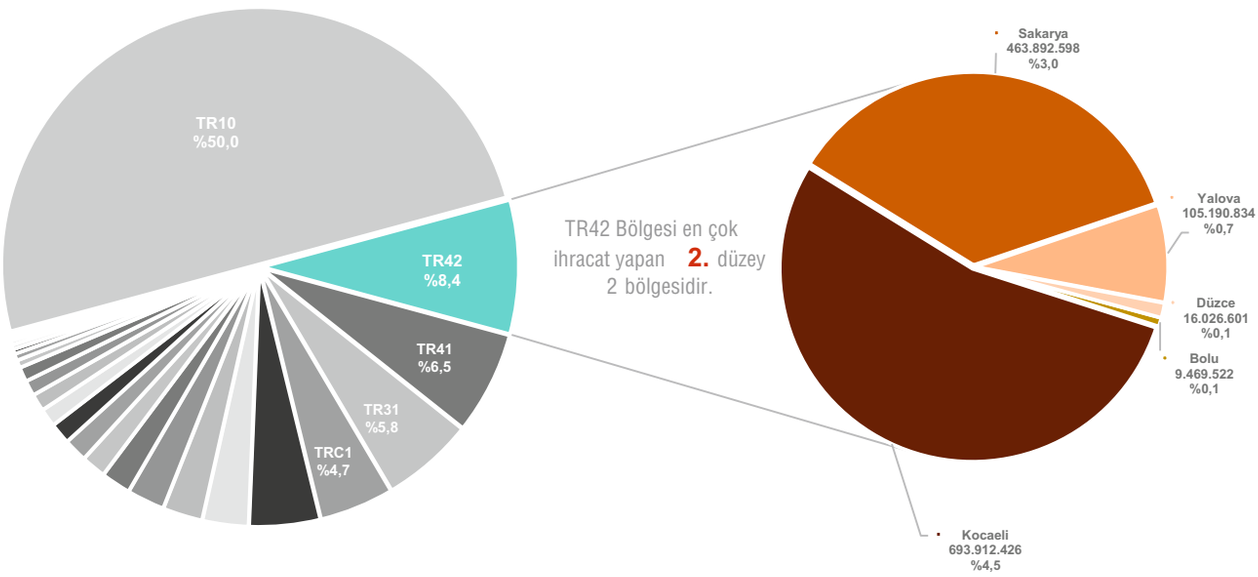

İhracat, Ocak-Kasım 2020

2020 yılı Ocak-Kasım dönemi 143,6 milyar $ olan Türkiye toplam ihracatının **%8,5**'u (11,5 milyar $) Doğu Marmara Bölgesi'nden gerçekleşmiştir.

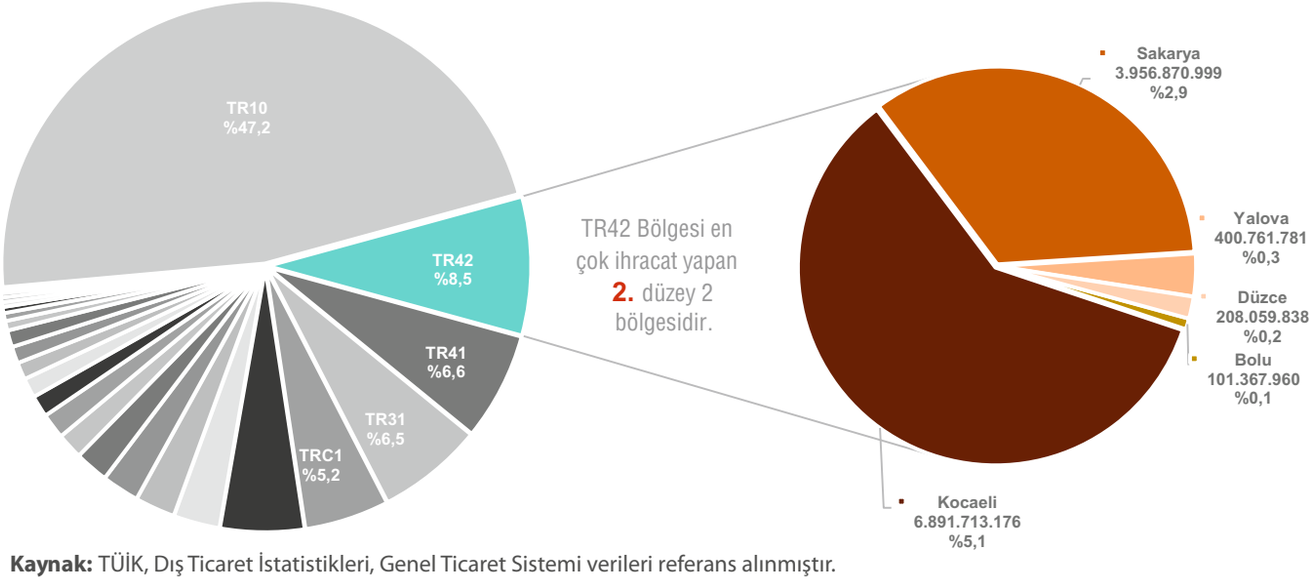

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri, Genel Ticaret Sistemi verileri referans alınmıştır.

Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri (Ocak-Kasım)

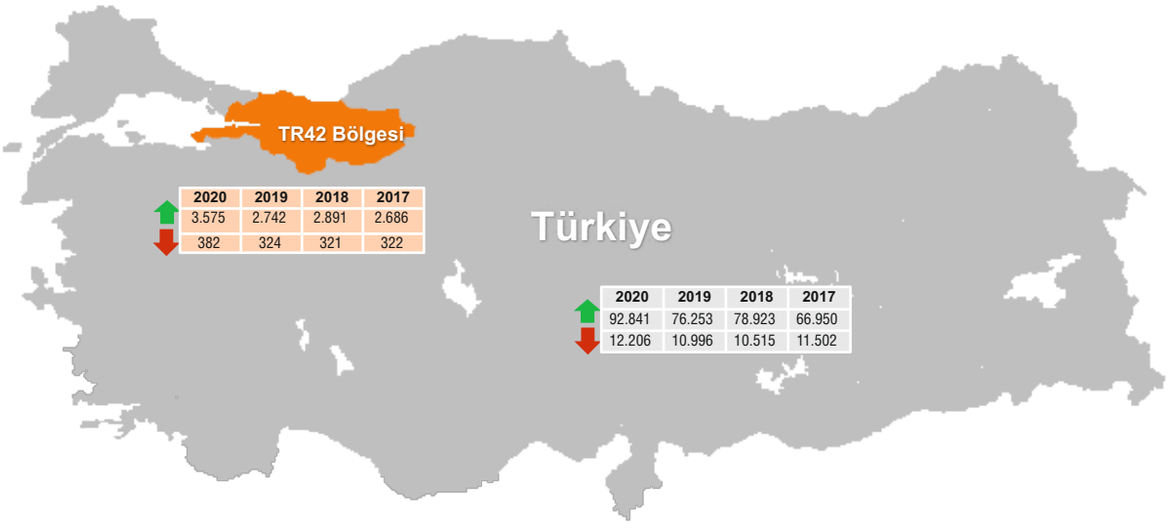

2020	2019	2018	2017
3.575	2.742	2.891	2.686
382	324	321	322

2020	2019	2018	2017
92.841	76.253	78.923	66.950
12.206	10.996	10.515	11.502

Kaynak: TOBB Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

TÜFE (Kasım'20)

TR42 Doğu Marmara Bölgesi **510,97** endeks değeri ile 26 düzey 2 Bölgesi arasında **13.** sıradadır.

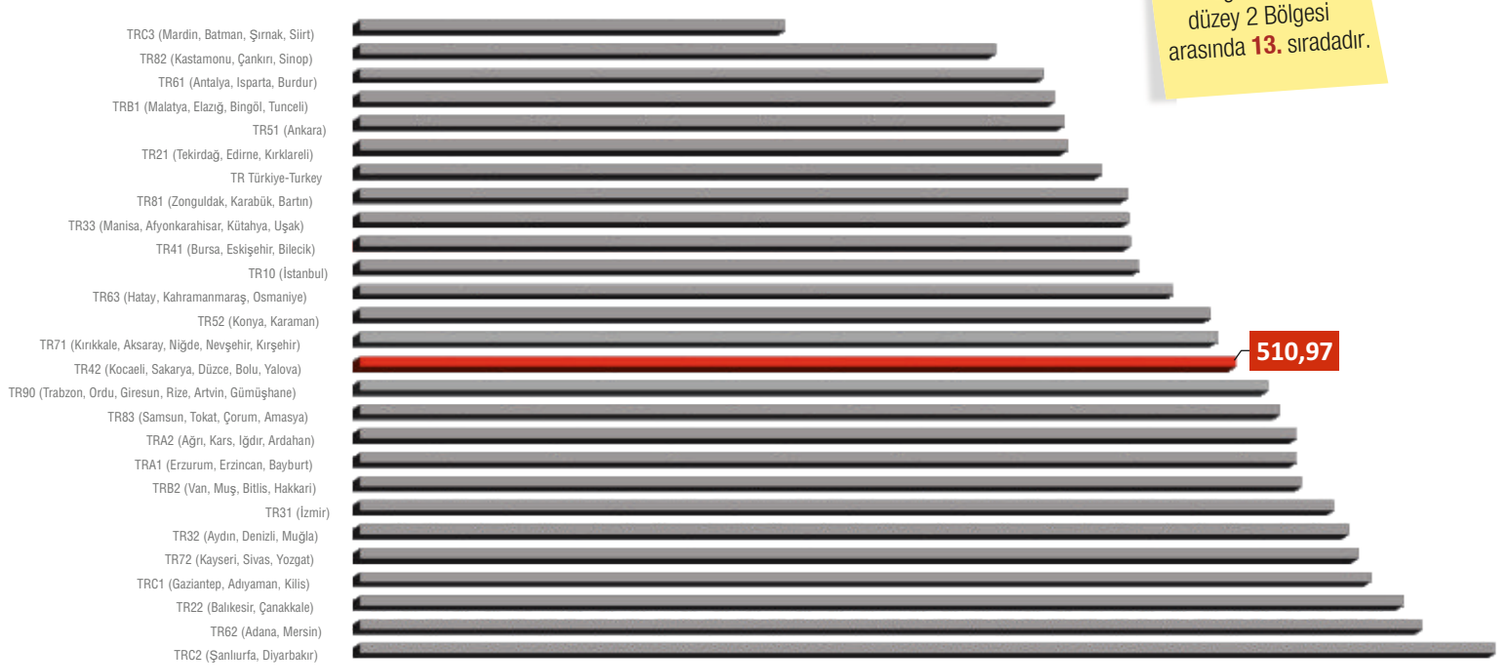

Kaynak: TÜİK, TÜFE

Yatırım Teşvik İstatistikleri, 2019

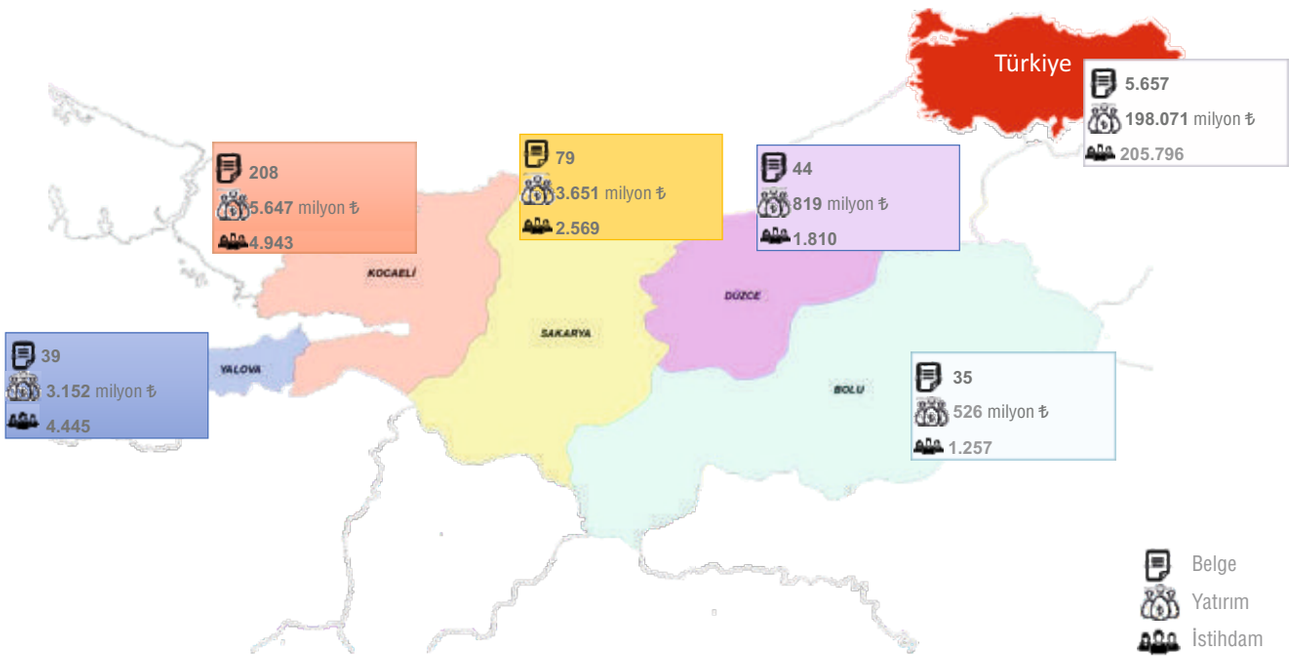

Yatırım Teşvik İstatistikleri, Ocak-Kasım 2020

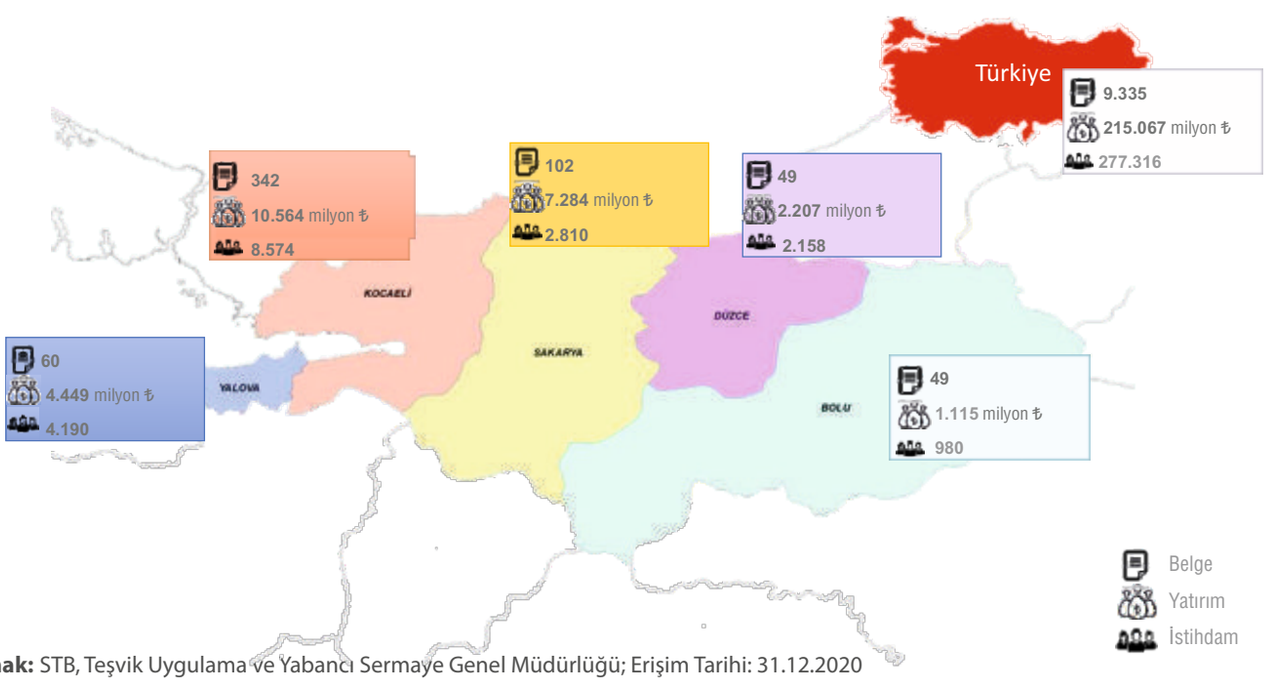

Kaynak: STB, Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü; Erişim Tarihi: 31.12.2020

Hazırlayan: Fatma **AVŞAR**
MARKA - Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi Uzmanı

YAYINLARIMIZ

YATIRIMCI REHBERLERİ

Doğu Marmara Bölgesi Yatırımcı Rehberi - 2019

Doğu Marmara Bölgesi Yatırımcı Rehberi - 2017

Doğu Marmara Bölgesi Yatırımcı Rehberi - 2016

Bilişim Vadisi Tanıtım Kataloğu - 2015

Doğu Marmara Bölgesi Yatırımcı Rehberi - 2014

Kocaeli Yatırımcı Rehberi Türkçe - 2014

Kocaeli Tanıtım Kitapçığı İngilizce - 2014

Sakarya Tanıtım Kitapçığı Türkçe - 2014

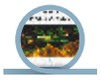
Sakarya Tanıtım Kitapçığı İngilizce - 2014

Düzce Tanıtım Kitapçığı Türkçe - 2014

Düzce Tanıtım Kitapçığı İngilizce - 2014

Bolu Tanıtım Kitapçığı Türkçe - 2014

Bolu Tanıtım Kitapçığı İngilizce - 2014

Bolu Tanıtım Kitapçığı Arapça - 2014

Yalova Tanıtım Kitapçığı Türkçe - 2014

Yalova Tanıtım Kitapçığı İngilizce - 2014

Yalova Tanıtım Kitapçığı Arapça - 2014

İSTATİSTİKLERLE DOĞU MARMARA YAYINLARI

Doğu Marmara Bölgesel Kalkınma Göstergeleri - 2019

Doğu Marmara Bölgesel Kalkınma Göstergeleri - 2018

Doğu Marmara Bölgesel Kalkınma Göstergeleri - 2017

Doğu Marmara Bölgesel Kalkınma Göstergeleri - 2016

Doğu Marmara Bölgesel Kalkınma Göstergeleri - 2015

Doğu Marmara Bölgesel Kalkınma Göstergeleri - 2014

Doğu Marmara Bölgesel Kalkınma Göstergeleri - 2013

İstatistikler Doğu Marmara - 2013

İstatistikler Kocaeli - 2013

İstatistikler Sakarya - 2013

İstatistikler Düzce - 2013

İstatistikler Bolu - 2013

İstatistikler Yalova - 2013

İstatistikler Kocaeli - 2010

İstatistikler Sakarya - 2010

İstatistikler Düzce - 2010

İstatistikler Bolu - 2010

İstatistikler Yalova - 2010

YAYINLARIMIZ

TURİZM YAYINLARI

Bolu Tanıtım Kataloğu Türkçe - 2019

Bolu Tanıtım Kataloğu İngilizce - 2019

Bolu Tanıtım Kataloğu Arapça - 2019

Seyahat Rehberi: 4 Mevsim Turizm Türkçe - 2018

Seyahat Rehberi: 4 Mevsim Turizm İngilizce - 2018

Seyahat Rehberi: 4 Mevsim Turizm Arapça - 2018

Turizm Yatırımcı Kataloğu Türkçe - 2018

Turizm Yatırımcı Kataloğu İngilizce - 2018

Turizm Yatırımcı Kataloğu Arapça - 2018

İpekyolu Turizm Kataloğu

İpekyolu Turistik Harita

Doğu Marmara Turizm Yatırımcı Kataloğu Türkçe - 2014

Doğu Marmara Turizm Yatırımcı Kataloğu İngilizce - 2014

Doğu Marmara Turizm Yatırımcı Kataloğu Arapça - 2014

Doğu Marmara Turizm Yatırımcı Kataloğu Rusça - 2014

Doğu Marmara Turizm Raporu - 2014

Fotoğraflarla Doğu Marmara - 2014

4 Mevsim Doğu Marmara Türkçe - 2014

4 Mevsim Doğu Marmara İngilizce - 2014

4 Mevsim Doğu Marmara Arapça - 2014

4 Mevsim Doğu Marmara Rusça - 2014

DESTEK PROGRAMLARINDA BAŞARILI OLAN PROJELER

Proje Veri Tabanı 2019

Proje Veri Tabanı 2017

2012 Yılı Mali Destek Programı Projeleri

2012 Yılı Teknik Destek Programı Projeleri

2012 Yılı Doğrudan Faliyet Desteği Projeleri

2011 Yılı Mali Destek Programı Projeleri

2011 Yılı Teknik Destek Programı Projeleri

2011 Yılı Doğrudan Faliyet Desteği Projeleri

YAYINLARIMIZ

SEKTÖR VE ARAŞTIRMA RAPORLARI

Doğu Marmara Bölgesi Kâğıt Sektör Raporu - 2020

Doğu Marmara Bilişim Vadisi Sektör Raporu - 2019

Doğu Marmara Kimya Sektör Raporu - 2019

Doğu Marmara TR42 Bölgesi Sosyal Yatırım, Proje ve Araştırmaların Değerlendirilmesi - 2019

Girişimci Çocuk Atölyesi Etkinlik Raporu - 2018

2011 Yılı KOBİ'lerin Rekabet Gücünün Artırılması Mali Destek Programı Değerlendirme Raporu - 2017

Doğu Marmara Makine ve Teçhizat Sektor Raporu - 2016

Doğu Marmara Özel Sektör Ar-Ge Merkezleri Raporu - 2016

2010 Yılı KOBİ'lerin Rekabet Gücünün Artırılması Mali Destek Programı Değerlendirme Raporu - 2016

Doğu Marmara Bölgesi Gemi İnşa Sanayi Sektör Raporu - 2015

Doğu Marmara 2014-2018 Bölgesel Yenilik Stratejisi - 2014

Doğu Marmara Süsbitkileri Sektör Raporu - 2014

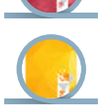
Doğu Marmara Mikro Bölgeleme Raporu - 2014

Ayaş-Sapanca İpekyolu Turizm Koridoru Final Raporu ve 2014-2016 Eylem Planı - 2014

Doğu Marmara Bölgesi Otomotiv ve Otomotiv Yan Sanayi Sektör Raporu - 2014

Doğu Marmara Bölgesi Plastik ve Kauçuk Sektör Raporu - 2014

Kadın ve Çocuk Konferansı Bildiri Kitabı - 2014

Kocaeli Atık Envanteri 2013

İpekyolu Turizm Koridoru`nda Yeni Fikirler, Turizmde Yeni Fırsatlar Çalıştayı Raporu - 2012

Diğer yayınlarımızı incelemek için aşağıdaki adresimizi ziyaret edebilirsiniz!

www.marka.org.tr

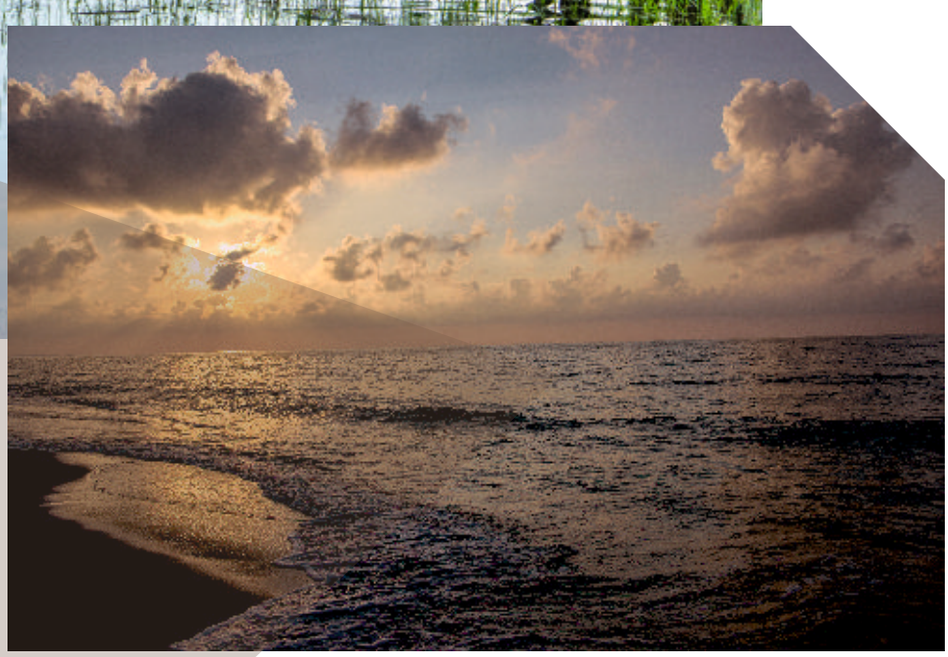

Sakarya

KALKINMA AJANSLARI 2021 YILI TEMASI

KAYNAK VERİMLİLİĞİ

Üretirken, Tüketirken Verimlilik

MARKA
DOĞU MARMARA KALKINMA AJANSI

Yalova Yatırım Destek Ofisi
Fatih Cad. Hürriyet Sok. No: 22/3
Merkez / YALOVA

Kocaeli Yatırım Destek Ofisi
Yenişehir Mah. Demokrasi Bulvarı
No:72/A 41050 İzmit / KOCAELİ

Gebze İrtibat Bürosu
Güzeller Mah. Kavak Cad. No:3
Gebze / KOCAELİ (Gebze Ticaret Odası 6.Kat)

Sakarya Yatırım Destek Ofisi
Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası
Sakarya Mah. No:19 Arifiye / SAKARYA

Düzce Yatırım Destek Ofisi
Kültür Mah. Süleyman
Kuyumcu Cad. No:11/4 DÜZCE

Bolu Yatırım Destek Ofisi
Borazanlar Mah. D-100 Karayolu
Cad. No:42 14200 Merkez / BOLU

MERKEZ
KOCAELİ YATIRIM DESTEK OFİSİ
Yenişehir Mah. Demokrasi Bulvarı
No:72/A 41050 İzmit / KOCAELİ

dogumarmarakalkinmaajansi
dogumarmarakalkinmaajansi
dogumarmaramrka

0 262 332 01 44
0 262 332 01 55
info@marka.org.tr